Lietuvos Nacionalinė M.Mažvydo Biblioteka

This weekly newspaper was mailed on Tuesday, February 21, 1995

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 8 (2347) 1995 VASARIS-FEBRUARY 21 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – $1

Turtingi vargšai

Plačių ir nevaržomų galimybių šalyse daugelio žmonių svajonė – tapti turtingais. Įvairiais būdais siekiama turtų – pasirenkant pelningesnes profesijas, organizuojant verslus, investuojant, perkant bendrovių akcijas, taupant, sukčiaujant.

MATERIALIZMAS šių dienų žmogų taip stipriai veikia, kad rodosi, jog tai ir tėra vienintelė gyvenimo tikrovė. Visa kita – tik knygose, pamoksluose, vyresnės kartos pamokymuose – kažkas lyg atitrūkęs nuo dabartinio gyvenimo stiliaus ir naujovinių poreikių. Tokių ar panašių išvadų priėjus, ir belieka rūpintis kasdiene buitimi, ją gerinti, visą aplinką ir kartu save sudaiktinti, žmogaus vertę matuojant pagal tai, kiek ir ko jis turi įsigijęs arba pagal pastebimus sugebėjimus daugiau turto sukaupti. Šitokioje šviesoje atsidūrus, pastangų linkmė tampa aiški: juo daugiau turėsi, juo vertingesnis ir labiau gerbiamas būsi. Įgeidžiai ima judėti ir skatinti lenktyniavimą. Praturtėjimo pakopos darosi vis prasmingesnės. Šalia viso to be perstojo vis skamba šūkiai: jei stovėsi vietoje, žengsi atgal. Taigi – tik pirmyn tegalima, vieną kartą pradėjus. O kas gi nepradės, jei toji "vienintelė tikrovė" laiko stipriai apglėbusi kone visus nuo aukščiausių iki žemiausių sluoksnių. Taip susidaiktinęs žmogus dažnai atsisako ir savo valdomosios galios, nes tai tik kliudytų eiti su gyvenimu, visai nebepaisant kokio ilgio jis bus, nebesaugojant nė sveikatos, užsidarant savo kiaute ir matant tik vieną tikslą. Tokia būklė dar daugiau paaštrina norą nepasiduoti, pasirodyti kaimynams, draugams, giminėms – štai koks aš. Užsiliepsnoja aistra laukti pagyrimų, keltis į puikybę, kalti sau į galvą kažkokį nuopelningumą. Žodžiu – ir savo elgesiu, ir ugdomu charakteriu formuotis į kažkokią padangėse plasnojančią būtybę.

TURTAS iš esmės nėra jokia blogybė. Tai medžiaginės gerovės tikrasis nugarkaulis, išlaikantis pastovumą, skatinantis pažangą, kuriantis finansinį pajėgumą, įgalinantį ir kitus globoti. Problema atsiranda ne pačiame turte, bet žmoguje, kuris, to turto siekdamas, dažnai neišlaiko pusiausvyros ir nurieda į vienpusiškumo duobę, iš kurios beveik nebeįmanoma išlipti. Tai atsitinka greičiausiai dėl to, kad gana sunku nustatyti turto ribą, kurios, atrodo, iš viso nėra, nes ir prie šimtų bilijonų dar vis galima vieną skaitmenį pridėti. Taigi net ir apibrėžimas – kas yra turtas – sunkiai įmanomas. Todėl ir žmogaus santykis su begalybe (turtu) negali būti sprendžiamas įprastais pavadinimais. Iš tikrųjų betgi šis klausimas nėra labai sudėtingas, nes tai saiko, o ne turto klausimas. Reikia sutikti su aiškinimu, kad turtingas yra tas, kuris jaučiasi toks esąs. Taip – žmogus, jaučiantis savo pajėgumą ir poreikių ribą, kartu gali jaustis ir turtingas. Tokiam žmogui tasai jausmas jau ir yra turtas. Jis patenkintas, laimingas, gyvenantis puikioje pusiausvyroje, savo gabumus, energiją, darbštumą padalinantis įvairioms gyvenimo sritims. Tokie žmonės dažniausiai yra mėgstami kitų, nes yra išsilaisvinę iš amžinai slegiančio daiktų pasaulio, tapę ne vergais, bet valdovais. Tai labai reikšminga atsvara prieš tuos turtingus vargšus, kurie bus visada nelaimingi. Gobšuolių ir vargšų klausimas yra senas kaip ir pats pasaulis. Laimę nustato pasitenkinimas arba nepasitenkinimas, o ne turėjimas ar neturėjimas. Č.S.

Valstybinio Lietuvos choro dirigentai po iškilmės Seinų bazilikoje neša vainiką, skirtą vyskupui ANTANUI BARANAUSKUI pagerbti
Nuotr. S. Birgelio

Lietuvos kultūros ministerijos viceministeris VYTAUTAS BALČIŪNAS ir Lenkijos kultūros ministerijos viceministeris MICHAL JAGIELLO Seinų bazilikoje surengtame vyskupo Antano Baranausko minėjime
Nuotr. S. Birgelio

PRANEŠIMAS IŠ SEINIJOS

Lietuvis vyskupas pagerbtas Seinuose

Pamaldos ir koncertas vyskupo Antano Baranausko garbei. Pamokslą pasakė Vilniaus katedros klebonas mons. K. Vasiliauskas, koncertinę dalį atliko žymusis Lietuvos choras, vadovaujamas P. Bingelio, ir kiti

1995 m. sausio 17 d. sukako 160 metų nuo Seinų vyskupo, žymaus Lietuvos poeto Antano Baranausko gimimo. Ta proga Lietuvos kultūros ministerija surengė garbingam Jubiliatui skirtą minėjimą. Labai malonu, kad į šventinių koncertų eilę pateko ir Seinai.

Sausio 28 d., 13 v., Seinų bazilikoje įvyko iškilmingos Mišios, kurias atnašavo Vilniaus katedros klebonas monsinjoras Kazimieras Vasiliauskas, Seinų bazilikos klebonas Kazimierz Gadzki ir Punsko vikaras kun. Virginijus Veprauskas.

Įdomų pamokslą pasakė monsinjoras K. Vasiliauskas. Ramdamasis vysk. A. Baranausko dienoraščiu, įžadais ir poetine kūryba, šv. Mišių dalyviams jis kalbėjo apie A. Baranausko požiūrį į dvasininko misiją ir iškėlė tvirtos asmenybės bruožus. Ypač buvo smarkiai pabrėžiami A. Baranausko svarstymai, ko, jo manymu, Lietuva laukianti iš savo dvasininkų, poetų, kultūros veikėjų.

Šias iškilmes Seinuose surengė LkLB krašto valdyba. Išsiųsti buvo kvietimai ir Lenkijos kultūros ministeriai, vaivadijos ir miesto aukščiausiems pareigūnams. Į minėjimą atvyko Lenkijos kultūros viceministeris Michal Jagiello ir pasigedo Suvalkų vaivadijos atstovų.

Punktualiai, sutartu laiku Seinų mažosios bazilikos lietuvių choras pradėjo iškilmes. Mišiose giedojo Lietuvos valstybinis choras iš Kauno, kuriam vadovauja dirigentas Petras Bingelis.

Kultūrinė dalis

Po Mišių monsinjoras K. Vasiliauskas pakvietė minėtąjį chorą ir būrį artistų prieiti prie altoriaus ir atlikti vysk. A. Baranauskui skirtą iškilmingąjį koncertą. Šią iškilmių dalį pradėjo Lietuvos kultūros viceministeris Vytautas Balčiūnas. Lietuvos mokslų akademijos Istorijos instituto direktorius prof. Antanas Tyla supažindino klausytojus su vysk. A. Baranausko asmenybe ir visuomenine veikla.

Minėtasis P. Bingelio choras atliko vysk. A. Baranausko sukurtas dainas ir giesmes. Skambėjo didžiulė gimtosios žemės ir dangaus darna. Jautriai į šią didžiulę sielų harmoniją įsipynė ir žinomas solistas Danielius Sadauskas.

Koncerte dalyvavo grupė Lietuvos aktorių. Lietuvos teatro žvaigždė Rūta Staliliūnaitė su P. Stančiku skaitė "Pasikalbėjimą giesmininko su Lietuva", o A. Baranausko kūrybos ištrauką — Virginija Kochanskytė. Ramūnas Abukevičius pateikė fragmentus iš "Kelionės Peterburkan", kur ypač įspūdingai skambėjo:

— Anei rašto, anei druko mums turėt neduoda. Lietuva palieka ir tamsi ir juoda.

Seinų bazilikoje dvelkė Jubiliato įkvėptis. P. Bingelio choras yra Europos chorų festivalio laureatas. Jo meistriškumą pastebėjo ir vicemin. M. Jagiello, tardamas sveikinamąjį žodį, pažadėdamas tokį gražų sambūrį pasikviesti ir į Lenkijoje vykstančius kultūrinius renginius.

Gražus baigiamasis akordas buvo tai, kad choras po savo koncerto nuėjo į koplyčią, kurioje ilsisi Vyskupo palaikai, o sienoje įmūrytos Jo atminimui skirtos paminklinės lentos (lenkų ir, pagaliau, lietuvių kalbomis). Čia po tylos minutės iš galingų krūtinių suskambo "Lietuva brangi". Paskutinis murmurando akordas tilo, tilo, kol pagaliau visai pradingo kažkur ilgesingų tolių erdvėje.

Pastabos

Pagarbaus žodžio Seinų vyskupui labai buvo išsiilgusi šventovė, kurioje penkerius paskutiniuosius savo gyvenimo metus darbavosi didysis anykštėnas. Josios atmosfera įkvėpė ir didįjį dvasininką sukurti ne vieną tekstą giesmėms, tarp kurių jau beveik šimtą metų skaistumu žėri "Linksma diena mums prašvito".

Bazilikoje susirinko nemažai Seinų parapijos lietuvių, ieškojusių savo teisių šioje šventovėje. Dalyvavo gražus būrys ir Punsko parapijos gyventojų. Bet buvo likę dar vietos ir lenkiškajai visuomenei, kuri turėjo teisę ateiti pagerbti savo buvusį vyskupą. Deja, tie, kurie lietuvius nuolat kaltina izoliavimusi, nė vienas neatvyko. Gal jų akyse būtų suspindusi ir atgailos ašara. Bet sunku ko iš šių žmonių reikalauti, jeigu jų vadas miesto burmistras ir toliau kultūros ministerijai rašinėja laiškus, aiškindamas, kad A. Baranausko paminklui vieta yra galima tik statomo Lietuvių kultūros centro teritorijoje. Tada jis esą tarnautų šių dviejų tautų sugyvenimui. Jeigu jį iškelsime į bazilikos šventorių ar miesto aikštę, jis esą tik kiršins Seinų visuomenę. (Supraskime: norite ką gero padaryti Lenkijos-Lietuvos santykiams, darykite savo Lietuvoje . . .).

Entuziazmo nesukėlė ir dar vienas faktas. Įprasta sekmadieniais ir kitų iškilmių metu baziliką apšildyti. Tačiau vyskupo A. Baranausko gerbėjams tai padaryti buvo užmiršta.

Nesklandumai

Lenkijos lietuvių draugijos sekretorius A. Vektorius per LR konsulato faksą prieš kelias savaites gavo iš Vilniaus Lietuvos kultūros ministerijos telegramą, kurioje buvo informuojama, kad sausio 28 d., 13 v., Seinuose įvyks vysk. A. Baranausko 160-ųjų gimimo metinių iškilmingas minėjimas, kurį surengusi LR kultūros ministerija. Už programą atsakingas viceministeris Vytautas Balčiūnas. Sekretorius buvo prašomas į iškilmes pakviesti Lenkijos kultūros ministerio pavaduotoją M. Jagiello ir kitus Lenkijos oficialiuosius svečius. Kvietimai buvo išsiųsti ir apie tai A. Vektorius painformavo LkLB krašto valdybos pirmininką J.S. Paransevičių, LkLD valdybos pirmininko pavaduotoją Jūratę Kardauskienę ir Šv. Kazimiero draugijos pirmininką Vytautą Grigutį. Nors telegrama ėjo per konsulato faksą, konsulo Vidmanto Povilionio niekas nesiteikė apie tai informuoti, nei juo labiau niekas jokios pagalbos į jį nesikreipė. Telegramą pasirašė kažkuris ministerijos darbuotojas.

Jokių papildomų informacijų LkLB krašto valdyba negavo. Buvo tik žinia, kad atvažiuoja keturi aktoriai, operos solistas, prof. A. Tyla, P. Bingelio vadovaujamas valstybinis choras, Anykščių par. choras ir etnografinis ansamblis. Apie programą nieko neužsiminta.

Susidarius tokiai padėčiai, LkLB krašto valdyba savo iniciatyva mėgino kalbėti su Seinų bazilikos klebonu, kad būtų įsileisti svečiai iš Lietuvos. Savo nuožiūra LkLB krašto

(Nukelta į 3-čią psl.)

Savaitė Lietuvoje

Konferencija Paryžiuje

Vasario 1 d. Prancūzijos senato rūmuose įvyko konferencija "Baltijos šalys ir Europos bendradarbiavimas", kur buvo gvildenama Baltijos kraštų įstojimo į Europos sąjungą galimybės bei tarpusavio bendravimo ir saugumo reikalai. "Lietuvos rytas" praneša, kad dalyvavo trijų Baltijos valstybių, Danijos bei Švedijos užsienio reikalų ministeriai, diplomatai bei žinomi politologai.

Teigiamai atsiliepta apie šiuose kraštuose padarytą pažangą, jų sugebėjimą išvengti daugelio pranašautų problemų. Baltiečiai pabrėžė, kad, tik įsijungus į platesnę saugumo sistemą, bus įmanoma siekti pastovumo, ir šioms valstybėms reikalinga aiškesnė Vakarų parama, nes jaučiasi grėsmė iš Rusijos, atsižvelgiant į jos politinę būklę ir karą Čečėnijoje. Baltijos valstybėms patarta saugumo klausimus spręsti per glaudesnį regioninį bendradarbiavimą, vidaus reikalų stabilizavimą ir išlaikymą kiek galima geresnių santykių su Rusija.

Lankėsi Gudijos prezidentas

Kaip rašo ELTA, vasario 7 d. Lietuvoje lankėsi Gudijos prezidentas Aleksandras Lukašenka su dviejų dienų oficialiu vizitu. Su prezidentu Algirdu Brazausku buvo pasirašyta abiejų kraštų geros kaimynystės ir bendradarbiavimo sutartis bei sutartis dėl valstybinės sienos nustatymo. Seime kalbėdamas A. Lukašenka pabrėžė sutarties svarbą ilgalaikiam politiniam ir ekonominiam bendradarbiavimui. Apgailestaudamas, jog buvo nutrūkę Lietuvos ir Gudijos ūkio šakų ryšiai, jis išreiškė susidomėjimą Klaipėdos uosto galimybėmis, Vakarų-Rytų transporto koridoriaus projekto kūrimu, dalyvavimu Būtingės naftos terminalo statyboje ir Lietuvos ekonominių zonų kūrimosi programa. Jis siūlė panaikinti vizų režimą tarp Gudijos ir Lietuvos, tačiau Lietuvos ambasadorius Gudijoje Viktoras Baublys pareiškė, kad tam yra mažai vilties, nes Gudijai susitarus dėl bevizio įvažiavimo su kai kuriomis Rytų, o Lietuvai su Vakarų Europos valstybėmis, abu kraštai turi atsižvelgti į savo įsipareigojimus trečiosioms šalims.

Ministerio apsilankymas Norvegijoje

BNS pranešimu, Lietuvos užsienio reikalų ministeris Povilas Gylys lankėsi Norvegijoje pasitarimams su ministeriu pirmininku ir kitais vyriausybės pareigūnais. Norvegų pareigūnai pabrėžė, kad nors re-

(Nukelta į 2-rą psl.)

KANADOS ĮVYKIAI

Pirmi žingsniai referenduman?

Tris papildomus Kanados parlamento rinkimus vasario 13 d. laimėjo Kanados ministerio pirm. J. Chretieno liberalai. Iš tikrųjų rinkimų reikėjo tik Brome-Misisquoi rinkiminėje apylinkėje prie Montrealio, automobilio nelaimėje žuvus ten jau visuotiniame balsavime 1993 m. spalio 25 d. išrinktam Kvebeko bloko atstovui Gastonui Peloquin. Rinkimus šioje apylinkėje dabar laimėjo liberalas Denis Paradis. Kitose dviejose apylinkėse, laimėtose liberalų, perrinkimas, atrodo, buvo suplanuotas paties premjero J. Chretieno. Mat Montrealio St. Henri-Westmount apylinkėje atsistatydinusį liberalą Davidą Bergerį jis pakvietė savo patarėju, o iš Ottawa-Vanier rinkiminės apylinkės pasitraukęs liberalas Jean Gauthier buvo paskirtas Kanados senatan.

Tie papildomi rinkimai tuščioms vietoms užpildyti buvo susieti su Kvebeko premjero J. Parizeau artėjančiu separatizmo referendumu ir Kanados finansų ministerio P. Martino baigiamu paruošti biudžetu. Ministeriui pirm. J. Chretienui buvo naudingas Kvebeko bloko atstovą praradusios Brome-Missisquoi apylinkės susigrąžinimas po liberalų sparnu. Perrinkimą Montrealio St. Henri-Westmount laimėjusi Lucienne Robillard yra reikalinga referendumo kovose. Ją iš jų būtų išjungęs Kanados parlamento rinkimuose 1993 m. spalio 25 d. ištikęs pralaimėjimas Kvebeko blokui. Otavos Ottawa-Vanier apylinkėje, laikomoje liberalų tvirtove, yra daug didžiosiom darbo unijom priklausančių federacinės valdžios tarnautojų, kuriem dabar atleidimu iš darbo graso išlaidas apkarpysiantis finansų ministerio P. Martino būsimasis biudžetas.

Ministeriui pirm. J. Chretienui perrinkimai trijose Kanados parlamento apylinkėse liberalus leido sustiprinti vienu parlamentaru, liudijančiu, kad separatistų populiarumas Kvebeke nėra padidėjęs. Jam taipgi grįžo pradinius parlamento rinkimus Kvebeko blokui pralaimėjusi Lucienne Robillard. Taipgi paaiškėjo, kad valdžios tarnautojai dar nėra linkę imtis maišto prieš liberalus dėl finansų ministerio P. Martino naujų biudžetinių posūkių.

Kanados klevo lapo vėliavos trisdešimtmečio sukaktis buvo prisiminta prie parlamento vasario 15 d. įvykusiame parlamentarų susibūrime šaltą žiemos dieną. Ministeris pirm. J. Chretienas nusiskundė, kad iškilmėje nesimatė kitų Kanados partijų vadų. Ją ignoravo reformininkų partijos Pres-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Paminklinė lenta Seinų bazilikoje su lietuvišku įrašu Nuotr. S. Birgelio

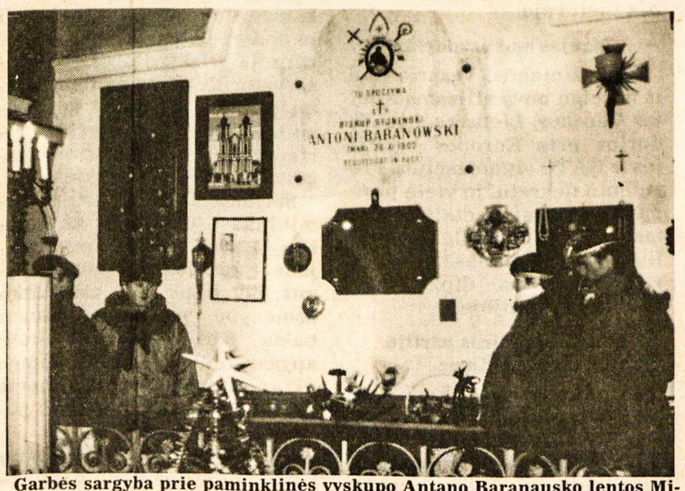

Garbės sargyba prie paminklinės vyskupo Antano Baranausko lentos Mišių metu. Viršuje įrašas lenkų kalba, žemiau – lietuvių kalba
Nuotr. S. Birgelio

Šiame numeryje:

Turtingi vargšai
Be medžiaginių yra ir dvasinių turtų
Lietuvis vyskupas pagerbtas Seinuose
Iškilmingos pamaldos ir koncertas vysk. Antano Baranausko garbei
"Istorijos naktį" prisimenant
Katalikų ir žydų klausimas Šv. Tėvo ir vyskupų pasisakymuose
Jaunimo sąskrydis – 100,000 dalyvių
Europos jaunimo sąskrydy dalyvavo ir Lietuvos jaunimas
Buvo net šeši chorai...
Sumenkėjusi lietuvių veikla Škotijoje
Kurlink pasukti išeivijai?
Jaučiama didelė nutautėjimo grėsmė
Šviesa spindi tamsoje
Amerikiečio ir lietuvio evangelinė kelionė po Lietuvą
Monografija "Monsinjoras"
Knyga apie Vilniaus arkikatedros kleboną mons. K. Vasiliauską
Jo rankos prašnekino ąžuolą
Liaudies menininko Adolfo Teresiaus kūriniai

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.
Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $40, pusmetinė – $20, rėmėjo – $50, garbės – $60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – $115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular $40.00, supporter $50.00, honorary $60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Kryžiaus šviesa išryškina smerktiną antisemitizmą (Iš amerikiečių spaudos)

"Istorijos naktį" prisimenant

Katalikų ir žydų santykių klausimas iškyla įvairiomis progomis. Jis iškilo dabar Aušvico koncentracijos stovyklos sukakties proga. Tuo klausimu pasisakė Šv. Tėvas Jonas-Paulius II, Vokietijos ir Lenkijos vyskupai, Milano kardinolas Martini

Prieš 50 metų (1945.I.27) sovietinės kariuomenės daliniai užėmė Aušvico–Birkenau konc. stovyklą, esančią apie 50 km nuo Krokuvos, ir išvadavo apie 7000 kalinių. Šioje mirties stovykloje nuo 1942 iki 1945 m. buvo nužudyta milijonas 300,000 žmonių, iš kurių milijonas 200, 000 buvo žydų tautybės. Todėl Aušvicas tapo "Shoah" – suplanuoto Europos žydų naikinimo simboliu. Iš viso naciai nužudė per 6 milijonus žydų.

Lenkijoje nacių okupacijos metais veikė dar kelios koncentracijos stovyklos, kuriose masiškai buvo naikinami žydų tautos žmonės; Tai Belzec, Chelmno, Majdanek, Sobibor ir Treblinka. Jose buvo nužudyta apie pusantro milijono žmonių.

Popiežiaus žodis

"Mylimi broliai žydai, kaip galima nebūti šalia jūsų ir maldoje neprisiminti tokios skaudžios sukakties?" Taip popiežiaus Jono–Pauliaus II žodžiai, pasakyti prieš "Regina Coeli" maldą 1994 m. balandžio 18 d., kai buvo minimos 50-osios Varšuvos geto sukilimo metinės. Tinka jie ir dabar, minint Aušvico kalinių išvadavimo 50-metį.

Dabartinis popiežius daugybę kartų ir įvairiomis progomis yra prisiminęs žydų tautžydystę, pavadindamas ją "istorijos naktimi", kur vyko negirdėti nusikaltimai prieš Dievą ir prieš žmogų, ragino pasmerkti neapykantą žydams ir bet kokias rasinės, religinės, kultūrinės ar kitokios diskriminacijos formas.

Vokietijos vyskupai

Vokietijos vyskupų konferencija Aušvico mirties stovyklos išlaisvinimo 50-čio proga paskelbė pareiškimą, kurį galima pavadinti Vokietijos katalikų sąžinės sąskaita.

"Antižydiškas mentalitetas, kuris nebuvo svetimas ir tikybiniams sluoksniams, prisidėjo prie to, kad Trečiojo Reicho metais krikščionys neparodė reikalingo pasipriešinimo nacių antisemitizmui" – rašoma Vokietijos vyskupų pareiškime, kuriame primenama, jog žydų persekiojimas buvo suplanuotas ir vykdomas nacistinės Vokietijos valdžios, bet yra daug klausimų, kurie kyla Vokietijos katalikams. Tie klausimai skatina iš naujo pažvelgti į katalikų ir žydų santykius.

"Nemažas skaičius Vokietijos katalikų pasidavė nacių ideologijai ir liko abejingi nusikaltimams prieš žydų nuosavybę ir gyvybę. Kiti tiesiogiai rėmė nusikaltimus ar netgi juos vykdė. Nežinome, kiek žmonių nepritarė savo kaimynų žydų žūčiai, bet nesurado jėgų regimam protestui. Tie, kurie rizikuodami gyvybe, teikė pagalbą, veikė pavieniui.

Šiandien skaudu pagalvoti, kad tik pavieniai žmonės gelbėjo žydus nuo mirties ir kad 1938 metų pogromų metu nebuvo nė vieno viešo ir aiškaus protesto, nors šimtai sinagogų buvo sudeginta ir nusiaubta, daugybė kapinių išniekinta, žydų butai ir namai išplėšti, patys žydai buvo žeminami, išjuokiami ir net žudomi.

Mūsų tikinčiųjų bendruomenė, nežiūrint pavyzdinio atskirų asmenų elgesio, nusigrįžo nuo žydų tautos likimo, susitelkė ties pavojais, kurie grėsė pačios Tikinčiųjų Bendrijos institucijoms ir tylėjo dėl nusikaltimų, vykdytų prieš žydus ir žydiškumą.

Mūsų noro atsinaujinti nuoširdumas priklauso ir nuo šios kaltės pripažinimo bei nuo mūsų pasiryžimo pasimokyti iš skaudžios mūsų šalies ir mūsų Tikinčiųjų Bendrijos kaltės", – baigia savo kreipimąsi Vokietijos vyskupai, prašydami žydų tautą išgirsti šį atsivertimo ir noro atsinaujinti žodį.

Lenkijos vyskupai

Lenkijos vyskupų konferencijos dialogo su judaizmu komisija paskelbė pareiškimą, kuriame, iš vienos pusės, smerkia nacių nusikaltimus prieš žmogiškumą ir prieš žydų tautą bei tuos Lenkijos krikščionis, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai prisidėjo prie tų nusikaltimų, o iš kitos pusės kritikuoja bandymą apkaltinti lenkų tautą ir Lenkijos Tikinčiųjų Bendriją antisemitizmu. Pareiškime primenama, kad daugelio amžių slinktyje Lenkija buvo Europoje persekiojamų žydų prieglobsčiu ir kad iki Antrojo pasaulinio karo nė vienas žydas nebuvo ištremtas iš Lenkijos. Tarp pirmojo ir antrojo pasaulinių karų Lenkijoje kilę konfliktai tarp lenkų ir žydų buvo psichologinės, ekonominės, politinės ir religinės, bet ne rasinės prigimties – sakoma kreipimesi.

Pokalbis su kardinolu

Vatikano radijo dienraštis "Shoah" paminėjimo proga paskelbė pokalbį su biblistu ir judaizmo specialistu, Milano kardinolu Carlo Maria Martini.

Į žurnalisto klausimą, kokia turėtų būti krikščionių laikysena Holokausto atžvilgiu, kardinolas Martini atsakė: "Krikščionių laikyseną Holokausto arba Shoah klausimu jau nusakė antrasis Vatikano susirinkimas, o vėliau – popiežius Jonas–Paulius II. Tai vienas pačių juodžiausių istorijos puslapių, užtemdžiusių dvide-

(Nukelta į 5-tą psl.)

PRANEŠIMAS IŠ PRANCŪZIJOS

Jaunimo sąskrydis - 100,000 dalyvių

Taizė brolių vienuolijos pastangomis surengtas krikščioniškojo Europos jaunimo sąskrydis, kuriame dalyvavo ypač daug jaunimo iš buvusių sovietinių kraštų. Iš Lietuvos dalyvavo per 4,500 jaunuolių, atvykusių autobusais

DOC. L. SKŪPAS

1994 m. gruodžio 28 d. — 1995 m. sausio 1 d. Paryžiuje įvyko Europos jaunųjų krikščionių sąskrydis. Nuo pat rudens mieste veikė organizacinis komitetas, sąskrydžiui ruošėsi visos Paryžiaus katalikų, protestantų, ortodoksų bendruomenės, vienuolynai ir parapijų tikintieji. Nemažą parengiamąjį darbą atliko ir TAIZE broliai prancūzai Lietuvoje, Ukrainoje, Lenkijoje. Todėl nenuostabu, kad į sąskrydį suvažiavo net 100.000 jaunuolių, daugiausia iš buvusių socialistinio bloko šalių.

Vakarų Europai atstovavo palyginti nedidelės grupės. Gal kiek gausesni būriai atvyko iš Vokietijos, Ispanijos ir Italijos. Vakariečiai skrido lėktuvais, važiavo patogiais traukiniais, na o vargšai buvę "socialistai" — aplūžusiais autobusais, be nakvynės ir šilto maisto.

Iš Lietuvos jaunųjų katalikų buvo atvykę per 4,500. Žinoma, kai kurie dėl autobusų gedimo ar kliūčių pasienyje Paryžiaus ir nepasiekė. Dauguma betgi laimingai atvažiavo į Prancūzijos sostinę ir apsigyveno prancūzų šeimose. Meilė Kristui, dvasinis noras bendrauti su vienminčiais, kartu melstis, giedoti įvairiomis kalbomis, dalyvauti ekumeninėse pamaldose padėjo įveikti visus sunkumus.

Kas ta TAIZE vienuolija?

Skaitytojui turbūt nelabai aišku, kas gi yra TAIZE, kokie yra jo tikslai ir siekiai. Todėl, užuot tęsę Paryžiaus sąskrydžio įspūdžius, trumpam sugrįškime į praeitį, prisiminkime TAIZE istoriją.

TAIZE (tarti: Tėzė) — nedidelis Burgundijos miestelis. 1940-ji metai. Roger Schutz-Marsauche, 25 metų vienuolis, katalikas, senelės protestantės įkvėptas, ieško vietos, kur galėtų įsteigti bendruomenę, norinčią padėti nuo karo nukentėjusiems žmonėms, visiems krikščionims, kurie myli Kristų ir savo artimą. Brolis Roger su dviračiu atvyksta į apleistą TAIZE miesteliuką, pernakvoja pas vieną seną valstietį ir nusprendžia čia apsistoti. Kol kas jis tik vienas, bet jau 1944 m. pas jį atvyksta dar trys broliai, ir taip gimsta TAIZE bendruomenė. 1949 m. jau septyni broliai duoda įžadus laikytis celebato ir gyventi bendrijoje. Jie patys užsidirba duoną, atsisako dovanų ar kieno nors palikimo.

Nuolat lankosi jaunimas

Nuo 1957 m. kiekvieną savaitę į TAIZE plūste plūsta tūkstančiai jaunuolių iš viso pasaulio. Šiuo metu yra 90 brolių katalikų ir protestantų iš 25 šalių, kurie pastoviai priiminėja jaunimą, organizuoja maldų grupes įvairiomis kalbomis bei bendras giesmes.

Atvykęs jaunimas gyvena kukliai. TAIZE viskas paprasta. Nieko čia, išskyrus bendruomenę, nėra. Čia tik broliai vienuoliai, pasiruošę padėti visiems tiems, kurie myli Evangeliją, ieško Kristaus, veržiasi į dvasinį susitaikymą (reconciliation). Čia tris kartus per dieną Susitaikymo (Ramybės) šventovėje bendra malda, vakare tęsiama ilgu giedojimu.

Rytais — biblinės studijos daugeliu kalbų, jų tarpe ir lietuviškai. Po pietų numatyti įvairių šalių jaunimo susitikimai. Savaitė baigiasi sekmadienį 12 v. šv. Mišiomis. Taika ir ramybė, meilė artimui, pagarba ir tolerancija kiekvienai krikščionių konfesijai, o svarbiausia — gilus Kristaus ieškojimas jungia visus čia atvykstančius. 1950 m. pastatyta didelė moderni šventovė.

Sąskrydžiai

1978 m. Paryžiuje įvyko pirmasis Europos krikščionių sąskrydis, o po to, kasmet tie sąskrydžiai buvo tęsiami: 1979 m. — Barcelona, 1980 — Roma, 1981 — Londonas, 1982 — Roma, 1983 — Paryžius, 1984 — Kiolnas, 1985 — Barcelona, 1986 — Londonas, 1987 — Roma, 1988 — Paryžius, 1989 — Vroclavas (Lenkija), 1990 — Praha, 1991 — Budapeštas, 1992 — Viena, 1993 — Miunchenas, 1994 — Paryžius.

TAIZE broliai daug dėmesio skiria Rytų šalių jaunimui. Jie nori, kad tiek Rytų, tiek Vakarų Europos jaunimas per maldą, per Kristų susitaikytų ir kurtų bendrą Europą.

TAIZE broliai nesistengia sukurti savojo sąjūdžio. Jie jaunimo grupes nukreipia į savas parapijas, bendruomenes, kad jaunuoliai galėtų tenai tęsti savo veiklą. Jeigu parapijose juos ne visada supranta, tada organizuojamos savos maldų grupės atskirai.

Paryžiaus kardinolas Jean-Marie Lustiger apie TAIZE bendruomenę yra pasakęs: "Dievo kalba paliečia visų ir kiekvieno širdį. Per ją mes išmokstame mylėti vienas kitą kaip broliai, t. y. lygiai taip, kaip mus myli pats Kristus".

Lietuviai į TAIZE pradėjo važinėti apie 1989 m. Dabar čia jų būna beveik kiekvieną savaitę.

Tautybių skyriai

Vėl sugrįžkime į paskutinį sąskrydį Paryžiuje. 100.000 jaunuolių! Versalio parodų rūmai virsta tikru "skruzdėlynu". Salėse pastatyti altoriai, nurodytos tautybių vietos, dega žvakutės, prieblanda, visi ant žemės susėdę klausosi maldų žodžių įvairiomis kalbomis, gieda giesmes (tekstus jaunuoliai išmoko iš anksto ir gieda ne tik savo kalba). Lankiausi tik toje salėje, kur buvo lietuviai. Organizatoriai padalino salę į tautinius skyrius. Be lietuvių ten buvo anglų, italų, kroatų, rusų, ukrainiečių skyriai. Viskas radiofikuota. Niekas nesikalba. Visi dalyvauja bendroje maldoje.

Lietuviškoms maldos dalims ir giesmėms vadovauja kauniečių grupė. Po bendros maldos ilga tyla, meditacijos momentas.

"Bendros maldos grožis — su niekuo nepalyginama dvasinė atrama. Paprasti žodžiai, simboliai skleidžia neapsakomą vidinį džiaugsmą ir ramybę", — rašė savo laiške sąskrydžio dalyviams brolis Roger. Laiškas išverstas į 51 kalbą ir išplatintas 54 šalyse.

Sąskrydžio dalyviai turėjo didelę programą. Be maldų, rytais dalyvaudavo parapijų susitikimuose, mažomis grupėmis kalbėdavo, diskutavo su įvairiais visuomenės atstovais, ekskursavo. Rytais valgydavo šeimose, o pietus ir vakarienę — Parodų rūmuose. Belieka tik stebėtis prancūzų organizuotumu ir nuoširdumu.

Prancūzų paslaugumas

Man teko dirbti Pranciškonų bendruomenės priėmimo komitete, kuris apgyvendino 500 rusų, lenkų, ukrainiečių, vokiečių, slovakų, ir čekų. Vertėjavau rusų, lenkų, prancūzų, net esperanto, kalbomis ir stebėjau, kaip prancūzų šeimos priima net po 10-14 jaunuolių, atiduoda visą butą, patiki raktus, o patys išeina kitur!

Baigiant reikia pabrėžti jog sąskrydį gražiais žodžiais sveikino Šv. Tėvas Jonas-Paulius II, siųsdamas Viešpaties palaiminimą visiems dalyviams, visoms parapijoms ir vienuolijoms bei šeimoms, kurios rūpinosi svečiais.

* * *

Sveikinimus atsiuntė Konstantinopolio patriarchas Bartholomeos, Canterbury arkivyskupas George Carey, Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Boutros Boutros-Ghali ir kiti religiniai ir politiniai veikėjai.

Sąskrydis baigėsi. Visi grįžo į namus. 4.500 lietuvių, ambasadoriaus R. Bačkio žodžiais tariant, elgėsi gerai ir Lietuvai gėdos nepadarė. Tegu TAIZE dvasia lieka gyva visų dalyvių širdyse. Gal tada tikrai ir mes visi būsime geresni ir atidesni vieni kitiems.

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ferendume nesutarta įsijungti į Europos sąjungą, Norvegija pritaria Lietuvos narystei toje, taipgi ir NATO (Šiaurės Atlanto sąjunga) organizacijoje. Užsienio reikalų ministeriai pasirašė abišales sutartis dėl muitinių bendradarbiavimo ir dėl informacijos pasikeitimo apie branduolinius įrengimus ir nelaimes. Su Norvegijos "Norsk Hydro" ir "Statoll" bendrovių vadovais buvo aptartos investicijų galimybės Lietuvoje.

Naujas ambasadorius

BNS žiniomis, vasario 1 d. iš pareigų buvo atleistas Adolfas Venskus, Lietuvos ambasadorius prie Europos bendrijos ir NATO organizacijos. Prezidento dekretu, jo vietą perėmė praėjusiais metais paskirtas ambasadorius Belgijai Dalius Čekuolis, anksčiau vadovavęs Lietuvos diplomatinei atstovybei Danijoje.

Priešrinkiminis partijų bendravimas

RFE/RL skelbia, kad vasario 1 d. Lietuvos demokratų partija, Tėvynės sąjunga ir Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga išleido pareiškimą, pranešantį, jog šios frakcijos glaudžiau bendradarbiaus lygiateisiu pagrindu. Partijos susitiks kas savaitę derinti savo veiklą ir siūlys bendrus kandidatus rinkimams.

ELTA skelbia (vasario 9 d.), jog Lietuvos socialdemokratų partija kandidatu į seimą Kaišiadorių apygardoje iškėlė Lietuvos laisvės lygos vadovą Antaną Terlecką, kuris negalėjo kandidatuoti kaip LLL kandidatas, nes ši grupė neužsiregistravusi teisingumo ministerijoje. A. Terleckas pareiškė, kad Lietuvoje nėra nei kairės, nei dešinės, tik dori ir nedori politikai. Prie pastarųjų jis priskyrė LDDP ir konservatorius, o socialdemokratai pirmieji paskelbė kovą visų buvusiųjų ir dabartinės vyriausybės vykdomai pražūtingai ekonominei politikai.

Socialdemokratų partijos pirmininkas teigė, jog nefinansuos A. Terlecko rinkiminio vajaus ir nesidomi LLL nuostatomis, bet tikisi, kad kandidato asmenybė pritrauks daugel balsų. Kiti kandidatai šioje apygardoje – LDDP žemės ūkio ministeris Vyt. Einoris ir "Lietuvos aido" teisinis patarėjas Liudvikas Sabutis.

Iki vasario 8 d. savivaldybių rinkimams dokumentus buvo pateikę 17 partijų ir organizacijų. **RSJ**

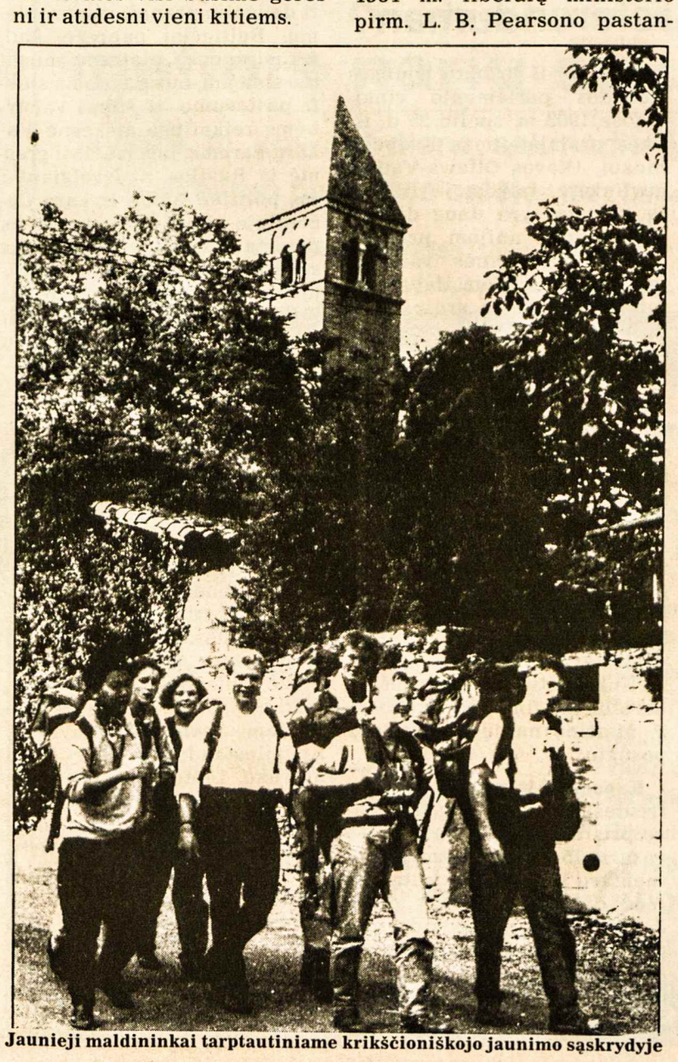
Jaunieji maldininkai tarptautiniame krikščioniškojo jaunimo sąskrydyje

A†A
ONAI LUKŠIENEI
mirus,
jos seseriai, ilgametei pensininkų klubo narei, PRANEI JUODIENEI reiškiame nuoširdžią užuojautą –
Toronto lietuvių pensininkų klubo valdyba

A†A
ANTANUI ELIJOŠIUI
mirus,
gilią užuojautą jo žmonai MARYTEI ELIJOŠIENEI ir visiems šeimos nariams reiškia –
Irena ir Stepas Varankos su šeima

A†A
MARIJAI ŠEFLERIENEI
mirus,
jos broliui JONUI ŽEKEVIČIUI reiškiame nuoširdžią užuojautą –
O. P. Derliūnai *A. Kairys*
V. Gudaitis *S. Pranckevičius*
O. S. Kiršinai *A. I. Urbonai*
E. M. Zabulioniai

PADĖKA
A.a. IGNAS VARNAS
mirė 1995 m. vasario 6 d.
Nuoširdžiai dėkojame draugams, pažįstamiems, atsilankiusiems laidotuvių namuose, dalyvavusiems Mišiose, palydėjusiems a.a. Ignų į amžino poilsio vietą – Šv. Jono lietuvių kapines Mississaugoje.
Ačiū klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už atnašautas Mišias. Dėkojame atsiuntusiems gėles, aukojusiems šalpos fondams, karsto nešėjams, ponioms už pyragus, D. B. Mačiams už paruoštus pietus.
Su gilia pagarba –
Brasų šeima

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ton Manning, Kanados NDP Audrey MacLaughlin, Kanados progresyviųjų konservatorių Jean Charest. Parlamente dabar yra tik du nariai, dalyvavę 1964 m. gruodžio 15 d. posėdyje, kai 163:78 balsų santykiu Kanadai buvo priimta dabartinė klevo lapo vėliava. Tie dabartiniai parlamentarai – ministeris pirm. Jean Chretien ir Windsoro apylinkei atstovaujantis liberalas Herb Gray. Kanada visą laiką naudojosi Britanijos Union Jack vėliava arba jos variantais. Pastangų Kanadai parūpinti vėliavą buvo 1925 m. ir 1946 m. Jos betgi neįstengė suderinti kanadiečių nuomonių.

Vėliavos klausimas pajudėjo 1964 m. liberalų ministerio pirm. L. B. Pearsono pastangų dėka. Vėliavos projektą paruošti tada buvo pakviestas Karališkosios karo mokyklos Kingstone dailės skyriaus dekanas George Stanley. Daug ilgų ginčų sukėlė trys pasiūlyti vėliavos projektai. Per 33 posėdžių dienas Kanados parlamente buvo pasakyta 250 kalbų. Tada ministerio pirm. L. B. Pearsono liberalų vyriausybė, remdamasi turimu įstatymu, sustabdė diskusijas ir jas užbaigė visiems parlamentarams privalomu balsavimu. Jau minėta balsų dauguma Kanados vėliava buvo išrinktas projektas, vidinės dalies baltame fone turintis raudoną klevo lapą ir baltąjį foną uždarančias mažesnes raudonas dalis abiejuose vėliavos galuose.

Naujoji Kanados vėliava, dabar jau gerai žinoma visame pasaulyje, pirmą kartą buvo oficialiai iškelta prie parlamento rūmų 1965 m. vasario 15 d. Tada opozicijos vado pareigas ėjęs J. Diefenbakeris pranašavo, kad vienybės neturinti Kanada klevo lapo niekada nepripažins savo vėliava. Jis buvo ištikimas Britanijos tradicijų ir jos Union Jack vėliavos rėmėjas, palaidotas karste, kuris buvo uždengtas Kanadoje daugiau naudotu Union Jack vėliavos raudonuoju variantu (Red Ensign). Raudono klevo vėliava dabar jau yra įsitvirtinusi jaunesniosiose kanadiečių kartose.

Ne kartą yra kilę pasiūlymų Vasario penkioliktąją pavadinti Kanados vėliavos diena ir galbūt ją paskelbti tautine šventė. Šį kartą nutarta klevo vėliavos trisdešimtmetį paminėti visoje Kanadoje jai skirtomis reklaminėmis lentomis. Kanados vyriausybė, trys valdinės korporacijos ir trys kitos bendrovės sudėjo daugiau kaip milijoną dolerių vėliavos trisdešimtmetį primenančioms lentoms. Beveik 600 tokių lentų iki kovo 31 d. bus išstatyta visoje Kanadoje, didesnė jų pusė – Kvebeko provincijoje. Tai erzina separatistus, nes jiems atrodo, kad taip plačiai paskleistomis Kanados klevo lapo vėliavomis norima turėti įtakos Kvebeko premjero J. Parizeau separatistiniam referendumui. **V.Kst.**

Įvairios žinios

Dr. Valdas Adamkus, US EPA 5-to regiono gamtosaugos administratorius, 1995 m. kovo 8 d., 8.15 v.r., Detroito universiteto Mercy Ward salėje, 8200 W. Outer Drive, Detroit, Michigan, atidarys "Environmental Response Planning" gamtosaugos konferenciją ir kalbės apie apleistą miesto žemę. Ši problema yra svarbi visai Amerikai. Dr. V. Adamkus yra įvairių gamtosaugos komisijų narys (Great Lake Water Quality Board, US EPA Great Lakes National Program, Ohio Valley Water Sanitation Commission ir kt.). Dr. V. Adamkus yra labai vertinamas ne tik valdžios ir pramonės sluoksniuose, bet ir tų asmenų, kurie kovoja dėl gamtosaugos išvystymo. **S. Šimoliūnas**

Venezueloje nepriklausomybės šventė iškilmingai paminėta Caracas mieste. Vasario 16 d. Lietuvos ambasadorius dr. Vytautas Dambrava surengė priėmimą užsienio diplomatams ir Venezuelos valdžios pareigūnams. Viešas minėjimas lietuviams įvyko sekmadienį, vasario 19. Jį rengė Venezuelos lietuvių bendruomenės valdyba, kuriai pirmininkauja Henrikas Gavorskas. Šiame minėjime pagrindinis kalbėtojas — niujorkietis Kęstutis K. Miklas. Šiose iškilmėse taip pat dalyvavo vysk. Paulius Baltakis, OFM, Lietuvos konsulas Niujorke Arnoldas Milukas ir BALFo pirmininkė Marija Rudienė iš Čikagos.

Lietuvos genocido aukų muziejuje filmuotą vaizdajuostę platina E. Petrus, 7221 Toledo Rd., Spring Hill, Florida 34606, tel. (904) 688-8273. Kaina — $15. Vaizdajuostėje apie muziejų ir jame atliekamą darbą aiškina buvęs tremtinys Balys Radžius, aprodo KGB laikais vartojamus tardymo kambarius, priemones ir pan. Toronte juostą galima įsigyti pas V. Aušrotą, Anapilio knygyne.

"The Ottawa Citizen" sausio 17 d. išspausdino straipsnį "Balts take heart as Chechens put up fight", kuriame rašoma, kad Baltijos kraštai atidžiai stebi įvykius Čečėnijoje ir gėrisi čečėnų pastangomis atsiginti nuo rusų. Estijos gynybos ministerijos pareigūnas išreiškė viltį, jog mažajai Čečėnijai tiek įstengiant, gal ir Estija galėtų taip pasielgti. Latvijos gynybos ministeris pasiryžo pilnai ištirti Čečėnijos rezistentų kovas, išryškinti jų metodus ir rusų "neapskaičiavimus". Pasak jo, įvykiai Čečėnijoje yra labai aktualūs Baltijos valstybių gynybai, atsižvelgiant į to krašto kovą, galima peržiūrėti ir savo saugumo principus. Čečėnijos užpuolimas daug kam priminė Gorbačiovo pastangas sužlugdyti baltiečių nepriklausomybės judėjimus paskutiniomis Sovietų Sąjungos dienomis ir dėl to baltiečiai atjaučia čečėnus. Straipsnyje taip pat minima, kad Lietuva siuntė "geros valios misiją" į tolimą Čečėniją, ir pabrėžiama, jog vis dėlto Baltijos kraštai negali lygintis su ja, nes jie iš viso teturi vos 10,000 karių bei menką ginkluotę, o gamtinė padėtis nėra tokia palanki, kaip kalnuotoje Čečėnijoje.

Ontario provincija per Ontario Council of Regents for Colleges of Applied Arts and Technology pirmininką, lietuviams gerai pažįstamą Richard Johnston, rengia įvairius projektus reformas Rytų Europoje ir Baltijos valstybėse įgyvendinti. Neseniai R. Johnston išvyko Estijon, kur Ontario valdžia su Estijos vyriausybe pasirašė stambaus projekto vykdymo sutartį. Rytų Europos projektų vykdymo skyrius, prie Ontario Council of Regents Kanados federacinei valdžiai pristatė projektą paruoštą kartu su Estijos valdžia dėl Legislative Support and Translation centro steigimo Estijoje. Projektui duotas finansavimas dvejiems metams. Centro užduotis — pertvarkyti bei paruošti įstatymus, kad jie atitiktų Europos Bendrijos standartams bei reikalvimams, tokiu būdu paspartinant Estijos įstojimą į Europos Bendriją. Centras taip pat parems visas valdžios ministerijas, derinant jų įstatymus bei nustatant darbus ir pareigas valdžios tarnautojams. R. Johnston taip pat vyksta į Latviją tirti bendradarbiavimo galimybes su Ontario provincija dėl Latvijos valdžios tarnautojų perkvalifikavimo specialiame Latvijoje įsteigtame institute. Lietuvon jis vyksta pasitarimams su Švietimo ministerijos Antanu Levicku, (kuris prieš metus lankėsi Kanadoje ir jau eilę metų bendradarbiauja su Ontario Council of Regents) dėl aukštesniųjų mokyklų bei kolegijų dėstytojų perkvalifikavimo. Ministerės Elaine Ziembos pastangomis gauta kukli suma, kuri bus paskirta per Ontario Council of Regents keletui mažesnių projektų Rytų Europoje. R. Johnstono kelionės į Baltijos kraštus metu bus aptartos tokių projektų galimybės. **GJP**

Prekybos ir investavimo konferencija įvyko Klivlande (Ohio valst.) sausio 12-13 d.d. Ją surengė JAV vyriausybė, sukviesdama 14 valstybių atstovus (iš viso jų buvo 230) iš Vidurio ir Rytų Europos, kaip praneša "Dirva" ir "Lietuvos rytas" (sausio 19 d.). Konferencijos tikslas — išryškinti naujas galimybes bei prisidėti prie naujos rinkos tobulinimo Europos buv. komunistiniuose kraštuose. Lietuvos delegacijai vadovavo susisiekimo ministerijos sekretorius Algirdas Šakalys. Taip pat dalyvavo Lietuvos ambasadorius Vašingtone prof. Alfonas Eidintas, Klaipėdos ir Šiaulių merai bei įvairūs bankų ir kitų investicijų srities pareigūnai. Konferencijoje buvo pateikta Vidurio ir Rytų Europos verslo apžvalga, vyko darbo posėdžiai statybos ir turizmo, susisiekimo, sveikatos bei aplinkos temomis. Juos pravedė įvairių JAV bendrovių vadovai. Savo kalboje JAV prezidentas Bill Clinton pažadėjo toliau remti Vid. ir Rytų Europos ekonominius žingsnius ir stengtis apsaugoti šių kraštų nepriklausomybę. Jis susitiko su dalyvaujančių valstybių delegacijomis bei spaudos atstovais. Konferencijoje dalyvavo "Dirvos" redaktorius A. Bundonis, ASAPAS International bendrovės prezidentas Kazimieras Samulis bei Amerikos lietuvių tarybos atstovai dr. J. Genys ir Vytautas Jokubaitis. Grįžęs į Lietuvą, A. Šakalys pranešė, kad kovo pradžioje atvyks JAV verslininkų delegacija tirti investicijų galimybes, o OPIC bendrovė, teikianti politinį draudimą JAV investuotojams užsienyje, sutiko teikti paskolų garantijas 12 Europos valstybių už 340 milijonus dolerių.

THE NEW ONTARIO PHOTO HEALTH CARD

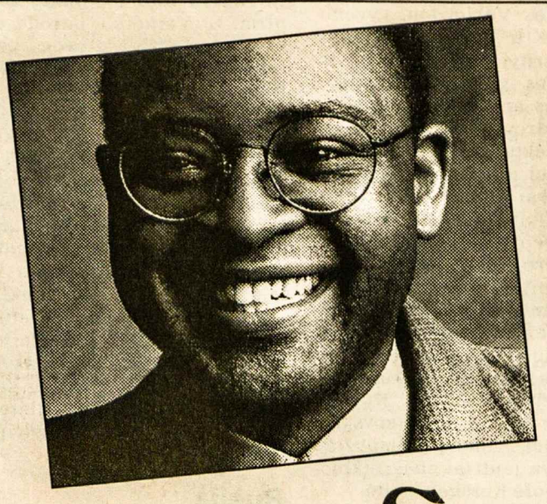
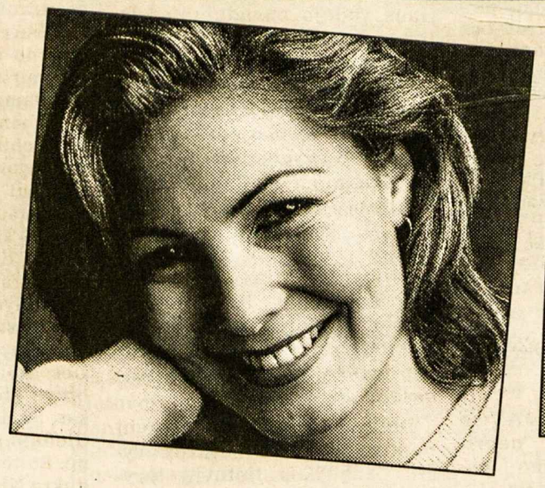

SU KIEKVIENA ŠYPSENA
APSAUGOSITE SVEIKATOS DRAUDĄ
NUO PIKTNAUDŽIAVIMO.

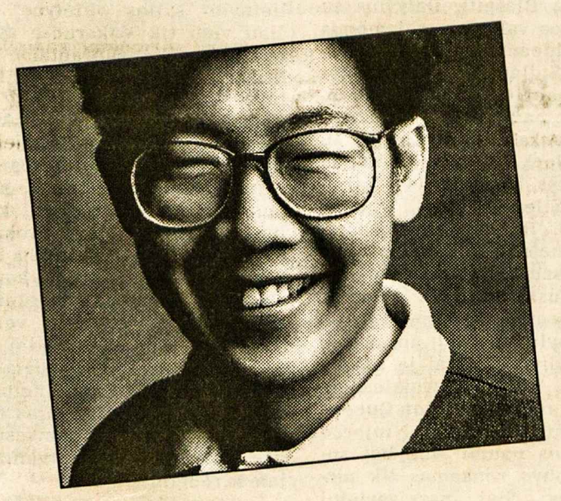
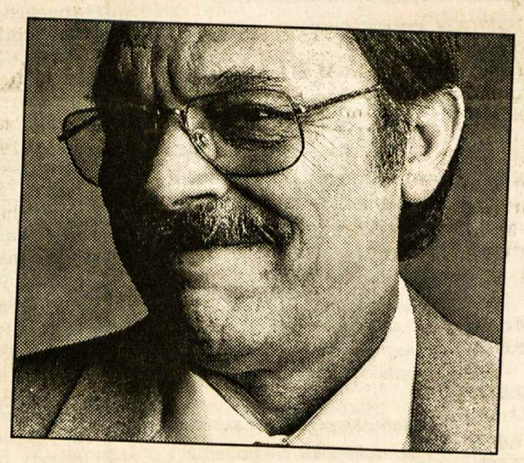
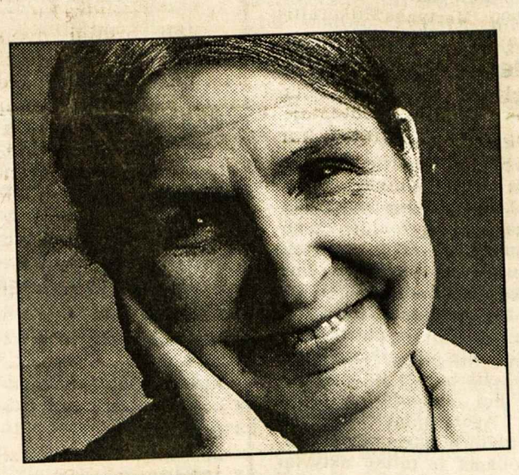

Per sekančius kelerius metus kaip pilnamečiai Ontario gyventojai, turintys teisę naudotis OHIP, jūs būsite pakviesti registruotis ir įsigyti naują sveikatos draudos kortelę su nuotrauka.

Kai ateisite ir nusišypsosite darant nuotrauką, padėsite sustabdyti neteisėtą sveikatos kortelių vartojimą, kuris kainuoja 65 milijonus dolerių per metus.

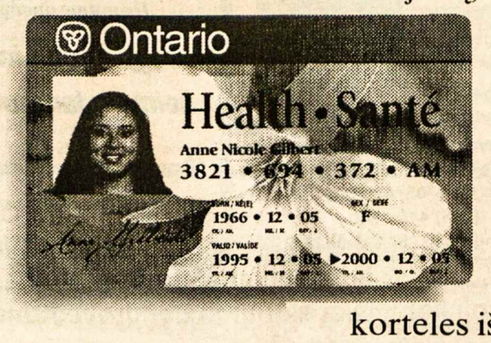

Jums bus pranešta paštu, kada bus jūsų eilė registruotis, tad prašome laukti pranešimo.

Registruojant visus 11 milijonų Ontario gyventoju pavieniui yra geriausias būdas pašalinti padirbtas ir neteisėtas korteles iš apyvartos.

Platesnę informaciją paštu atsiųsime leidinyje "Your Guide to Ontario's Photo Health Card".

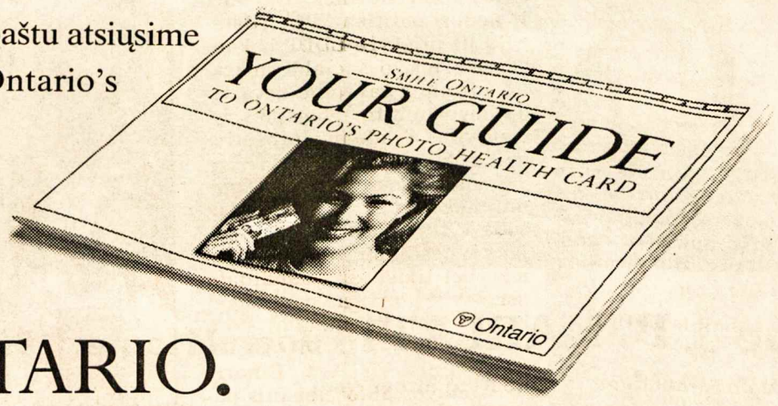

SMILE ONTARIO.

Ontario

Lietuvis vyskupas pagerbtas...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

valdyba išrašė skelbimus, kad žmonės žinotų ir galėtų dalyvauti gražiame bei reikšmingame renginyje. Be skelbimų būtų buvusi tuščia šventovė. Bet šitai leido organizatoriams viešai paskelbti, kad visą minėjimą surengė LkLB krašto valdyba.

Į iškilmes neatvyko nei Elko vyskupas W. Ziemba, nei artimai su juo bendradarbiaujantis Vilkaviškio vyskupas J. Žemaitis, nes nė vienas, matyt, negavo oficialaus kvietimo. Šitai iškilmėse dalyvavę žmonės skaudžiai pergyveno ir plačiai komentavo. Toks faktas nustebino ir vicemin. M. Jagiello, kurį kartu su Lietuvos ambasados sekretoriumi A. Degučiu bazilikoje pasitiko J. S. Paransevičius ir surado jiems vietą atsisėsti.

Viceministeriui J. S. Paransevičius pasiskundė, kad nieko nežino apie programą. Tada Algimantas Degutis, LR ambasados Lenkijoje sekretorius kultūros ir informacijos reikalams, ilgametis TASS-o korespondentas Varšuvoje, išsitraukė iš kišenės lapą ir patenkintas pasigyrė viską žinąs. Deja, tai buvo labai apmaudu išgirsti. Kai niekas neišėjo už gražų renginį artistams padėkoti, tokį dėkingumo žodį ryžosi tarti J. S. Paransevičius.

Nei aktoriai, nei lektoriai negalėjo naudotis garsiakalbiu. Tiesa, J. S. Paransevičius paėmė Mišių metu taip gerai veikusį mikrofoną ir atnešė lektoriams, kad jų žodžius bent šilta arbata ar kava pavaišinti. Bet kai tų svečių suvažiavo trys autobusai (apie 200 žmonių), pasirodė, kad nei karšto vandens arbatai, nei sviestainių visiems neužteko.

Tai vis organizacinių nesklandumų pasekmės. Visais prieinamais būdais LkLB krašto valdybos vardu norime atsiprašyti visus už minėtus nesklandumus, kartu paaiškindami, kad jų siūlai nusidriekę į LR kultūros ministeriją. LkLB krašto valdybai atsakomybė krito čia nepelnytai.

Viceministeris V. Balčiūnas buvo prasitaręs, kad nori su LkR kultūros viceministeriu pasirašyti tarpvalstybinę sutartį, tačiau M. Jagiello atsisakė apie tai kalbėti, nes nebuvo gavęs oficialaus kvietimo, juo labiau, jei čia būtų reikę eiti į derybas.

Oficialūs Lietuvos asmenys išvyko, o mūsų valstybės pareigūnams paliko kartėlis ir įspūdis, kokie žmonės vairuoja Lietuvos valstybę. Likome ir mes su tais pareigūnais, toliau norėdami siekti savo tikslų bei lopyti vis labiau plintančią nuomonę apie tik ką išsivadavusią valstybę. Imame suprasti, kodėl Lietuvoje apie mus retas kas benori ką ir išgirsti. Kad šitai kuo greičiau suprastų ir tokius vyrus į valdžią iškėlusi tauta. **Kor.**

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

$$$$ SIUNČIAME DOLERIUS Į LIETUVĄ $$$$

Greitai ir garantuotai pristatome Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas, ir pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. Persiuntimas iki $2,000.00 4% plius pristatymas. Siunčiant daugiau kaip $2,000.00 tik 3% plius pristatymas. Galime nuvežti į Lietuvą palikimus ir Lietuvoje sutvarkyti pas notarą.

	AMER. DOL.	KAN. DOL.
Siunčiama suma	$	$
Patarnavimas 4% arba 3%		
Pristatymas į rankas	12.00	$15.00
Iš viso:	$ .00	$ .00
Siuntėjas:	Gavėjas:	
Tel.	Tel.	

Rašyti čekį arba pašto perlaidą (money order)
KAIRYS BALTIC EXPEDITING ir siųsti **517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6.** Turėdami klausimų skambinkite
Vytui ar Genei Kairiams, tel. 905 643-3334, fax 905 643-8980

LAISVOJE TĖVYNĖJE

CERKVĖ ŠIAULIUOSE

Šiauliuose gyvenantys rusų sentikiai lig šiol neturėjo savo cerkvės. Pamaldoms jie važuodavo į Radviliškyje bei kituose miestuose esančias cerkves. Pernai Šiaulių miesto savivaldybė jiems atidavė buvusios valgyklos pastatą kariniame Gagarino miestelyje. Cerkvei įsirengti jie gavo 10.000 litų iš Vilniuje gyvenančių sentikių, aukų susilaukė iš verslininkų, statybinės medžiagos — iš krašto apsaugos darbuotojų. Iškilmingas pirmąsias pamaldas sentikių cerkvėje Šiauliuose laikė popas Jermolajus Rybakovas. Rusai sentikiai Lietuvon yra atsikėlę XVII š. pabaigoje, bėgdami nuo valdžios persekiojimo Rusijoje.

PIRMOJI PŪGA ŽEMAITIJOJE

Pirmoji sniego pūga šią žiemą sausio 22-23 d.d. buvo užpuščiusi Žemaitijos rajonų kelius. Sausio 23 d. rytą tarpmiestiniai autobusai iš Telšių stoties laiku išvyko į Kauną ir Klaipėdą, bet buvo priversti grįžti atgal. Mat visiškai nepravažiuojamas kelias jų laukė prie Rietavo ir Kaltinėnų. Pravažiuoti vairuotojams pavyko tik į Šiaulus per Kuršėnus ir Klaipėdon per Vėžaičius. Autobusai iš Telšių net nebuvo siunčiami Varnių, Luokės, Žarėnų bei kitomis vietinėmis kryptimis, taupant dėl nepravažiavimo eikvojamą kurą. Valstybinės kelių valdybos viršininkas A. Jonyla, atsakingas už Telšių rajono kelių priežiūrą, aiškino, kad pūga iš tikrųjų nebuvo tokia didelė kaip naktį atrodė vairuotojams. Esą jie be reikalo išsigando tamsoje suneštų pusnių. Valstybinės kelių priežiūros valdyba turima technika magistralinius kelius nuvalė per devynias valandas. Telšių meteorologijos stoties pranešimu, vėjo greitis sausio 23 d. rytą pasiekdavo 19 metrų per sekundę, kritulių buvo susilaukta 3,8 mm, vidutinė sniego danga nebuvo stora — tik 15 cm. Atrodo, didžiausią problemą sudaro nepakankamos atsargos druskos keliams ir miestų gatvėms valyti. Jos daug kur, net ir naftos centre Mažeikiuose, baigiasi, o atsargoms papildyti nebėra lėšų. Šilalės kelininkai dėl lėšų stokos prižiūri tik jiems priklausantį greitkelio Kaunas-Klaipėda ruožą.

PAMINKLAI KAPINĖSE

Petro Dargio pranešimu "Lietuvos ryte", senose Tauragės kapinėse nuo XIX š. laidojami įvairių religinių grupių žmonės — katalikai, evangelikai liuteronai, protestantai, metodistai. Kapinėse tebestovi ir vis dar veikianti protestantų šventovė. Po II D. karo jose iškilo du paminklai — "Žuvusiems kovoje už socializmo sukūrimą Lietuvoje" ir "Amžina šlovė žuvusiems už tarybų valdžią". Prieš porą metų buvo pastatytas ir paminklas nepriklausomos Lietuvos kariams. Dabar netoli nuo tų paminklų mons. P. Puzaras pašventino ąžuolinį tautodailininko P. Kundroto, politinio kalinio, paminklinį kryžių Sausio tryliktosios aukoms Vilniuje. Jis taipgi pašventino ir prie Lietuvos karių kapų atstatytus kryžius, kuriuos buvo sunaikinę, pasak P. Dargio, pernelyg aktyvūs "socializmo kovotojai".

NEGIMUSIEJI KŪDIKIAI

Alytaus šeimos centro iniciatyva trijose šio miesto šventovėse ir ketvirtos dar statomos šventovės koplyčioje buvo atnašaujamos Mišios permaldauti negimusių kūdikių žudymą. Alytaus muzikos mokykloje buvo diskutuojama tema "Apie tuos, kurių nepriėmėm, bet jie yra šalia mūsų". Diskusiniam pokalbiui vadovavo Kauno šeimos centro mokytojas A. Žarskus. Aldona Zinkevičiūtė, informuodama "Lietuvos ryto" skaitytojus, rašo: "Pasak A. Žerskaus, renginiai, skirti atkreipti visuomenės dėmesį į negimusių kūdikių žudymą, jau vyko keliuose Lietuvos miestuose ir, jo manymu, ateityje jų padaugės. Jurbarke negimusiems kūdikiams pastatytas kryžius, pavasarį tokį kryžių ruošiamasi statyti ir Alytuje. Anot A. Žarskaus, šia tema vengiama garsiai kalbėti, o tylėjimas reiškia, kad daugelis pritaria abortų legalizavimui ir jau esančios, bet pasaulio dar neišvydusios gyvybės nutraukimui".

KARIŲ ŽURNALO SUKAKTIS

Vilniaus karininkų ramovėje sausio 14 d. buvo paminėtas "Kardo" žurnalo įsteigimo septyniasdešimtmetis. Minėjimo dalyviai tylos minute pagerbė pirmąjį "Kardo" redaktorių plk. Kazį Skučą, vėliau tapusį divizijos generolu ir Lietuvos vidaus reikalų ministeriu. Pirmosios sovietinės invazijos metu 1940 m. birželio 15 d. jis buvo atiduotas jo anksčiau pareikalavusios Sovietų Sąjungos enkavedistams ir nužudytas Maskvoje 1941 m. Karininkams skirtas "Kardo" žurnalas buvo leidžiamas iki pirmosios sovietinės okupacijos ir dabar prieš penkerius metus atgaivintas kaip istorinės tautinės minties leidinys, turintis 3.000 egzempliorių tiražą. Apie žurnalo "Kardas" nutrukusią praeitį bei jo penkerių metų dabartį kalbėjo vyr. red. Antanas Martinionis. Jis dabar esąs leidžiamas labdaros lėšomis. Redakcijos darbuotojai dirba be atlyginimo, autoriai rašo negaudami honoraro. "Karde" spausdinami straipsniai istorijos klausimais, atsiminimai, turima archyvinė medžiaga. Apie Lietuvos kariuomenę bei jos istoriją kalbėjo Lietuvos atsargos karininkų sąjungos centro valdybos pirm. mjr. Bronius Butkus, Kauno bei Vilniaus skyrių pirmininkai Petras Narinkevičius ir Antanas Navaitis, krašto apsaugos ministerijos sekr. Jonas Gečas, kariuomenės vadas gen. Jonas Andriškevičius, Lietuvos istorijos instituto direktorius prof. dr. Antanas Tyla, 1941 m. birželio sukilėlių klubo pirm. Viktoras Ašmenskas, kiti Lietuvos krašto apsaugos ir vidaus reikalų ministerijų, įstaigų, valstybinių institucijų, visuomeninių organizacijų pareigūnai ir veikėjai.

V. Kst.

Prie Kūčių stalo Vasario 16 gimnazijos Kalėdų eglutėje. Iš kairės: evangelikų kun. H. SARTORIUS-FONTANIVE, berniukų bendrabučio vedėjas EDMUNDAS JANKŪNAS, jo žmona RAIMONDA bei dukra GABRIELĖ ir mergaičių bendrabučio vedėja GENĖ VENCKUVIENĖ Nuotr. M. Šmitienės

Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIAI, Lietuvos nepriklausomybės sukaktį atšventė Jaunimo centro salėje, sekmadienį, vasario 12. Meninę programą atliko "Gyvataro" tautinių šokių šokėjai, šeštadieninės mokyklos mokiniai ir Aušros Vartų parapijos choras, vadovaujamas Darijos Deksnytės. Hamiltono burmistras R. Morrow tarė sveikinimo žodį, o KLB Hamiltono apyl. pirmininkas Kazimieras Deksnys pasakė atidarymo žodį ir vadovavo minėjimui. Klebonas kun. Juvenalis Liauba, OFM, sukalbėjo invokaciją. Paskaitą skaitė svečias iš Lenkijos dr. Bronius Makauskas.

Minėjimo proga KLB valdybos veiklai surinktos šios aukos: $7 – G. Agurkienė; $10 – P. Krivinskienė, A. Bungardienė; $20 – A. Garkūnas, A. Kamaits, P. Girnius, V. Kežinaitis, J. Kareckas, J. Mažulaitis, A. J. Gedrimai, J. A. Norkai, S. Aleksa, P. Šidlauskas, S. Senkus, A. B. Steponavičius, P. Šiūlys, J. Miltenis, M. Jonikas, P. Žulys, A. Grajauskas, J. M. Gimžauskai; $25 – K. Gudinskas, A. Lukos, N. Z. Stonkai; $30 – J. Bajoraitis; $40 – R. Bulovas; $50 – A. Keliačius, Z. P. Sakalai, kun. J. Liauba, OFM, Vl. Kezys, J. R. Pleiniai, J. G. Skaistys; $100 – J. Astas, G. J. Krištolaičiai, E. Lengnikas, O. G. Melnykai, A. A. Pilipavičiai; $200 – Martynas Milkeraitis; $250 – Stasys Dalius. **J. K.**

Delhi, Ontario

JUOZAS VIERAITIS š.m. vasario 5 d. atšventė savo 80-tą gimtadienį. Šventovėje klebonas kun. L. Kemėšis prašė parapijiečius pasimelsti už sukaktuvininką, paprašyti jam Dievo palaimos ir sveikatos tolimesniame gyvenime. Po pamaldų sukaktuvininkas pakvietė visus tautiečius į salę vaišėms, kurias paruošė žmona Aldona ir Marytė Mickevičienė. Pasivaišinus šiltais ir šaltais patiekalais, Stasys Beržinis pasveikino ir paprašė pakelti taures už sukaktuvininką bei sugiedoti "Ilgiausių metų". Agota Ratavičienė sveikino Lietuvių bendruomenės vardu, linkėdama ir toliau aktyviai dalyvauti bendruomenės veikloje. V. Čiuprinskas sveikino kaimynų vardu ir padeklamavo eilėraštį. A. Aleliūnas savo sveikinime priminė gyvenimą gimtojoje sodyboje, audringą išeivio kelionę, kurioje sukaktuvininkas nepalūžo ir liko ištikimas savo tautai ir tėvynei. Nebuvo pamiršta pasveikinti ir žmoną Aldoną. Marytė Mickevičienė paskaitė šiai progai pritaikytą eilėraštį, o T. Pargauskienė dar pasveikino ir Katalikių moterų draugijos vardu. Pabaigai sukaktuvininkas dėkojo visiems už dalyvavimą, o Juozas Vitas rinko aukas Sibiro tremtiniams. **A.Al.**

Diplomatinis priėmimas Vašingtone

Lietuvos ambasados JAV-se pranešimu, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo dieną, vasario 16, ambasdorius dr. Alfonsas Eidintas Lietuvos ambasadoje Vašingtone surengė diplomatinį priėmimą.

Jame dalyvavo JAV gynybos pasekretoriaus pavaduotojas J. Kruzel, Federacinio tyrimo biuro direktorius L. Freeh, Valstybės departamento skyriaus vedėjo pavaduotojas D. Johnson, Pensilvanijos tautinės gvardijos vadas gen. G. T. Sajer, taipogi gynybos, valstybės, žemės ūkio departamentų, JAV informacijos agentūros aukšti pareigūnai.

Į priėmimą atsilankė Azerbaidžano, Bulgarijos, Danijos, D. Britanijos, Gudijos, Estijos, Izraelio, Kroatijos, Latvijos, Lenkijos, Makedonijos, Moldavijos, Rusijos, Slovakijos, Suomijos, Turkijos, Vokietijos ambasadoriai, misijų vadovų pavaduotojai, ambasadų atstovai.

Dalyvavo PLB, JAV lietuvių bendruomenės, Lietuvos vyčių, Amerikos lietuvių tarybos ir įvairių lietuvių organizacijų atstovai, o taip pat verslo, nevyriausybinių organizacijų ir įvairių tautinių grupių organizacijų atstovai.

Priėmimą surengti finansiškai parėmė Lietuvos komercinis Vakarų bankas.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki..	4.50%	PASKOLAS	
santaupas	3.00%	Asmenines nuo	13.50%
kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%	nekiln. turto 1 m.	9.75%
INDĖLIAI:			
90 dienų indėlius	7.00%		
180 dienų indėlius	7.50%		
1 m. term.indėlius	8.00%		
2 m. term.indėlius	8.25%		
3 m. term.indėlius	8.50%		
4 m. term.indėlius	8.75%		
5 m. term.indėlius	9.00%		
RRSP ir RRIF (Variable)	3.50%		
1 m.ind.	8.00%		
2 m.ind.	8.25%		
3 m.ind.	8.50%		
4 m.ind.	8.75%		
5 m.ind.	9.00%		

Nemokami čekių ir sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki $25.000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu per 2 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $60,000 sumos draudimu.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel. 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Vytautas Zalatorius, čikagietis žurnalistas ir buvęs ilgametis "TŽ" bendradarbis, dabar jau trejus metus dirbantis Vilniuje, valstybinėje Lietuvos draudos įstaigoje "Sodra", Kalėdų ir N. metų šventes praleido pas Čikagoje tebegyvenančią žmoną Birutę Zalatorienę. Čia jis susitiko su savo bičiuliais, aplankė jau ištekėjusią ir su vyru Pitsburge įsikūrusią jaunesnę dukrą Elytę.

A.a. Eduardas Kersnauskas, inžinierius ir architektas, mirė 1994 m. lapkričio 25 d. ir buvo palaidotas Klivlande. Velionis buvo kaunietis, augęs devynis vaikus turėjusioje šeimoje, baigęs inžinerijos ir architektūros studijas Vytauto Didžiojo universitete. 1994 m. su šeima pasitraukęs Vokietijon, gyveno Freiburge ir dirbo architektu Badeno srityje. JAV įsikūrė ir iki mirties gyveno Klivlande, dirbdamas architektu projektavimo bendrovėje. Velionis talkino architektui Stasiui Kudokui ir rangovui inž. Juozui Augustinavičiui, kai Klivlande buvo statoma naujoji Dievo Motinos parapijos šventovė. Po kelerių metų jis dirbo vyr. inžinieriumi šios parapijos salės, mokyklos ir vienuolyno statyboje, Dievo Motinos šventovės atnaujinime. Laidotuvių dieną gedulines Mišios šioje šventovėje koncelebravo klebonas kun. G. Kijauskas, SJ, ir prel. A. Goldikovskis. Giedojo sol. Aldona Stempužienė. Su tėvu jautriai atsisveikino dukra Nijolė Kersnauskaitė.

JAV LB Niujorko apygardos atstovų suvažiavimas 1994 m. gruodžio 10 d. įvyko Kultūros židinyje Bruklyne. Apžvalginį veiklos pranešimą padarė apygardos valdybos pirm. Kęstutis Miklas, invokaciją sukalbėjus kun. Pr. Giedgaudui, OFM, susikaupimo minute pagerbus mirusius narius — Apolinarą Vebeliūną, dail. Česlovą Janušą ir Vincą Blažaitį. Dalyvius su apygardos valdybos pajamomis bei išlaidomis supažindino ižd. Linas Šidlauskas. Apygardai priklausančių apylinkių pranešimus padarė: Bushwicko — kun. Pranas Giedgaudas, OFM, Great Neck — pirm. Vytautas Žukauskas, Manhattano — pirm. Laima Šileikytė-Hood, Queens — pirm. Ramutės Česnavičienės pranešimą perskaičiusi Vida Jankauskienė. Atstovo dėl sumažėjusios veiklos suvažiaviman neatsiuntė Pirmoji Bruklyno apylinkė. Tad apygardos suvažiavimo dalyviai ją nutarė įjungti gerokai veiklesnėn, daugiau narių turinčion Queens apylinkėn. JAV LB Niujorko apygardos naujai valdybai sudaryti buvo renkamas tik pirmininkas. Šiai pareigavietei buvo tik du kandidatai — Laima Šileikytė-Hood ir Jonas Bilėnas. Rinkimus laimėjo L. Šileikytė-Hood. Jos vadovajamon Niujorko apygardos valdybon, pasiskirstę pareigomis, įsijungė: vykdomasis vicepirm. dr. Rimas Vaičaitis, visuomeninės veiklos vicepirm. dr. Jonas Bilėnas, ižd. Kęstutis Bileris, sekr. Malvina Klivečkienė, kultūrinės veiklos ir spaudos atstovas Paulius Jurkus, radijo ir informacijų atstovas Romas Kezys, ryšininkas su Niujorko institucijomis Raimundas Šlėžys.

Britanija

Anglijos filatelistų draugijai Boltone dabar vadovauja lietuvis pirm. Henrikas Vaineikis. Mėnesinis draugijos narių susirinkimas yra skiriamas pokalbiams apie pašto ženklus bei turimus jų rinkinius. Vienas toks metinis susirinkimas yra skiriamas draugijos pirmininkui. Pasinaudodamas jam skirtu vakaru 1994 m. spalio 20 d., pirm. H. Vaineikis parodė dalį savo turimo Lietuvos pašto ženklų rinkinio, primindamas filatelistams, kad Lietuva XV š. pradžioj buvo didžiausia Europos valstybė. Susirinkimo dalyviams jis parodė 1918 m. gruodžio 27 d. išleistus pirmuosius Lietuvos pašto ženklus, juos papildydamas tarpukario nepriklausomybės, vokiečių ir sovietų okupacijos metais išleistais pašto ženklais. Jis taigi kalbėjo apie lietuvių filatelistų veiklą Britanijoje, Kanadoje, JAV ir buvo pakviestas Lietuvos pašto ženklus parodyti kitų artimesnių filatelistų draugijų narių susirinkimuose.

Rusija

Jūratė Laučiūtė, Petrapilio (Sankt Peterburgo) mokslų akademijos vyr. mokslinė bendradarbė, apsilankiusi "Lietuvos aido" redakcijoje, nusiskundė, kad niekas nesirūpina Lietuvos pilietybės suteikimu Rusijoje gyvenantiems lietuviams: "Ne kartą girdėjome, kad Lietuvos Prezidentas yra suteikęs ne vienam užsienyje gyvenančiam lietuviui šalies pilietybę. Tačiau vien tik Vakaruose gyvenantiems. Mes suprantame politiką, painius Rusijos ir Lietuvos santykius, tad patys nenorime kištis ir juos sunkinti pilietybės prašymu. Kita vertus, Lietuvos valstybė, jos pareigūnai turėtų rūpintis savo tautos žmonėmis, galvoti, kaip juos išsaugoti, ypač tokioje valstybėje kaip Rusija. Su Lietuvos organizacijom, kurios skelbėsi, kad remia ir rūpinasi lietuviškų draugijų veikla užsienyje, mūsų santykiai po truputį atšąla. Mes jaučiamės vis mažiau reikalingi Lietuvai. Rusijos lietuvių draugijas dažnai net pamiršta pakviesti į užsienio lietuviams organizuojamus renginius . . ."

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.

Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640

namų tel. (705) 429-6428

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited

šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

PARCEL EXPRESS Inc.

2100 Bloor St. W., Suite 6A
Toronto, Ontario M6S 4Y7

LIETUVOS skyrius MARGUTIS

DIRBAME: pirmadieniais-penktadieniais 9am - 8pm
šeštadieniais 9am - 4pm

Telefonas (416) 604-2538

Garantuojame greitą, pigų ir patikimą SIUNTINIŲ, AUTOMOBILIŲ ir US DOLERIŲ persiuntimą Jūsų giminėms ir draugams LIETUVOJE

MŪSŲ KAINOS:

Persiuntimas laivu:

1 kubinė pėda **$6,95** plius $10 pristatymas
arba
1 kg **$1.15** plius $10 pristatymas

Persiuntimas lėktuvu:

1 kg **$3.49** plius $10 pristatymas

DĖMESIO!

Ruošiame specialų konteinerį Šv. VELYKŲ proga.
Visi siuntiniai, priimti iki kovo 2 d., bus pristatyti Jūsų artimiesiems ir draugams Lietuvoje iki Šv. VELYKŲ.

The J. B. MARLATT Funeral Home, (1985 Ltd.)

615 Main Street East
HAMILTON, Ontario
Telefonas: 528-6303

195 King Street West
DUNDAS, Ontario
Telefonas: 627-7459

Laidotuvių namai ir koplyčia

Pirmoji lietuviška siuntimo bendrovė Kanadoje

KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas į namus.

Laivu siunčiant – tik $1.20 kg arba $7.00 už kubinę pėdą.

Pristatymas vienam adresatui (gali būti 2-4 dėžės) iki 50 kg tik $14.

* Siuntiniai apdrausti $100.00.
* Skambinkite dėl mūsų kubinių dėžių
* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Galime siuntinius paimti iš jūsų namų

* Patarnaujame pristatydami standartinius maisto siuntinius jūsų artimiesiems. Pristatymas per dvi savaites. Skambinkite arba rašykite dėl kainoraščių.

****

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:

Montrealyje Leonas ir Genė Balaišiai 514-366-8259
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai 905-632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai 905-822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaltai 519-773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French 905-871-1799

GENĖ ir VYTAS KAIRIAI,

517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6

Tel. 905-643-3334 FAX 905-643-8980

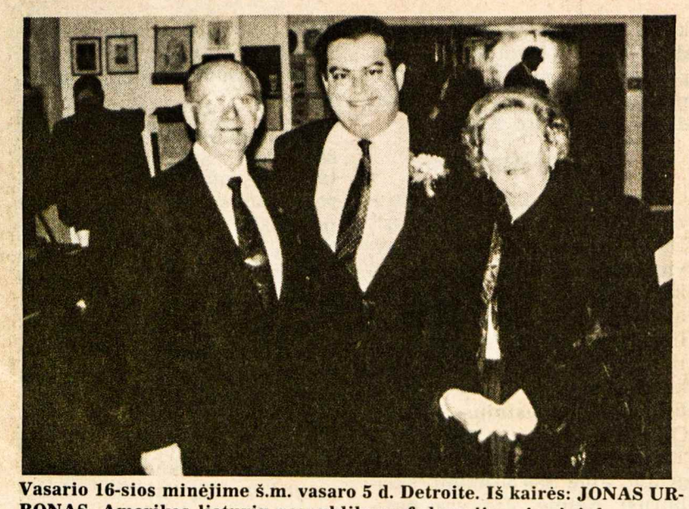

Vasario 16-sios minėjime š.m. vasaro 5 d. Detroite. Iš kairės: JONAS URBONAS, Amerikos lietuvių respublikonų federacijos pirmininkas, vasario 3-4 d.d. Mičigano valstijos respublikonų konvencijoje išrinktas valdybos vicepirmininku tautinių grupių reikalams, SPENCER ABRAHAM, JAV senatorius iš Mičigano ir GRAŽINA URBONIENĖ

Buvo net šeši chorai...

Kadaise plati buvo Škotijos lietuvių veikla. Dabar nėra nei choro, nei šokėjų, nei skautų vieneto. Išleista knygelė anglų kalba apie lietuvius ir Lietuvą

K. SAVONIS, Škotija

Londone, Anglijoj, leidžiamas "Europos lietuvis" 1994 m. 28 nr. išspausdino ilgą J. Bliūdžiaus straipsnį apie Škotijos lietuvius.

Manoma, kad pirmieji lietuviai atvyko po Krymo karo. Vėliau, paskutinio šimtmečio pabaigoje, jų skaičius ėmė didėti. Aprašomos sunkios gyvenimo sąlygos. Dauguma lietuvių keitė lietuviškas pavardes į škotiškas. Kultūrinė veikla reiškėsi per draugijas, spaudą, buvo net šeši chorai.

Šis aprašymas sutampa su šimto metų sukaktimi, kai 1894 m. pirmas lietuvis kunigas Varnagiris atvyko į Škotiją. Toliau — paskutinių 15 metų Škotijos lietuvių veikla, Škotijos lietuvių klubas. Buvusi sunki pradžia — turint naujas patalpas nebuvo lėšų ką nors pradėti. Bradfordo lietuvių paskola ir vėliau ištverminga klubo veikla pasižymėjo ir finansine sėkme. Deja, finansinis pasisekimas atnešė neigiamas pasekmes. "Šiandien jau neturime choro, neturime šokėjų, neturime skautų vieneto. Kur jie dingo, kodėl?" — klausia J. Bliūdžius.

Kunigas J. Andriušius, SMA, Škotijos lietuvių kilmės, supranta truputį lietuviškai; nuo 1987 metų yra Škotijos lietuvių kapelionas. Ten rašoma, kad labai mylimas ir gerbiamas visų lietuvių, bet klubui jau tenka jį išlaikyti. Mažai lietuvių prisideda prie parapijos išlaikymo. Jaunimas nedalyvauja nei klubo veikloje, nei kunigo išlaikyme.

Kodėl gi jaunimas pasitraukė? Čia galiu nurodyti porą priežasčių. Viena jų, tai buvusi klubo vadovų linija, kurią būtų galima išreikšti posakiu: kas nedirba, tas nevalgo. Toliau — šnipinėjimas, peticija prieš porą narių, kurioje ir kunigas buvo pasirašęs. Jaunimo kultūrinė veikla nebuvo finansinė parama klubui.

Kita priežastis — tai žydų tragedijos Lietuvoje atgarsiai. Škotijos spauda kiekviena proga minėdavo tą lietuvių batalioną. Vėliau, pralaimėjus bylą su škotų televizija, tas pasaulinio garso įvykis visoje škotų spaudoje ir per visas televizijos stotis buvo plačiai išgarsintas. Suprantama, kad po tokios didelio masto neigiamos informacijos nebuvo patogus metas didžiuotis tauraus lietuvio vardu.

Šimto metų sukakties proga išleista mažo, bet skoningo formato knygelė "100 Years Lithuanians in Scotland". Informacinis leidinys skirtas škotams ir Škotijos lietuviams, kurie jau nebekalba lietuviškai. Knygelės turinys suskirstytas į tris dalis. Aprašymai trumpi ir stokoja nuoseklumo. Pradžioje — pirmieji emigrantai, santykiai su škotais. Pirmieji kunigai. Vėliau pateikiamas pilnas sąrašas. Lietuvių atvykimas į Škotiją. Ten rašoma: "Tarp 1870-1910 metų 800.000 ir 2.000.000 lietuvių paliko Lietuvą". Jų kelionė per Prūsiją į Hamburgą, į Škotiją. Čia jie esą dirbo anglies ir geležies pramonėje, kad susitaupę pinigų, galėtų tęsti kelionę į Ameriką.

Toliau: "Lithuanians eat potatoes". Čia pridedami bulvių patiekalai lietuviškai: "bulviu maltiniai ... grybais ir mesa isarios bulvės ... tarkuotu bulviu sklindziai ..."

Apie Lietuvą rašoma: "The Lithuanian Nation ... is about three times the size of Scotland". Pagal "Rand McNally Atlas", 1969, U.S.A., Lietuva užima 65200 kv. km., Škotija 78764 kv. km. Lietuva esanti lyg tankus miškas. (The country is like dense forest). Ten dar esą 2000 metų senumo ąžuolų. Iš tikrųjų tokio amžiaus ąžuolų nėra. Anglų literatūroje apie ąžuolus teigiama, kad Europos ąžuolų amžius gali būti ne daugiau 800 metų. Dėl įdomumo galima suminėti keletą ąžuolų Windsoro parke prie Londono, Anglijoj, kurių amžius, spėjama, apie 800 metų. Lietuvos miškų plotas esąs maždaug 18%.

Toliau rašoma, kad Lietuva — žemės ūkio kraštas, kuriame be bulvių ir kitų augalų, daug žuvies ir durpių. Straipsnio pabaigoje apie Lietuvą rašoma, kad ji buvusi "Major Power", nuo Baltijos iki Juodosios jūros 1385-1795 m. Pagal mūsų istoriją — tik Vytauto Didžiojo laikais.

Antroji dalis skiriama lietuvių klubui, kuriam irgi sukako 15 metų. Tai platus aprašymas. Klubo darbininkai dirba be atlyginimo, todėl klubas finansiškai pajėgus. Jau buvo minėta, kad klube nėra jaunimo. Nėra ir kultūrinės veiklos. Pabaigoje klausiama, kokia klubo ir Škotijos lietuvių ateitis? Baigiant apie klubą, dar pridedama, kad po Antrojo pasaulinio karo, 1947-1948 metais, į Britaniją atvyko 11,000 lietuvių, kurių vienas kitas šimtas rado darbus Škotijoj. K. Barėnas "Britanijos lietuviai" rašo, kad atvykusių skaičius buvo 5732.

Trečioje dalyje rašoma, kad "Škotija padeda atstatyti naują Lietuvą". Kol kas buvo Glasgow'o ir Vilniaus universitetų chorų viešnagės. Škotijos lietuvaitė, karmeličių ordino vienuolė, jau Lietuvoje atnaujina karmeličių vienuolyną. Jėzuitai iš Glasgow'o padės Lietuvos aukštosiose mokyklose pakelti religinį paruošimą. Lietuvos vyskupai esą pageidavo, kad Glasgow'as padėtų parengti naujus tikybos mokytojus. Tam tikslui esą reikės daug lėšų ir pasiaukojimo.

Prieš išplaukiant iš Buenos Aires uosto jachtos "Laisvė" įgula su Argentinos lietuvių centro pirmininku JULIUM MIČIŪDU ir Lietuvos informacijos biuro vedėju ARTŪRU MIČIŪDU Nuotr. R. Narkevičiaus

TOBACCO KILLS three times more people than alcohol, AIDS, illicit drugs, car accidents, murder and suicide. ALL COMBINED.

Health Canada Santé Canada

Canada

Tobacco kills over 40,000 Canadians every year.

NOWHERE TO HIDE.

- Because their lungs are still growing, children are extremely vulnerable to environmental tobacco smoke, which contains 50 known cancer-causing chemicals.
- Even in later years these children will tend to have more difficulty with reading and related skills.
- Children whose parents smoke have a greater risk of disease including asthma, pneumonia and bronchitis.
- Babies exposed to second hand smoke or whose mothers smoked during pregnancy are smaller than average, more prone to complications at delivery and are subject to an increased risk of Sudden Infant Death Syndrome.

EQUALITY OF THE SEXES?

- New smokers are evenly split between boys and girls.
- Tobacco death rates among women are catching up with those of men.
- Lung cancer now kills more women than breast cancer. And the number of female lung cancer deaths is rising.

VIRTUALLY ALL NEW SMOKERS ARE ADOLESCENTS.

- There are about 500,000 young smokers in Canada age 15–19.
- They represent over $200 million in sales.
- 85% start before age 16.
- Almost 30% start before age 13.
- Of all the 15-year-olds currently smoking, about one-half will die from tobacco products.

Tobacco is the leading cause of preventable death.

For facts on tobacco and information on programs on how to quit smoking, call 1-800-300-8449

JAV lietuvių bendruomenės krašto valdybos pirm. R. Narušienė lankėsi Klivlande ir kalbėjo gausiai susirinkusiems tautiečiams. Nuotraukoje iš kairės: V. ŠILĖNAS, kun. G. KIJAUSKAS, SJ, R. NARUŠIENĖ, D. STANIŠKIENĖ ir J. ARDYS Nuotr. V. Baceviičiaus

Kurlink pasukti išeivijai?

Ar jau tapome ne politiniais, o ekonominiais išeiviais? Pagrindinės svarstybų mintys

B. STUNDŽIA

Įvykusios 1995 m. sausio pabaigoje svarstybos, kurias surengė Toronto lietuvių namų kultūrinės veiklos būrelis, sutraukė nemažai klausytojų ir kalbėtojų. Jų įdomiems samprotavimams kievienam reikėtų atskiro rašinio. Čia pateikiu tiktai pagrindines mintis.

V. Kulnys. Su Lietuvos nepriklausomybės atstatymu, atsiradus daugiau ateivių Kanadoje, reikia aptarti senesnės ir naujesnės kartos bei neseniai atvykusių išeivių santykius ir ryšius su Lietuva.

Po 50 metų dažnas, apsilankęs Lietuvoje, rado daug ką naujo, bet nerado tokių žmonių, kokiu jis pats tapo. Visur imami kyšiai, padidėjęs nusikalstamumas, nors dar Niujorko lygio nepasiekė. Smunka gyvenimo lygis, stengiamasi emigruoti. Jau turime naujų ateivių, bet dar nesame apsisprendę, kaip su jais bendrauti. Išeivijoje vyksta nesulaikomas nutautėjimas, bet jis ir kitoms tautybėms, net žydams, būdingas. Jaučiamas tarp mūsų kultūrinis nuosmukis, tad ir kyla klausimas, ar tokia išeivija reikalinga Lietuvai?

D. Kanovičius. Jis skirstė prieškarinę, pokarinę, tarpinę ir naujausią išeiviją. Prieškariniai išeiviai buvo negausūs ir jie neturėjo didesnės įtakos. Pokarinius išeivius vienijo kova už Lietuvos išlaisvinimą. Jų veikla buvo gyva. Jie neturėjo patikimų žinių, kas vyksta susovietintoje Lietuvoje. Išeiviams skiriamas laikraštis "Gimtasis kraštas" Lietuvoje stengėsi supriešinti išeiviją ir Lietuvoje gyvenančius tautiečius. Gal dėl to vengta lankytis Lietuvoje, o ten apie išeiviją mažai žinojo, bet jos nesmerkė.

Naujai atvykstantieji, dažniausiai giminių kviečiami, ne visi pritapo prie anksčiau atvykusių. Atgaunant Lietuvos nepriklausomybę, palengvėjus sąlygoms iš Lietuvos išvykti, dauguma išeivių buvo jaunesnės kartos. Jų galvosena – "homo sovieticus" pobūdžio, todėl nesutampa su ankstesne išeivija.

Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, bendros kovos ir vienybės pamatų nebeliko. Vyresnei kartai priartėjo saulėlydis, o jaunimas mažai dalyvauja veikloje. Iš įpratimo padedama Lietuvai lėšomis, bet dažnai ne ten, kur reikia.

Informacijų apie Lietuvą padaugėjo, ypač daugeliui ten lankantis. Deja, ten nuvykę jautėsi svetimi, nereikalingi.

Dabartiniai išeiviai atvyksta grynai ekonominiais sumetimais. Daugelis jų yra išsimokslinę, dažnas moka anglų kalbą. Neieško ryšių su senesniais ateiviais, nes geriau pasiruošę pradėti gyvenimą kitoje aplinkoje. Atsirado lyg ir siena tarp senesnės ir naujos kartos išeivių, lyg vieni kitiems būtų nereikalingi. Senosios kartos išeivių veikla jau eina istorijon. Jų darbams iškelti Lietuvoje turėtų būti įsteigtas atskiras muziejus.

A. Pacevičius. Išeivijos veikla pagyvėjo, Lenkijoje atsiradus "Solidarumo" sąjūdžiui. Kanadoje iškilo karo nusikaltėlių paieškos. Joms priešinosi ne tik lietuviai, bet ir kitos tautybės, nes nepasitikėta sovietų teikiamais įrodymais. Ginantis teko įdėti didžiojoje spaudoje brangiai kainuojančius skelbimus ir priminti Kanados valdžiai apie sovietinius kėslus.

Prasidėjus Gorbačiovo "perestroikai", įvykiai ėmė riedėti mums palankia linkme. Tuo laiku Bendruomenės veikla buvo beveik išimtinai politinė, nes reikėjo ginti Lietuvos nepriklausomybę. Dabartinė veikla krypsta kultūrinėn linkmėn. Reikia skirti daugiau dėmesio jaunimui, kuris gali turėti įtakos į Kanados valdžios sprendimus. Reikia stengtis, kad Kanados numatyti paramos projektai Lietuvai būtų tęsiami. Bendruomenė oficialiai neturėtų remti Lietuvoje kurią nors partiją – tai pavienių asmenų reikalas.

Dr. R. Petrauskas. Reikia pripažinti, kad ir kitos tautybės greitai nutausta. Kova dėl Lietuvos laisvės buvo tie klijai, kurie visus jungė. Kaip dabar išlaikyti vienybę, kokią politiką vesti, reikia pagalvoti. Dabar sunku surasti Bendruomenei vadovus. Vyresni išmirs. Jaunimas kuria mišrias šeimas, lietuvių kalba užmirštama. Apie Lietuvą dar trūksta išsamios informacijos.

Dr. V. Samonis. Lietuvoje gyventojai nedaugėja ir jų gyvenimo trukmė trumpėja. Reikėtų greičiau eiti prie privatinės nuosavybės ir konkurencijos, nes dabar ekonomika slenka jugoslaviško socializmo keliu. Lietuva nebėra vien žemės ūkio kraštas, nes turi gerai išsilavinusią ir pigią darbo jėgą, kuri yra kūrybinga. Šiuo metu Lietuvai tiktų prezidentinė-parlamentinė sistema. Svarbu sekti kur pučia europiniai vėjai ir prie jų prisitaikyti. Būtina su Vakarais turėti gerus prekybinius ryšius. Tam tikslui turėtų būti sutvarkytas susisiekimas (Lietuvos geležinkeliai dar susieti su Rusijos!)

A. Vaičiūnas. Pirmieji lietuviai ateiviai Kanadon atvyko iš Škotijos ir 1913 m. Montrealyje jau buvo lietuvių parapija. Po Antrojo pasaulinio karo atsikėlė į Kanadą apie 20,000 lietuvių pabėgėlių. Apie 1950 metus pradėjo organizuotis Bendruomenė. Dabar Bendruomenės veikla turėtų keistis. Laisvinimo kova baigėsi, lieka kultūrinė veikla. Lietuvos nepriklausomybė atėjo netikėtai, ir Bendruomenės įstatai nieko nesako apie ryšius su Lietuva.

Tarp senesnės kartos išeivių jaučiamas nusivylimas Lietuvos valdžios žmonėmis. Ir jaunimui Lietuva nėra patraukli – gal dėl moralinio nuosmukio. Viršūnėje sėdi buvusi nomenklatūra, ir ilgokai reikės laukti, kol ji bus pakeista.

Dr. R. Vaštokas. Per kelerius paskutinius metus pastebėta, kad išeivija ir Lietuva tolsta vieni nuo kitų. Išeiviją nepalankiai nuteikė pilietybės praradimas, nuosavybės atgavimo sunkumai ir buvusių komunistų grįžimas į valdžią. Po ilgos kovos dėl nepriklausomybės išeivija pasijuto atstumta, nereikalinga. Nenorima pripažinti, kad per 50 metų pasikeitė tiek Lietuvos žmonės, tiek užsienyje gyvenantys. Keitėsi papročiai, pasaulėžiūra ir net gyvenimo būdas. Išeivija piktinosi, stengėsi mokyti, nurodinėti trūkumus ir piršti amerikietišką kultūrą, nepaisant, kad Lietuvoje jau trečia karta išaugo sovietinėje aplinkoje. Išeiviai, žiūrėdami per amerikietiškus akinius, neįstengia suprasti padėties Lietuvoje.

Buvo ilgai dainuota "Leiskit į tėvynę", o dabar kas įvyko? Tik vienas kitas sugrįžo, nors ten galėtų patogiai įsikurti. Visaip išsisukinėjama: girdi, nusikaltimai plinta, dar veikia KGB, neduoda pilietybės. Geriau svajoti apie savo vaizduotėje sukurtą Lietuvą. Nenorime prisipažinti, kad ir mes nebesame tokie, kokie iš Lietuvos pasitraukėme. Esame Lietuvai reikalingi, bet iš jos nelaukime padėkos. Tad priimkime savo kraštą tokį, koks jis yra ir bus lengviau ryšį palaikyti.

Po kalbėjusių pareikštų samprotavimų sekė eilė klausimų.

"Istorijos naktį" prisimenant

(Atkelta iš 2-ro psl.)

šimtąjį amžių ir reiškusių pasibaisėtiną žmonijos nuosmukį. Krikščionys, su siaubu žvelgdami į šį įvykį, jį smerkia ir įsipareigoja padaryti viską, kad antisemitizmas ir žydų tautos įžeidinėjimai nebepasikartotų.

— Jūsų knygoje "Izraelis–šventa šaknis" kalbate apie krikščionių atsakomybę. Kokia tai atsakomybė?

— Turime pripažinti, – atsakė kardinolas Martini, – kad dutūkstantinėje krikščionybės istorijoje buvo kalčių ir apsileidimų. Popiežius Jonas–Paulius II tai pabrėžia apaštaliniame laiške "Tertio Millenio Adveneniente". Tarp kita ko, nuo pat antikos laikų būta prietarų, paniekos, įtarumo, nukreiptų prieš žydus, ir tai vienaip ar kitaip prisidėjo prie žydų tautos išskyrimo bei nužeminimo Europos istorijoje. Tai reikia pripažinti ir dėl to gailėtis.

— Toje pačioje knygoje, skirtoje žydų tautai, jūs nurodote į bandymus supažindinti su judaizmu mokyklose, vyskupijose, seminarijose, kunigų ir katekistų kursuose. Ar manote, kad prieš žydus nukreipti prietarai ir nežinojimas šiandien dar yra paplitę?

— Taip, ir nežinojimas, ir prietarai tebėra gyvi bei gana paplitę. Tai liudija brutalios ir gėdingos antisemitizmo apraiškos, pasireiškiančios tai vienoje, tai kitoje vietoje. Aš esu tikras, kad nepakanka kovoti su antisemitizmu, reikia mokyti pažinti ir gerbti, vertinti ir mylėti žydų tautą. O tai reiškia – pažinti tūkstantmetes tos tautos tradicijas, išminties turtus, papročių grožį. Tai prisidės prie žmoniškumo ir civilizacijos. **(Vatikano radijas)**

KĘSTAS

Projektuoju ir gaminu paminklus,

darau skulptūras, portretus, bareljefus iš įvairių medžiagų (granito, vario, plieno, molio, medžio) pagal užsakovo pageidavimus.

Skambinti telefonu **905 643-4990** Kęstučiui Keparučiui.
Adresas: 1053 Barton St. E., Winona, Ontario L8E 5H1

Ką žino žalio šilo pušys?

Dainuojantis Lietuvos partizanų vienetas "Šilas" atvyksta į Šiaurės Amerikos žemyną

Ne viename Lietuvos šile auga aukštos, išlakios pušys su dideliais, keistais randais. Tie žaizdas užgydę medžiai saugo Lietuvos istorijos akimirkas ir laisvės kovų tragedijas.

...Juodaraistyje du priešo agentai, įsiskverbę į partizanų gretas, klastingai iššudė miegančius vyrus. Jų kūnus išvežė niekinti į turgaus aikštes, o žuvimo vietą kareiviai, nuvalę kruvinas vietas vata ir apipylę benzinu, ištrypė ir išdegino. Manydami, jog žemė tylės. Ant rytojaus, paslapčiomis, apsidairęs, į tą vietą atėjo eigulys – partizanų draugas. Jis nužiūrėjo arčiausiai augančią gražią liekną pušį ir jos liemenyje iškirto gilų, maždaug metro aukščio griovelį. Paženklino. Žinojo: medžio žaizda užgis, randas liks. Praėjus 50 metų mes radome tą pušį. Atvedė tas pats eigulys.

Tyliai ošė augalota pušis. Randas saugojo paslaptį. Virš jo kabojo mažytis kryželis. Jiems.

Kitoje šilo vietoje priešas apsupo bunkerį. Sprogimai. Vėl liko randuota pušis. Tačiau, per stebuklą, liko gyva, nors ir sužeista partizanė Narsuolė-Marija Liorentaitė-Gražulienė. Iškentėjo lagerių golgotas, kaip toji šilo pušis audras atlaikė. Ji šiandien vadovauja savo ginklo brolių – dainuojančių Lietuvos partizanų grupei "Šilas", kuri, kaip laisvės kovų ansamblio (vadovas Antanas Padleckis) pirminis branduolys, koncertuoja ir savarankiškai, ir su minėtu ansambliu, jau išaugusiu į chorą.

Šį pavasarį, kovo mėnesį, dainuojančių Lietuvos partizanų grupė "Šilas" – 7 dainininkai ir korespondentė – šių eilučių autorė – PLB kvietimu ir rūpesčiu atvyksta koncertuoti į Amerikos žemyną. Grupės koncertų programą ir laiką (Čikaga-Klivlandas-Detroitas-Torontas) koordinuoja Marija Remienė (JAV) ir Vytautas Kulnys (Kanadoje).

"Šilo" repertuare – autentiškos partizanų ir tremtinių bei tautiškos dainos. (Atvešime ir mano knygų, kurias bus galima įsigyti su autorės parašais).

Tikimės malonių susitikimų su brangiais tautiečiais. Mes – perėję Sibirą. Jūs – platų pasaulį. Vieni – Rytų. Kiti Vakarų. Tremtiniai. MES VISI VIENĄ LIETUVĄ nešam per gyvenimą, kaip brangakmenį, širdyse.

Iki pasimatymo, brangieji!

Antanina Garmutė

Dainuojančių Lietuvos partizanų grupė "Šilas". Iš kairės: MARIJA GRAŽULIENĖ (vadovė), seserys MARČIULYNAITĖS – BRONĖ GALINAITIENĖ ir ONA DAILYDIENĖ. Stovi iš kairės – JUOZAS ŠARKAUSKAS, JUOZAS SKARŽINSKAS, KLEMENSAS TAMALIŪNAS ir VYTAUTAS BALSYS Nuotr. A. Garmutės

Lietuvių batalionai kovėsi su sovietų kariuomene

Prieš 50 metų naujai sudaryti kariniai lietuvių daliniai Žemaitijoje ryžosi ginklu pasipriešinti Lietuvą okupuojančiai Sovietų Sąjungos kariuomenei. Apie tai buvo ilgai tylėta

DR. VLADAS KAZLAUSKAS, Vilnius

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

"Okupacijoms besikeičiant, rudajam traukiantis, o raudonajam atplūstant, lietuviui nieko daugiau nebeliko, kaip tik arba bejėgiškai suklupti ir pasiduoti likimui, arba visomis jėgomis bandyti ginti nors ir nedidelį Lietuvos kampelį, tikintis, kad jame išsilaikius iki karo pabaigos, karą laimėjusios Vakarų demokratijos Lietuvos niekada neparduos raudonųjų diktatūrai ir padės mums atstatyti okupantų sugriautą nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Tai žadėjo mums dviejų pasaulio galiūnų — JAV prezidento Roosevelt'o ir Didžiosios Britanijos premjero Churchill'io surašyta Atlanto charta ir joje pažadėta laisvė visai žmonijai. Ir jų žodžiais mes tikėjome, bet nepagalvodami, kad jau tada buvome apgauti, kad Lietuva jau buvo parduota, kad visi užjūrio radijo bangomis mums skelbiami laisvės šūkiai buvo tik gryna apgavystė.

Bet tada mes to nežinojom. Buvome jauni, patriotai, narsūs kariai ir Tėvynės meile liepsnojančiomis širdimis nieko nebodami drąsiai žengėme į kovą su daug kartų gausesniu, stipresniu, geriau ginkluotu ir daugiau patyrusiu priešu. Ir 1944 m. spalio 7 Sedoje mes pradėjome turbūt pirmąjį iš naujo suorganizuotos Lietuvos kariuomenės, ar bent jos dalies, mūšį dėl Lietuvos laisvės. Kovą, kurios pabijoję mūsų didieji vadai nusilenkė okupantui ir be šūvio įsileido jį į mūsų Tėvynę. Mums gėda buvo taip daryti, todėl ir stojome į kovą. Garbė man ir didžiuojuosi, kad kartu su jumis, kaip pašvitiniečių atstovais ir vienas iš Tėvynės apsaugos rinktinės steigėjų, kaip pirmojo Žemaičių pulko pirmos kuopos minosvaidžių būrio vadas ir aš dalyvavau Sedos kautynėse.

Šį mūšį mes pralaimėjome. Bet ne Lietuvos nepriklausomybės karą. Jį toliau tęsė tautos didvyriai Lietuvos partizanai, baisiausias kančias patyrę tremtiniai, pogrindis ir visi kiti taurūs lietuviai, ir po pusės šimtmečio tą kovą laimėjom, 1990 kovo vienuoliktą atkurdami nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Sedos kautynėse pralietas kraujas nenutekėjo veltui, bet iš kartu su kitų tautos didvyrių krauju primirkytos mūsų Tėvynės žemės išdygo laisva Lietuva".

Po oficialios dalies

Iškilmingą minėjimą prie paminklinės lentos išsirikiavusius Tėvynės apsaugos rinktinės savanorius pražygiavo jungtinis SKATo, šaulių ir moto desantinio bataliono dalinys.

Tuo iškilmingas Tėvynės apsaugos rinktinei skirtas minėjimas baigtas, bet neoficialiai tęsėsi dar ilgai. Gausūs susirinkusiųjų būriai klausėsi Kauno Šv. Antano parapijos klebono kun. Juozapo Čepėno skaitomo žuvusio brolio Prano fronto dienoraščio ištraukų, klausėsi Palangos šaulių choro atliekamų patriotinių dainų.

Tokiu būdu pirmasis bolševikų sąmoningai užtrintos praeities tarpsnis atskleistas. Daugelis sužinojo tiesą apie Tėvynės apsaugos rinktinę, jos aukas už Lietuvos laisvę. Liko paskutinis, bene svarbiausias tarpsnis, istoriškai atskleidžiantis mūsų tautos kovą prieš okupantus — "Kovos dvasia" knygos išleidimas. Joje skaitytojas objektyviai sužinos tos kovos priežastis ir įvertins mūsų karių bei rezistentų pasiaukojimą ir žūtį.

Lietuvoje rengiamasi išleisti Sedos kautynių dalyvio Vlado Kazlausko knygą "Kovos dvasia". Ji leidžiama labdaros būdu, todėl tautiečiai kviečiami ją užsisakyti iš anksto, kad būtų žinoma, kiek egzempliorių spausdinti. Rašyti šiuo adresu: V. Kazlauskas, Architektų 10-27, Vilnius 49, Lithuania

• **Tauta yra marga, įvairi. Reikia ją tokią priimti ir pakęsti: pakanta, solidarumas, vienybė yra pačios stipriausios tautos tvirtovės . . . (J. Aistis)**

Šviesa spindi tamsoje

Evangelinė kelionė po Lietuvą su amerikiečiu - Atsinaujinimo tarnybos misijonieriumi • Jaudinantys momentai

VINCAS KOLYČIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Kauno "Gyvųjų akmenų" grupės moterims vedėme rekolekcijas ir vieną šeštadienį tik vyrams. Be to, kalbėjome dvasinėmis temomis su jaunomis šeimomis. Tarp jų yra nuostabiai šviesių, giliai tikinčių šeimų, kurios turi po tris ar daugiau vaikų. Viena motina, kuri dabar laukia ketvirto kūdikio, pasakojo, kad laukdama trečiojo, kai dar nebuvo atsivertusi, nuėjo į kliniką, kad padarytų abortą. Jai ir daugeliui kitų moterų niekas nebuvo aiškinęs, kad tai yra gyvybės žudymas. Apie tai nežinojo ir galvojo, kad tai tik maža, paprasta operacija. Gydytojas liepė ateiti sekantį rytą. Kalbėdama su vyru pradėjo galvoti, kad jos iščiose yra gyvybė ir daugiau į kliniką nebenuėjo. Aplink bėgiojo ypatingai simpatiška ir meili Eglė, šešerių metų mergaitė, kuri tik per Dievo malonę išliko nenužudyta. Tiek daug tamsos, tačiau toje tamsoje šviečia negęstantys žiburėliai.

"Gyvųjų akmenų" grupė kas savaitę vyksta į Jonavą ir Marijampolę ir ten vadovauja dvasinio atsinaujinimo seminarams. Mudu su Peter'iu vykome kartu su jais, kalbėjom tom grupėm ir kartu su jais meldėmės.

Jonavoje sekmadienį po Mišių susirinko apie 200 žmonių, nemažai jaunimo. Beveik visi prašė individualių maldų. Ateina žmonės su ašaromis akyse, su dideliu skausmu širdyse. Pasimeldi minutę ar dvi uždėjęs ranką ant peties, ir žmogus nueina su viltimi, kad Dievas jo niekad neapleis.

Marijampolėje antradienio vakarais Šv. Vincento šventovėje būna Mišios, o po jų kitoje gatvės pusėje, Kultūros rūmų salėje, susirenka apie 250 asmenų ir dalyvauja seminare. Visų didelis entuziazmas, nemažai jaunimo, trūksta tik vidutinio amžiaus vyrų. Su "Gyvaisiais akmenimis" ten bendradarbiauja energingas ir nuostabus kun. Antanas Matusevičius.

Kaune lankėmės Vytauto Didžiojo šventovėje kurios klebonas yra kun. Astijus Kungys, OFM. Du ketvirtadienio vakarus dalyvavome Mišiose, kurių metu 90% dalyvaujančių buvo jauni žmonės. Jie ir gieda ir skaitinius skaito. Nuostabūs kun. Astijaus pamokslai paliečia dalyvių širdis.

Prieš Mišias teko dalyvauti jaunuolių maldos susirinkime. Tai graži charizmatinė grupė, kurių amžius nuo 14 iki 19 metų, gal vienas kitas vyresnis. Vadovauja 19 m. mergaitė. Tamsa tos šviesos neužgožia.

Pokalbiai su kareiviais

Kaune vėl teko du kartus susitikti ir kalbėti jauniems kareiviams. Abu kartus buvo skirtingos grupės, maždaug po 100 kareivių. Prieš pradedant kalbėti paprašėm pakelti rankas, kurie tiki į Dievą ir yra tikintys. Pakilo tik 10 ar 15 rankų. Kitų veidai be jokios išraiškos, lyg išsigandę, tačiau matėsi, kad nori ką nors išgirsti, kas bent kiek šviesos į jų gyvenimą atneštų. Kalbėjom jiems lyg vaikučiams, ruošiantis pirmajai Komunijai. Reikia pradėti nuo pat pradžios. Nupirkom Šv. Rašto N. Testamento knygų, aiškinom kaip skaityti ir nemokamai išdalinom. Daugma pasiėmė. Daugelis jų liko po pasikalbėjimo ir prašė maldų. Tiek daug skausmo: tėvai išsiskyrę, kiti užaugę našlaičių namuose, dalis jų jau alkoholikai. Vienintelė viltis — pažinti Jėzų, Jį priimti savo Gelbėtoju ir Viešpačiu ir su Jo pagalba pakeisti savo gyvenimą.

Budintis karininkas pasiėmė Šv. Raštą ir sakė skaitysiąs, nes iki šiol neturėjo. Buvo pakrikštytas 20 metų, nes žmona norėjo tuoktis šventovėje. Dabar jam 27 metai, augina dvi dukras. Paklausiau, ar nenorėtų kartu pasimelsti, tai paprašė nueiti už kampo, kad niekas nematytų besimeldžiant. Kitas 25 m. karininkas atliko visą išpažintį mano draugui amerikiečiui per vertėją. Sakėsi niekam nėra dar taip atvirai apie savo gyvenimą kalbėjęs.

Teko kalbėtis su bataliono vadu — majoru, kuriam dėkojom, kad jis leido mums kareivinėse lankytis. Jis pabrėžė, kad jam labai svarbu kareivių dvasinis gyvenimas. Jis net pradėjo įrengti specialią koplyčią kareivinėse ir bendradarbiauja su kun. Astijumi.

"Gyvieji akmenys"

Visą mūsų misijinę kelionę tvarkė "Gyvieji akmenys". Daug kas klausia, kas tie "Gyvieji akmenys", ar jie katalikai? Taip, jie katalikai, kurie atsiliepė į Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II kvietimą evangelizuoti ir liudyti Kristų. "Ir jūs patys, kaip *gyvieji akmenys,* statydinkitės į dvasinius namus" (1 Pt. 2,5). Iš čia jų vardo kilmė. Tai daugiausia jaunų žmonių grupė, apie 250 asmenų, susibūrusi Kaune. Jie yra pasiskirstę į dešimt atskirų grupių pagal amžių. Kiekviena grupė renkasi kartą per savaitę maldai, be to, lanko įvairius dvasinio pasiruošimo seminarus. Keturi jų pilną laiką dirba Katalikų evangelizacijos centre. Reikia paruošti seminarams medžiagą, versti tekstus iš anglų k., spausdinti ir platinti.

Šios kelionės metu mes ruošėme planus, kaip jie galėtų plėsti evangelizacinę veiklą provincijos miestuose. Jau pradėtas darbas Jonavoje ir Marijampolėje, bet yra grupių ir daugelyje kitų miestų, kurios prašo medžiagos, nurodymų ir pagalbos. Pjūtis didelė, bet darbininkų maža. Gerų norų neužtenka, reikia ir finansinės pagalbos. Maždaug prieš dvejus metus Kanados ir JAV geradarių aukomis jiems nupirkom vartotą 1990 m. "Mazda" autobusiuką, kuriuo jie vyksta į kitas parapijas ir mokyklas. Dabar, lankantis Lietuvoje, "Mazda" buvo garaže, laukė dalių, kurios brangios. Jau reikia naujų padangų, kurių viena kainuoja $80 JAV. (Gal kas iš skaitytojų nupirktų bent vieną padangą?). Į misijines keliones jie vyksta po 5 ar 6 ir kartu vežasi garsintuvus muzikai-giesmėms.

Jie įsipareigojo plėsti evangelizaciją provincijos miestuose ir tam tikslui aš įsipareigojau surinkti iš išeivių po $200 JAV kas mėnesį. Tikiuosi, kad atsiras aukotojų, kuriems rūpi, kad tamsa neužgožtų šviesos.

Aplankėm vysk. S. Tamkevičių. Mano draugas amerikietis sakėsi norįs tik prisistatyti, nes lankosi Lietuvoje trečią kartą, kad vyskupas žinotų, kas jo vyskupijoje lankosi. Vyskupas atsakė: "Aš pilnai pasitikiu 'Gyvaisiais akmenimis' ir tuo, kurį jie pakviečia, man tas žmogus visada yra priimtinas".

Keletas asmenų buvo įdavę vokelius kitoms šventovėms, prašydami, kad palikčiau juos pas vysk. S. Tamkevičių. Vyskupas paminėjo, kad kunigų seminarijai atidavė medicinos rūmus, kurie anksčiau priklausė kunigų seminarijai. Tiems pastatams reikia milžiniško remonto. Prižadėjau vyskupui tai paminėti mūsų spaudoje.

Noriu baigti popiežiaus Jono-Pauliaus II žodžiais Lietuvos jaunimui: "Atidarykite duris Kristui! Būkite pirmieji šaukliai naujosios evangelizacijos, kurios dabar taip stinga jūsų Tėvynei, Europai ir visam pasauliui! Evangelija, ši tikro atsinaujinimo ir vilties naujiena, tebėra svarbi kiekvienai epochai ir kiekvienam asmeniui. Priimkite ją kaip išganymo dovaną. Paverskite ją kasdienio gyvenimo norma. Ją skelbkite ir liudykite. Būkite Kristaus liudytojai!" (Dariaus ir Girėno stadijone 1993. IX. 6).

Atsiminkime, kad geriau uždegti vieną žvakutę, negu keikti tamsą.

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 416 533-7954

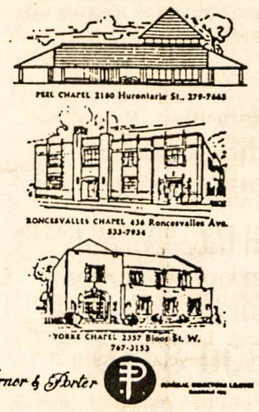

Turner & Porter

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas
Toronte ir apylinkėse susitarus tel. **535-5000**
Hamiltone ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. **1-800-561-3113**
(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 830 Main St. East)
Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. **1-800-561-3113**
Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. **1-800-561-3113**
St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. **1-800-561-3113**

Už pietinės Ontario provincijos ribų
Mes jums siūlome naudotis greitu ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefono apylinkių numeriai:	Skambinkite U.P.S.
416, 519, 705	1-800-668-7100
613, 514	1-800-465-2876
403, 604	1-800-665-2781

Kainos
Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiadienį. Siuntinio kainos yra **$7.50** už kubinę pėdą, plius $15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų).
Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg **$4.75** plius $15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

Standartiniai maisto siuntiniai
Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkinte mums dėl kainoraščių.
Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.
Darbo valandos: 9 val. ryto iki 6 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.
Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario
(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

DABAR ***perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida***

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plius $15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma	.....	.....
Perkėlimo mokestis - 4%	.....	.....
Pristatymas	....12.00.	....15.00.
Viso	_____	_____

Siuntėjas: ..... Gavėjas : .....
....
....
Tel: ..... Tel: .....

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą ***Nordland Express*** vardu ir siųskite:
Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.
Daugiau informacijų gausite paskambinę **tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.**

Monografija "Monsinjoras"

Apie monsinjorą KAZIMIERĄ VASILIAUSKĄ – Vilniaus arkikatedros kleboną

Vilkaviškyje vyskupijos leidykla "Ardor" leidžia "gyvosios istorijos" knygas. Viena iš tos serijos knygų yra ir prelato Kazimiero Vasiliausko monografija, parašyta poeto, rašytojo Antano Drilingos.

Kietais viršeliais, su prelato ir jauno berniuko nuotrauka violetiniame fone, gražiai atrodanti knyga – kiek didesnė už kišeninį, kiek siauresnė už įprastinį beletristinės knygos formatą. Turinio nei vardyno nėra. Skaitydamas puslapį po puslapio, randi įvairaus, nelengvo prelato gyvenimo įvykių, net ir poetinių posmų, taip pat, gilių minčių – religinių ir filosofinių.

Lyg ir knygos motto – paties prelato šios mintys: "Į netikinčius aš žiūriu kaip į savo tikrus brolius". "Vatikano II susirinkime akcentuota – visi, ieškantys tiesos, yra mūsų broliai".

Kazimieras J. Vasiliauskas gimęs 1922 m. Katališkių kaime, Biržų apskr., labai religingoje šeimoje. Būdamas 19-kos metų įstojo į kunigų seminariją, po 4 metų ją baigė (1946). Tada prasidėjo sunkus dvasininko gyvenimas; pakartotinai sovietų suimamas, niekad neprarado vilties ir noro dirbti sielų tarnyboje. Dešimtį metų jam teko atbūti Intos lagery, dirbti sunkiai anglių kasyklose. Tik sunkiomis aplinkybėmis, slapta, dažnai naktį atlikdavo kaliniams religinius patarnavimus. Po visų vargų, Lietuvai atgavus laisvę, kun. K. Vasiliauskas, užsitarnavęs hierarchinį prelato laipsnį, tampa Vilniaus arkikatedros klebonu, o vėliau ir kunigų seminarijos rektoriumi.

Rašytojas Antanas Drilinga įdomiai, beletristiškai atskleidžia knygoje monsinjoro gyvenimą – iš pasikalbėjimų su juo, iš prelato pamokslų, iš oficialių dokumentų... Knygoje yra jo tėvų, šeimos, Intos lagerio draugų nuotraukų. Kadangi monsinjoras mėgsta poeziją (jis didžiausias poeto Vytauto Mačernio kūrybos gerbėjas), tai knygoje yra ir eilėraščių. Kalėjimo draugas Algirdas Čeponis išreiškia savo pagarbą monsinjorui net septyniais eilėraščiais.

Prel. K. Vasiliauskas yra gavęs DLK Gedimino 4-to laipsnio ordiną už jo darbus ir pasišventimą artimui. Kaip pats knygoje pasisako, monsinjoras neturėtų turėti priešų; jo nemyli tik kai kurie žmonės todėl, kad pastoracinėje veikloje jis vengiąs politikos. Knyga patraukli ypač filosofiniais svarstymais ir verta perskaityti.

Antanas Drilinga, "MONSINJORAS". Akimirkos su monsinjoru Kazimieru Vasiliausku. "Ardor" leidykla. Dail. Vida Kuraitė. Spaudė "Vilties" spaustuvė Vilniuje. **A.R.**

Įsteigtas muzikos fondas

MIELI TAUTIEČIAI,

Neseniai įsteigtas Lietuvos kompozitorių sąjungos Muzikos fondas. Tai savarankiška visuomeninė organizacija, kurios tikslas, labdaros forma sukaupus lėšas, padėti kompozitoriams ir muzikologams įgyvendinti kūrybinius sumanymus, rengti lietuviškos muzikos koncertus, festivalius, remti lietuviškų sceninių veikalų vaidinimus. Bus siekiama, kad būtų išsaugotas ir deramai įvertintas ne tik Lietuvoje, bet ir po visą pasaulį išblaškytų, gyvenusių bei tebegyvenančių mūsų kompozitorių kūrybinis palikimas. O jis — gausus ir turtingas. Turime visą eilę dar niekur neskambėjusių partitūrų.

Viena įdomiausių ir tragiškiausių figūrų yra V. Bacevičius. Lietuvoje kol kas skambėjo tik nedidelė jo kūrybos dalis, o palikimas: šešios simfonijos, koncertas fortepijonui ir orkestrui, kamerinė muzika.

Vargu ar būtų galima sakyti, kad likimas buvo palankesnis J. Gaideliui, J. Kačinskui, J. Švedui, V. Jakubėnui.

Baleto "Vaivos juosta" klavyro juodraštis V. Jakubėno draugijos Čikagoje (pirmininkas E. Šulaitis) dėka buvo perduotas į Lietuvą suredaguoti ir instrumentuoti. Šis darbas jau atliktas ir dabar laukia pastatymo Vilniaus operos ir baleto teatre. Bet dabar iškilo finansiniai sunkumai ruošiant šį pastatymą. M. K. Čiurlionio 120 gimimo metinėms muzikos mylėtojai gali sulaukti malonios staigmenos — šio kompozitoriaus dar neskambėjusios uvertiūros simfoniniam orkestrui "Kęstutis" premjeros.

Jeigu kas norėtų paremti šių veikalų pastatymus bei kitus Lietuvoje organizuojamus lietuviškos muzikos renginius, gali pervesti į Lietuvos kompozitorių sąjungos Muzikos fondo valiutinę sąskaitą nr. 5070787 Vilniaus "Aurabanke" arba į sąskaitą nr. 6700810 tame pačiame banke ir nurodyti kam skiria lėšas, kad jos būtų tikslingai panaudojamos. Beje, parama gali būti teikiama ir bet kokia kita Jums priimtina forma.

Tikimės, kad Jūs padėsite suaktyvinti pastaraisiais metais kiek priblėsusį muzikinį-kūrybinį gyvenimą, o anksčiau kūrusiems kompozitoriams užimti deramą vietą lietuviškos muzikos panoramoje.

J. Juozapaitis,
Lietuvos kompozitorių sąjungos Muzikos fondo pirmininkas

Mickevičiaus 29, 2600 Vilnius, Lithuania. Tel. (370 2) 220939, (370 2) 223611. Faksas: (370 2) 223027.

Gyvenimas

Nutrupės po lašą dienos – raidės,
Nuskubės į vakarus rytai,
Visos vasaros rugpjūčiais baigias,
Nepalikdamos saulėtekių kitai.

To dienų pašėlusio lėkimo
Mėnesių pasenstančiais vardais,
Austo, lopyto žmogaus likimo
Su bėdom, su laimėm, su vargais.

Nepajusim – vakaras čia, rytas,
Blaškomės tarp jų ieškodami, maži,
Čia, žiūrėk, gyvenimas prašvitęs
Jau ne mūsų, kito spinduly . . .

Valerija Vilčinskienė,
Mokyklos 4-4,
Gelgaudiškis 4461,
Šakių rajonas, Lietuva.

Liaudies meistras ADOLFAS TERESIUS Berčiūnuose baigia pirmąją Kryžiaus kelio stotį

Jo rankos prašnekino ąžuolą

Liaudies meistro Adolfo Teresiaus kūriniai

KUN. K. J. AMBRASAS

Kas iš Sūduvos gyventojų nežino Garliavos: pro ją suki į Kauną, pro ją dažniausiai dabar ir Vilniun važiuoji, kad nereikėtų siekti miesto spūsties. Daugelis gerų žmonių čia gimė.

1993 m. pavasarį prie mokyklos, pavadintos vardu garsaus Lietuvos vyro, J. Lukšos-Daumanto, atkakliai kovojusio už gimtosios šalies laisvę, aplaisčiusio ją savo krauju, išaugo 6 metrų kenčiančios tautos simbolis - iš kieto lietuviško medžio išskobtas Rūpintojėlis. Per sunkias kovas ir daugelio lietuvių pastangas atsirado mokyklos pavadinimas. Jis liudys kartų kartoms, kad tikrai "laisvės nevertas, kas negina jos..."

Kai dar ąžuolas, iš kurio turėjo būti iškaltas lietuvio kančių ir aukų simboliškas įprasminimas, tebegulėjo liaudies menininko kieme, atsirado įpykusių ant nepriklausomos Lietuvos ir ant dievdirbio meno vyrukų, kurie grasino, kad nekiltų ranka ką nors išdrožti prie partizano J. Lukšos-Daumanto gimnazijos, jų žodžiais tariant - prie "bandito" gimnazijos - kokio nors darbo. Nepaisant įspėjimų ir grasinimų, prie šios garsios visame krašte mokyklos pastato nagingo meistro rankų buvo iškaltas Rūpintojėlis su tokiu įrašu: "Tebus pašlovinti nenusilenkę prieš netiesą..."

Šio darbštaus ir dar jauno medžio drožėjo darbai jau daug kur pasklidę Lietuvoje. Tiesiog traukte traukia į tą sodybą, kur su žmona ir dviem vaikais gyvena ir sėkmingai kasdien darbuojasi energingasis dievdirbys.

Nedidelis sklypelis ir pirkia Ąžuolų g. 14 atrodo taip, kad jau iš toli atpažinsi, jog čia menininko gyvenama. Meilę medžiui, lietuviškam grožio supratimui, kaimo medžio drožėjų tradicijas pamatysi tiek tvoros statiniuose, tiek pačio namo išplanavime. O ką jau čia kalbėti apie jojo vidų, kuris išpuoštas vienas už kitą įdomesniais mažais ir dideliais liaudiško stiliaus drožiniais, skulptūrėlėmis, kryžiais, išradingais medžio, geležies, stiklo dirbiniais. Nebe reikalo jis su šeima apsigyveno ir tinkamoje vietoje jo pomėgiui, kuris dabar jau virto pragyvenimo šaltiniu.

(Jei kas norėtų jį aplankyti ar norėtų pamatyti jo darbų, užsakyti kokį medžio kūrinį, gali kreiptis: Adolfas Teresius, Ąžuolų g. 14, Garliava, Kauno raj. 3000, Lithuania).

Štai jis, žibančiomis akimis, įraudusiais veidais, paėmęs kietmedžio pliauską į rankas, užsidegęs aiškina, kaip jis ketina medyje iškalti Kryžiaus kelio stotis. Lietuviškame ąžuole parodyti Kristaus kančią.

Štai pirmoji Kryžiaus kelio stotis, sumaniai ir išradingai įkomponuota į koplytstulpį, jau stovi savo vietoje. Ir vėl tarsi girdžiu Adžio, to nepaprastai pamilusio lietuvišką ąžuolą vaikino, žodžius: juk čia nuostabios, tiesiog idealios sąlygos tokiems Kryžiaus keliams. Juk čia dar nesugadintas miškas. Tikras parkas. Vingiuoja miško takeliai. Šniokščia pušys. Šis kryžiaus kelias, kuriuo atėjęs ar atvažiavęs eis į ką tik pradėtą statyti šventovę, turės pereiti vieną ar pusantro kilometro per šį mišką. Taigi kiekvienas, kas tiktai į čia atsidurs, norom nenorom apeis ir Kryžiaus kelius.

Pirmoji stotis - Kristus teisiamas Piloto - kartu su pamatiniu kertiniu akmeniu kartu pašventinta per iškilmingas apeigas. Kryžiaus kelias ne tik ateitininkams, kuriems labiausiai rengiama ši Berčiūnų stovyklavietė, primins prasmingą, išganingą Kristaus ir sykiu visos Lietuvos nueitąjį ir kiekvieno žmogaus einamą kelią. Šitaip stovyklos gyvenimas bus tarsi savaime susietas su Kryžiaus kelio stotimis.

Berčiūnai - nuostabi Nevėžio ir Sanžylės upių santakoje, 9 km nuo Panevėžio vietovė. Linksmai ošiantis pušynas, kur aptiktas III-IV š. pilkapynas. 1930 m. miškininkų rūpesčiu ši vieta tapo panevėžiečių ir iš tolimesnių apylinkių atvažiavusiųjų vasarviete, kur buvo įrengta apie 30 namų su 200 kambarių. Poilsiautojus, kurie čia suvažiuodavo, lankydavo iš Panevėžio kunigai, aukodavo jiems Mišias, sakydavo pamokslus. Kadangi nepatogu būdavo po atviru dangumi melstis, susidaręs šventovei statyti komitetas, pagal architekto J. Muloko projektą, savo sumanymą nutarė vykdyti: 1941 m.rugsėjo mėn. pašventinti pamatai. Juos pašventino ir pamokslą pasakė kun. A. Sušinskas...

Nedidele šventovė pastatyta su nuoširdžiu lietuvišku skoniu: durys papuoštos Aušros Vartų Marijos ir Vyčio drožiniais. Langų vitražus pagamino St. Ušinskas. Deja, 1944 m. netoliese sprogus kariniam sviedinių sandėliui, šventovės statyba sustojo. Pokario metais okupantai ją uždarė, o paskui susprogdino. Naujai atstatoma "Tautos kankinių" šventovė turėtų būti kaip paminklas sovietmečio nukankintųjų garbei, todėl ji pavadinta "Tautos kankinių" vardu. Šios šventovės projektą sukūrė architektas A. Šironas, laimėjęs konkursą.

Čia nuo 1994 km. rugsėjo pradėjo veikti Šv. Kazimiero kolegija, rengianti socialinės krypties darbuotojus, statoma šventovė. Ji Panevėžio vyskupijoje yra vis dažniau minima kartu su aktyviai veikiančia šios vyskupijos ateitininkų grupe. Džiaugiasi Panevėžio vyskupijos kurija, ateitininkai, visi tikintieji tais, kurie ištiesia ranką šiam besikuriančiam ir krikščioniškam centrui. Jam reikalinga nuolatinė ir nemaža pagalba, kad galėtų savo kilnias mintis konkrečiais darbais įgyvendinti. Jei organizacijos, draugijos, parapijos ar lietuviškos bendruomenės galėtų ir norėtų prie šių darbų prisidėti, gali prisiminti sąskaitą Nr. 701320 LVKB, Panevėžio skyrius 260101555 arba K. Paltaroko 18, 5308, Panevėžys. Tel. 39303, Lithuania.

Galbūt po kelerių metų Berčiūnuose išaugs įspūdingiausias Kryžiaus kelias Lietuvoje. Milžiniški koplytstulpiai, ąžuoliniai paminklai atskleis Išganytojo kančios bruožus.

Atsiųsta paminėti

Filatelistų draugijos LIETUVA biuletenis nr. 2 (218) 1994. Biuletenis apima filateliją, numizmatiką ir kitas kolekcionieriams artimas sritis. Jį gauna visi draugijos nariai ir prenumeratoriai, sumokėję $10 metinį mokestį. Administracijos adresas: Kazys Rožauskas, 3450 West 62nd Street, Chicago, IL 60629. Šį biuletenį paruošė: L. Kairys, K. Martinkutė, J. Variakojis ir E. Jasiūnas.

LIETUVIŠKI PERIODINIAI LEIDINIAI 1823-1940. Kontrolinis sąrašas. Sudarytojai: I. Meškinytė, D. Straukaitė, V. Vaglienė, B. Žukauskienė. Atsakingoji redaktorė — Z. Jackūnienė. Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Bibliografijos ir knygotyros centras, Vilnius 1993.

METMENYS, 1994 m., 67 nr. Redaguoja Vytautas Kavolis (Dickinson College, Carlisle, Pennsylvania 17013, USA). Dailės priežiūra — Danas Lapkus, techninė redaktorė — Henrieta Vepštienė. Administracija — Marija Paškevičienė, 306 55th Place, Downers Grove, IL 60516, USA). Metinė prenumerata (du numeriai) — $15.00 JAV.

PASAULIO LIETUVIŲ KALENDORIUS 1995. Išleido Lietuvos marijonai. Apstu informacijų apie marijonų vienuoliją, daug spalvotų nuotraukų, kreidinis popierius. Leidėjo adresas: Švč. Trejybės bažnyčia, Sodų g. 3, Panevėžys. Ten prisiglaudusi ir žurnalo "Šaltinis" redakcija. Redaktorius – kun. dr. Petras Kavaliauskas, MIC. Spausdino "Panevėžio spaustuvė".

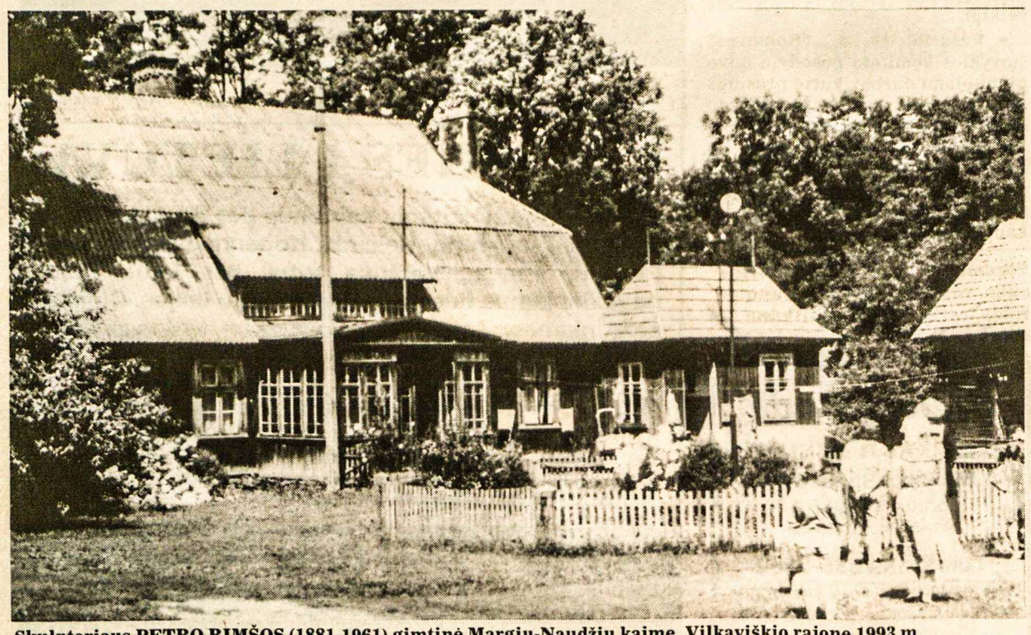

Skulptoriaus PETRO RIMŠOS (1881-1961) gimtinė Margių-Naudžių kaime, Vilkaviškio rajone 1993 m.
Nuotr. Alf. Laučkos

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Daina Lozoraitytė, Lietuvos atstovo prie Šv. Sosto Kazio Lozoraičio dukra, Romos universitete "La Sapienza" ("Išmintis") apgynė istorijos mokslų doktorato disertaciją "Ginkluota rezistencija Lietuvoje 1944-53 metais". Jai buvo panaudota Lietuvoje ir Romoje saugoma archyvinė medžiaga, atskleidžianti šios lietuviškosios antisovietinės kovos esminius bruožus, palyginanti ją su Italijos, Prancūzijos bei kitų Europos šalių antinacine rezistencija. Mokslinė taryba D. Lozoraitytės disertaciją įvertino aukščiausiu akademiniu laipsniu "Summa cum laude".

Aštuonioliktosios lietuvių dienos Australijos Adelaidėje buvo pradėtos 1994 m. antrą Kalėdų dieną ir baigtos Naujųjų metų sutikimu. Dienų pradžiai skirtas iškilmingas Mišias Šv. Pranciškaus Ksavero katedroje išeivijos vysk. Paulius Baltakis, OFM, atnašavo su kun. Juozu Petraičiu, MIC, ir kun. dr. Pranu Daukniu. Pamokslą sakė vysk. P. Baltakis, OFM, svečias iš Niujorko. Pamaldose dalyvavo ir Adelaidės arkiv. L. A. Faulkner. Giedojo jungtinis Adelaidės, Džylongo, Melburno ir Sidnio lietuvių choras, diriguojamas Nemiros Masiulytės-Stapleton. Pamaldoms pasibaigus, XVIII-sias lietuvių dienas atidarė ALB krašto valdybos pirm. Viktoras Baltutis. Be jau minėto vysk. P. Baltakio, OFM, į Lietuvių dienas iš užsienio buvo atvykę: PLB valdybos pirm. Bronius Nainys, prof. dr. Aleksandras Štromas, skaitęs paskaitą "Iš priespaudos į laisvę: nepriklausomos Lietuvos problemos ir perspektyvos", jo žmona sol. Violeta Rakauskaitė-Štromienė, turėjusi estradinių dainų koncertą, mons. Leonas Pečiukevičius, Stasio Liukevičiaus vadovaujamas Lietuvos ansamblis "Armonika". Lietuvių dienų programon įjungtą ALB krašto tarybos narių suvažiavimą papildė sporto, dainų ir tautinių šokių šventės, poezijos, muzikos ir tautosakos vakaras, saviveiklinio Adelaidės "Vaidilos" teatro atliktas Antano Rūko komedijos "Bubulis ir Dundulis" spektaklis, Australijos lietuvių dailės, Lietuvos fotografo Antano Sutkaus nuotraukų, Vytauto Riaubūno atsiųsto Lietuvos sporto medalių rinkinio parodos, sol. V. Rakauskaitės ir "Armonikos" ansamblio koncertai.

Australijos lietuvių dailės darbų paroda visada susilaukia didesnio Lietuvių dienų dalyvių dėmesio dėl jų metu paskiriamų Vinco ir Genovaitės Kazokų premijų. Viena tūkstančio dolerių premija įvertinami geriausi skulptūros ar keramikos darbai, kita — grafikos arba tapybos. Šias premijas 1984 m. spalio 30 d. Sidnyje mirusio poeto ir ilgamečio "Mūsų pastogės" red. V. Kazoko atminimui yra įsteigusi jo našlė dr. G. Kazokienė, buvusi dantų gydytoja, dabar doktoratą turinti meno istorikė. Premijuojami kas dveji metai Lietuvių dienų parodoms sukurti darbai lietuviška tema. Aštuonioliktųjų lietuvių dienų parodos tapybos ar grafikos premija nebuvo paskirta dėl lietuviškų motyvų trūkumo šiuose kūriniuose. Ji atidėta 1996 m. Lietuvių dienoms. 1994 m. premija paskirta tik skulptoriui Faustui Sadauskui. Apie jį bei jo kūrybą meno istorikė dr. G. Kazokienė "Mūsų pastogės" vasario 6 d. laidoje rašo: "Visai kitoks yra Faustas Sadauskas, kurio kūryba apsunkinta minties ir atsiremia į senąją mitologiją. Iš čia jis semiasi įkvėpimo, čia yra jo plastinio mintijimo pradžia. Kaip ir dera Baltijos ainiui, savo apmąstymams vystyti Sadauskas pasirenka medį, pagal lietuvių mitologiją, savo tikrą brolį. Jam jis patiki savo mintis, su juo dalijasi paslaptimis, daug jų tarytum užrakina medyje. Tokie Sadausko darbai yra 'Deivė', 'Vėtrungė', 'Antkapis', 'Rytai'. Pastarojo perlaužti, masyvūs puslankiai yra išraižyti runų abėcėle, pasakojančia saulės legendą. Tų išraižytų, išskaptuotų legendų raktas atiduodamas į rankas žiūrovo, kuris, dėdamas pastangų, gali užrakintą mistiką atskleisti. 'Vėtrungė' — paprastų, elegantiškų formų kūrinys, simboliškai sustiprintas žalčio — augalo metafora, prabyla į mus tiesiogine kalba. Sadausko sukurtos formos yra masyvios, kupinos vyriškos jėgos, paprastos, be jokių nereikalingų detalių, be puošmenų. Jo pasiekta elegancija yra paprastume, saikingume . . ."

Dail. DAGIO medžio skulptūra "Užgesę žiburiai"

Tarptautinį vysk. Motiejaus Valančiaus knygženklių konkursą ruošiasi paskelbti Šiaulių miesto savivaldybė ir Šiaulių krašto taryba. Jas skatina šio dvigubo konkurso iniciatorius teisininkas Jonas Nekrašius, Pakruojo knygženklių muziejaus direktorius. Dviem knygženkliais norima paminėti dvi vysk. M. Valančiaus sukaktis: 120 metų mirties — 1995 m. gegužės 29 d. ir 195 metų gimimo — 1996 m. vasario 28 d. Norima, kad konkurso knygženkliai atspindėtų jo vyskupo, rašytojo, visuomenininko gyvenimą bei veiklą, susietą su to meto aplinka ir jos istorijos įvykiais. Tarptautinio konkurso dalyviai knygženklius galės atsiųsti iki 1995 m. pabaigos.

Tautinio meno ansamblis "Nemunas", priklausęs Kauno politechnikos institutui, yra įsteigtas 1949 m. Jo pirmasis vadovas buvo A. Čižas, o dabartinis yra H. Ganusauskas. Tautinio meno ansamblis "Nemunas" dabar atstovauja iš Kauno politechnikos instituto išaugusiam Kauno technologijos universitetui. "Nemuno" ansamblin šiuo metu jau priimami ir kitų aukštųjų Kauno mokyklų studentai bei moksleiviai. Savo keturiasdešimt penkerių metų sukaktį "Nemuno" nariai ir buvusieji veteranai specialiu koncertu paminėjo 1994 m. lapkričio 19 d. Kauno muzikiniame teatre. Koncertan atvyko ir Lietuvos prez. Algirdas Brazauskas, kadaise pūtęs dūdą "Nemuno", ansamblyje, po koncerto pasveikinęs nemuniečius. Ansamblio šventės dalyvius taipgi sveikino Lietuvos švietimo ir mokslo ministeris V. Domarkas, ilgametis Kauno politechnikos instituto rektorius, Kauno burmistras A. Račkauskas, vyrų "Varpo" choro bei kitų Lietuvos ansamblių atstovai.

Rašytojo Kazio Borutos (1905-1965) devyniasdešimtojo gimtadienio išvakarėse sausio 5 d. Lietuvos mokslo akademijos bibliotekoje buvo atidaryta visą mėnesį trukusi paroda "Kaziui Borutai — 90". Rodiniai šiai parodai buvo gauti iš Lietuvos mokslų akademijos fondų, neskelbti dokumentai — iš šeimos ir iš KGB archyvų. Dukra Eglė Borutaitė-Makariūnienė, tvarkydama parodai skirtą medžiagą, prisiminė tėvo dažnai kartotus žodžius: "Septynis kartus prie visų valdžių sėdėjau kalėjime". Ji pati sakėsi suskaičiuojanti tik keturis, bet tėvas turbūt geriau žinojęs už ją. Devyniasdešimtųjų gimimo metinių minėjimo vakaras įvyko Vilniuje, Lietuvos menininkų rūmų Baltojoje salėje. Raudonoji salė, numatyta šiam vakarui, buvo per maža susirinkusiems dalyviams. "Lietuvos ryto" atstovo Sigito Parulskio pranešimu, minėjimo vakarą surengė Lietuvos rašytojų sąjunga ir jos pirm. Valentinas Sventickas, dalyviams pristatęs Kazio Borutos žmoną ir dukrą, literatūros kritikus Vytautą Kubilių ir Dalią Striogaitę, buvusį "Vagos" leidyklos direktorių Joną Čekį, aktores Rūtą Staliliūnaitę, Gražiną Urbonaitę ir rež. Stasį Motiejūną, Kauno dramos teatre kadaise pastačiusį K. Borutos "Baltaragio malūną".

Sigitas Parulskis savo pranešime "Lietuvos ryto" skaitytojams pasakoja: "Vytautas Kubilius kalbėjo labiau apie socialinį K. Borutos poveikį ir svarbą mūsų visuomenei. Anot kritiko, K. Boruta buvo didysis antikonformistas, niekam nepataikaujančios, nepalaužiamos asmenybės simbolis. O tokia laikysena buvo ypač svarbi tais laikais, kai rašytojo moralinės nuostatos buvo dažnai net svarbesnės už jo kūrinius. Nors literatūros paskirtis — puoselėti tarp žmonių santarvę, tačiau kokia gali būti santarvė su valdžia, kuri engia tautą, kaip galima susitaikyti su blogiu. Nors K. Borutą visos valdžios grūdo į kalėjimus, tačiau jis nepalūžo ir nuolat jautė pareigą drožti teisybę į akis, pavyzdžiui, ir prisitaikiusiems prie režimo malonumų jaunystės draugams. K. Boruta niekados nepasidavė nuolankumui, kuris, anot Kubiliaus, ir iki šiol Lietuvoje tebelaikomas didžiausia menininko dorybe. Ir eilėse, ir apsakymuose, ir romanuose — visoje K. Borutos kūryboje dominuoja laisvas žmogus, maištinga dvasia jaučiama ir stilistikoje, kur įdomiai derinamas avangardas su lietuvių folkloro šaltiniais, K. Borutos — kūrėjo — kriterijai, kuriais jis rėmėsi, aktualūs ir dabar, literatūrai vis labiau prarandant savo reikšmę ir galią".

V. Kst.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	5.75%
180-364 d. term. ind.	6.50%
1 metų term. indėlius	6.75%
2 metų term. indėlius	7.50%
3 metų term. indėlius	7.75%
4 metų term. indėlius	8.00%
5 metų term. indėlius	8.25%
1 metų GIC-mėn.palūk.	7.50%
1 metų GIC-met. palūk.	7.75%
2 metų GIC-met. palūk.	8.50%
3 metų GIC-met. palūk.	8.75%
4 metų GIC-met. palūk.	9.00%
5 metų GIC-met. palūk.	9.25%
RRSP, RRIF ir OHOSP	4.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	7.75%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	8.50%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	8.75%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	9.00%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	9.25%
Taupomąją sąskaitą	3.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	4.25%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.25%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	3.50%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	8.50%
Sutarties paskolas nuo	8.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	9.00%
2 metų	9.50%
3 metų	10.00%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ir 3 metų	7.75%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

• ELEKTROS INSTALIACIJAS • VĖSINIMO SISTEMAS

Taisau visų rūšių

• ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES • DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti **Vytui tel. 200-8960** arba **236-9071**, Toronte.

Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių • staliaus darbai • vidaus sienų įdėjimas • dažymas • elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas • stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų sutvarkymas • prieplaukos • garažai • tvoros • židiniai • virtuvės, vonios remontas ir apdaila • rūsių įrengimas • šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas • plytelių įdėjimas • pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius • nuosavybių priežiūra. • **18 metų patirtis** • **Nemokamas įkainavimas** • **Speciali kaina rudens ir žiemos laikotarpiui. Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.**

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 416-251-4864, 416-251-4025, 416-251-4824

Namų: 905-277-0814

2334 Lakeshore Boulevard West, antras aukštas

Toronto, Ontario M8V 1B6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

290 North Queen Street, Suite 112,

Toronto, Ontario M9C 5L2

Tel. 416 767-9000 Fax 416 620-8015

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI

tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED

3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

RITA PAULAVIČIENĖ (kairėje) šiuo metu geriausia 800 metrų bėgikė Kanadoje

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

T.V.

V Pasaulio lietuvių sporto žaidynės

Viso pasaulio lietuviai, 1991 m. susirinkę į IV pasaulio lietuvių sporto žaidynes Vilniuje, vieningai priėmė sprendimą – visas kitas pasaulio lietuvių sporto žaidynes rengti protėvių žemėje Lietuvoje. Prisimindami gražius ir neblėstančius susitikimus bei vieningą visų lietuvių pageidavimą, 1995 m. liepos 30 – rugpjūčio 5 d.d. Lietuvoje rengiame visų pasaulio šalių lietuvių sporto šventę – V pasaulio lietuvių sporto žaidynes.

Pagrindinis žaidynių tikslas – padėti pasaulyje gyvenantiems lietuviams susitikti ir paviešėti tėvų žemėje, visa širdimi ir dvasia pajusti mielos Tėvynės alsavimą, sportu stiprinti viso pasaulio lietuvių tautinius ryšius, dvasines ir fizines galias, tautinę savimonę, taip pat plėtoti glaudesnį bendradarbiavimą tarp įvairių šalių lietuvių sporto organizacijų, suteikti progą po įvairias šalis pasklidusiems lietuviams, mėgstantiems sportą, garbingoje kovoje išbandyti jėgas sporto aikštelėse, bėgimo takeliuose, artimiau susipažinti ir susidraugauti. Gavęs garbingą teisę rengti šias žaidynes – visos lietuvių tautos šventę – Organizacinis komitetas parengiamiesiems žaidynių darbams atlikti jau patvirtino tarnybas, parengė žaidynių nuostatus, rūpinasi sporto bazių tvarkymu. Žaidynių atributikos gaminimu, kitais aktualiais klausimais. Tačiau, kad žaidynės vyktų sklandžiai, kuo geriau atspindėtų šio forumo idealus, vien mūsų pastangų ir gerų norų nepakanka. Visa tai suvokdami, atsižvelgdami į dabrtinę Lietuvos, kaip jaunos nepriklausomos valstybės padėtį, kitus sunkumus, įsteigėme V pasaulio lietuvių žaidynių fondą, kurio sąskaita atidaryta Lietuvos komerciniame banke "Balticbank". Sąskaitos valiuta nr. 070210.

Norint, kad patektų pinigai į nurodytą sąskaitą, gyvenantys užsienyje turi kreiptis į Lietuvos komercinio banko "Balticbank" bankų–korespondentų adresus ir rekvizitus. (JAV-se: AMERICAN EXPRESS BANK – USD 00722314, New York Agency, P.O. Box 740, New York, N.Y. 10008, USA. Tel. 212–298–5000, FAX 212–619–9578. Norėtume mielus tautiečius maloniai paprašyti paskleisti informaciją apie šio fondo įkūrimą, taip pat paprašyti pagal galimybes prisidėti rengiant ir vykdant V pasaulio lietuvių sporto žaidynes Lietuvoje. Iš anksto jums nuoširdžiai dėkojame.

V PLSŽ organizacinis komitetas,
Rimas Girskis

Konferencija V–jų PLSŽ–nių reikalais

ŠALFASS–gos centro valdyba ir V–jų Pasaulio lietuvių sporto žaidynių JAV–bių ir Kanados išvykų komitetai kviečia ŠALFASS–gos pareigūnus, sporto klubų pirmininkus ar jų įgaliotinius ir visus besidominčius sporto darbuotojus dalyvauti informacinėje konferencijoje V–jų PLSŽ–nių reikalais, įvyksiančioje 1995 m. vasario 25 d., šeštadienį, 5 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose, 1573 Bloor St. West, Toronto, Ont., Kanadoje, tel. (416) 532–3311. Į šią konferenciją iš Lietuvos atvyks V–jų PLSŽ–nių organizacinio komiteto darbo grupės vadovas Rimas Girskis, kuris pateiks vėliausias informacijas apie V–jų PLSŽ–nių įpasiruošimo eigą. Pranešimus taipogi padarys JAV-bių išvykos vadovas Algis Rugienius, Kanados išvykos vadovas Mindaugas Leknickas ir ŠALFASS–gos centro valdybos pirmininkas Audrius Šileika.

Ši konferencija yra paskutinė proga pareikšti pasiūlymus bei pageidavimus žaidynių varžybiniais ar organizaciniais reikalais tiek V-jų PLSŽ-nių organizaciniam komitetui, tiek ir abiem išvykų komitetam. Ypatingai svarbu šioje konferencijoje dalyvauti tiems klubams, kurie planuoja žaidynėse dalyvauti su didesnėmis grupėmis. Šalia V–jų PLSŽ–nių reikalų bus trumpai apžvelgta ir šių metų ŠALFASS–gos varžybinis kalendorius bei kiti svarbesni einamieji reikalai. Reikalui esant, dėl papildomų informacijų šios konferencijos reikalais prašome kreiptis į ŠALFASS–gos centro valdybos pirm. Audrių Šileiką, 150 Colbeck St., Toronto, Ont., M6S 1V7, Canada, tel. (416) 767–6520, faksas (416)760–9843.

ŠALFASS–gos centro valdyba

Hamiltono "Kovo" jauniausiųjų D klasės krepšininkų komanda, rungtyniavusi "Vyčio" surengtame krepšinio turnyre 1995 m. sausio 21-22 d.d. Mississaugoje, Ont. Ši komanda 1994 m. ŠALFASS-gos jaunučių pirmenybėse Klivlande laimėjo pirmą vietą, baigmėje nugalėjusi Toronto "Vyčio" krepšininkus. Stovi iš kairės: "Kovo" vadovas A. Šeštokas, N. Lukošius, J. Panavaitė, G. Tirilis, A. Šeštokas, J. Trumpickas, S. McIntach (Norkus). Klūpo (iš kairės): S. Labodici (Rickus), P. Šniuolis ir P.Šniuolis, M. Tirilis Nuotr. Alg. Grajausko

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Senjorų krepšinio pirmenybės

Kasmetinės ŠALFASS–gos vyrų senjorų (35 m. ir vyresnių) krepšinio pirmenybės įvyks 1995 m. balandžio 1 – 2 d.d. Detroite, Mich. Vykdo Detroito LSK "Kovas". Senjorų klasės amžius yra 35 m. ir vyresni (gimusieji 1960 m. ir vyresni). Preliminarinė komandų registracija privalo būti atlikta iki 1995 m. vasario 28 d. imtinai pas rengėjus šiuo adresu: Algis Rugienius, 3620 Burning Tree Dr., Bloomfield Hills, MI 48302–1511, tel. (810)642–7049, faksas – tas pats. Po preliminarinės registracijos bus paskelbtas galutinis varžybų formatas ir kitos tolimesnės informacijos. Dalyvavimas atviras visiems lietuvių sporto klubams bei kitokiems sporto vienetams, atlikusiems metinę 1995 m. ŠALFASS–gos registraciją. Šios pirmenybės vykdomos jau 4–tą kartą. Ankstyvesni laimėtojai buvo: 1983 m. – Klivlando "Žaibas", 1993 m. – Čikagos "Lituanica" ir 1994 m. – Hamiltono "Kovas".

ŠALFSS–gos centro valdyba

Jaunučių krepšinio pirmenybės

Kasmetinės ŠALFASS–gos jaunučių krepšinio pirmenybės įvyks 1995 m. balandžio 29–30 d.d. Hamiltone, Ont. Vykdo – Hamiltono LSK "Kovas". Varžybos numatomos pravesti sekančiose klasėse: jaunių B (1979 m. gimimo ir jaunesnių), jaunučių C (1981 m. gim. ir jaun.), jaunučių D (1983 m. gim. ir jaun.) ir jaunučių E (1985 m. girm. ir jaun.). Dalyvavimas yra atviras visiems lietuvių sporto klubams ar kitokiems sporto vienetams, atlikusiems metinę 1995 m. ŠALFASS–gos narių registraciją. Jaunesnių klasių žaidėjams yra leidžiama žaisti kartu ir vyresnėse klasėse. Mergaitėms yra leidžiama žaisti berniukų komandose bei turėti grynai mergaičių komandas. Preliminarinė komandų registracija privalo būti atlikta iki 1995 m. vasario 28 d. imtinai pas rengėjus šiuo adresu: Arvydas Šeštokas, 1411 Winterbourne Dr., Oakville, Ont. L6J 7B5, tel. (905)829–2289. Pasibaigus preliminarinei registracijai bus paskelbta galutinis varžybų formatas ir kitos tolimesnės informacijos. Pilnesnes informacijas gauna ŠALFASS–gos klubai. ŠALFASS–gai nepriklausantys vienetai dėl informacijų prašomi kreptis į Arvydą Šeštoką.

ŠALFASS–gos centro valdyba

Lietuvė bėgikė Kanadoje geriausia...

Rita Paulavičienė, sportininkė iš Lietuvos, jau metai su 8 metų sūnumi gyvena Kalgaryje. Ji tikisi greitu laiku gauti "Landed Immigrant Status" ir tada pradėsianti naują gyvenimą, kurio siekė, Kanadoje. Rita Paulavičienė, sausio pradžioje, "1995 Hamilton Spectator Indoor Games", 800 metrų bėgimo varžybose laimėjo pirmą vietą (2:09.77). Antrąja liko Nikita Beasley iš Floridos ir trečią vietą užėmė Tamara Kuprianovich iš Belarusijos. Prieš kurį laiką Paulavičienė yra laimėjusi Saskatoon'e 800 m bėgime taip pat pirmąją vietą. Stipriausia varžove jai ir tada buvo T. Kuprianovich. Pirmą kartą Kanadoje Rita Paulavičienė varžėsi 1993 m. kovo 12–14 dienomis Toronto "Sky Dome", pasaulio geriausių lengvaatletų ketvirtose uždarų patalpų varžybose. Su ja 800 m bėgimuose dalyvavo ir Dalia Matusevičienė, tuometinė Lietuvos rekordininkė (2:01.74). Tada Matusevičienė tenkinosi 5–ja, o Paulavičienė 9–ta vieta. Šiuo metu Rita Paulavičienė 800 m bėgimuose Kanadoje yra geriausia. Jeigu imigracijos reikalai susitvarkys palankiai, ji, reikia manyti, atstovaus Kanadą 1996 Atlantos olimpiadoje. **Sig. K.**

Skautų veikla

• Kovo 5 d. Prisikėlimo parapijos salėse įvyks Kaziuko mugė, kurią rengia "Rambyno", "Šatrijos" tuntai, tėvų komitetas ir skautininkių-kų draugovės. Visi vienetai kruopščiai ruošiasi ir kviečia Toronto ir jo apylinkių lietuvišką visuomenę šią tradicinę 45-tą mugę aplankyti, susitikti senus pažįstamus, pasivaišinti skaniais lietuviškais valgiais, paruoštais tėvų komiteto, taipogi dalyvauti loterijoje, aplankyti draugovių paviljonus ir kartu pabuvoti skautiškoje šeimoje, švenčiant mūsų globėjo Šv. Kazimiero šventę. Dalyvavimas didelė parama skautiškai veiklai.

• Vasario 15 d. "Romuvos" stovyklos komiteto posėdyje buvo planuojami darbai, kurie prasidės ankstyvą pavasarį. Taip pat buvo diskutuota, kaip geriau susitarti dėl kaimyno numatytos naujos statybos prieš stovyklavietę, kaip pravesti kelią ir kitus svarbius reikalus. "Romuvos" valdyba tinkamai veda derybas. **M.**

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – *"TŽ" leidėjai*

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

5.75%	už 90 dienų term. indėlius
6.50%	už 6 mėnesių term. indėlius
6.75%	už 1 m. term. indėlius
7.50%	už 2 m. term. indėlius
7.75%	už 3 m. term. indėlius
8.00%	už 4 m. term. indėlius
8.25%	už 5 m. term. indėlius
7.50%	už 1 m. GIC mėn. palūk.
7.75%	už 1 m. GIC invest. pažym.
8.50%	už 2 m. GIC invest. pažym.
8.75%	už 3 m. GIC invest. pažym.
9.00%	už 4 m. GIC invest. pažym.
9.25%	už 5 m. GIC invest. pažym.
4.00%	už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
7.75%	už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
8.50%	už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
8.75%	už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
9.00%	už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
9.25%	už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
4.00%	už OHOSP (variable rate)
3.75%	už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
4.25%	kasd. pal čekių sąsk. virš 10.000
3.50%	už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol.Sav.Acc.).

IMA:

už asmenines paskolas nuo	8.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	9.00%
2 metų	9.50%
3 metų	9.50%
4 metų	9.75%
5 metų (fixed rate)	10.00%
su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų (variable rate)	7.75%

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

MasterCard ***Kredito kortelė***

*Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki **$2,000** ir asmeninių paskolų drauda iki **$30.000.** Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.*

*Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire Transfer) į **LIETUVĄ** ir į kitus kraštus.*

KASOS VALANDOS:

• **Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.**
• **Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.**
• **Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.**

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 416 532-1149

'SAMOGITIA' **Knygų rišykla "SAMOGITIA"**

meniškai įriša knygas bei žurnalus.

A. Plenys

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

SPAUSTUVĖ **PRINTING NET**

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.

Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

66 Mimico Ave. Toronto Ont.

Savininkas Jurgis Kuliešius

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

• Centrines šildymo ir A/C sistemas • Skalbimo mašinas, džiovintuvus
• Oro drėkintuvus (Humidifiers) • Indų plovimo mašinas, viryklas
• Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui

tel. 416-370-3539Toronte

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti).

SOLD COLDWELL BANKER RESIDENTIAL REAL ESTATE Expect the best.

DAIVA DALINDA, BBA,

Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West,

Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsikviečiant jūsų gimines iš Lietuvos. **Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.**

KELIONĖS Į LIETUVĄ

visuomet geriausiomis kainomis per Amsterdamą, Berlyną, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Londoną, Paryžių, Prahą, Varšuvą arba per kitus jūsų pageidaujamus miestus ir įvairias oro linijas. Didelis pasirinkimas. *Labai greitai parvežam viešnagei jūsų gimines iš Lietuvos.*

KELIONĖS Į VISUS KITUS KRAŠTUS.

TEIRAUKITĖS APIE ĮVAIRIUS BILIETŲ IŠPARDAVIMUS.

Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien nuo 9.30 v.r. iki 6 v.v. į Mariją (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 416-538-6570

FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

TORONTONT

(Atkelta iš 10-to psl.)

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namų potvarkių pakeitimai Toronto miesto valdyboje nustatyti šia tvarka:

— Vasario 6 d. miesto valdybos taryba priėmė planavimo ir išvystymo (Planning and Development) komisionieriaus pranešimą su 14 rekomendacijų, kad: 1. siūlomi pakeitimai būtų svarstomi Žemės naudojimo komitete (Land Use Committee — LUC) kovo 2, 1995; 2. būtų pranešta apie susirinkimą apylinkės namų savininkams ir nuomininkams, gyvenantiems 120 metrų atstume nuo pasiūlyto pastato; 3, 4 ir 5 punkte rekomenduojama atidėti anksčiau paskelbto Ontario miestų savivaldybių komisijos (Ontario Municipal Board — OMB) šaukiamo liudininkų apklausinėjimo kovo 1 d. datą. Priežastis — per daug arti prie LUC posėdžio kovo 2 d. datos; 6 ir 7. miesto advokatas (City Solicitor) pateiktų Ontario miestų savivaldybių komisijai — OMB potvarkio metmenis su pridėjimu vyresnio amžiaus piliečių butų, pertvarkymu automobiliams pastatymo vietų viduje pastato ir vakarinėje Dorval Rd. pusėje, pertvarkymu poilsio aikštelių; 8. miesto advokatas pasiūlytų OMB komisijai priimti paskutinius architekto ir vietovaizdžio (landscape brėžinius, pateiktus 1994 m. lapkričio 8 d.; 9. komisionierius praneštų LUC apie išvystymo ir garantijos (Development and Collateral) susitarimų pakeitimus; 10. savininkas praneštų pataisų komitetui (Committee of Adjustment), jog miesto valdyba paremia automobilių pastatymo vietų sumažinimą nuo 76 iki 56; 11, 12 ir 13. savininkas gautų atitinkamus leidimus atlikti darbus gatvių ribose, lietaus vandens nuleidimo reikalu ir saugoti miesto medžius arti sklypo; 14. savininkas atliktų įsipareigojimus Toronto Transit Commission (TTC) bendrovei: pasirašytų nuosavybės peržengimo (encroachment) susitarimą, patenkintų visus struktūrinius reikalavimus ryšium su TTC nuosavybėmis, pasirašytų statybos eigos susitarimą, parodytų, kad buvo atkreiptas dėmesys į TTC judėjimą kaimynystėje.

— Šiuo pranešimu kviečiami visi besidomintys tautiečiai į žemės naudojimo komiteto (Land Use Committee) viešą susirinkimą 1995 m. kovo 2 d., 2.30 v. p.p., miesto valdybos pastate (City Hall) komiteto kambaryje nr. 4. Ypač į susirinkimą yra kviečiami 11-tos apylinkės (Ward 11) gyventojai, į kurią įeina ir "Vilniaus" rūmų gyventojai bei kiti tautiečiai, gyvenantys šiaurinėje Bloor West gatvės pusėje tarp Keele St. vakaruose ir Christie St. rytuose, Dupont St. šiaurėje — pagal CP geležinkelį.

PADĖKA

Mes jau gavome visus Jūsų siųstus siuntinius ir dolerius. Šiandien gavome "Tėviškės žiburius". Nuoširdi viso mokyklos kolektyvo padėka Jums ir visiems aukotojams. Jūsų atsiųsti aukotojų sąrašai paskelbti mokykloje. Ne visos jūsų dovanos išdalintos – dalį palikome Vasario 16-sios šventei. Visa mokykla ruošiasi šiai garbingai datai – susitiksime su seimo nariais, buvusiais tremtiniais, mokiniai ruošia didelį šventinį koncertą.

Gauti iš jūsų doleriai įnešti į "Aurebanką", kurie naudojami mokinių poreikiams. Visą iš Jūsų gautą labdarą tvarko ir skirsto direktoriaus įsakymu paskirta 5-kių pedagogų komisija. Norime nuoširdžiai padėkoti visiems aukotojams, kurie tiek daug džiaugsmo suteikia mūsų moksleiviams.

Būkite visi laimingi, geros jums sveikatos. Su Nepriklausomybės, Vasario 16-sios švente, brangūs tautiečiai! Palaimos ir ramybės visiems jums.

Direktorius A. Rudys,
Tremtinių vaikaičių mokykla
"Lietuvių namai"

Red. pastaba. Toronto vienos lietuvių grupės iniciatyva Tremtinių vaikaičių mokyklai buvo pasiųsta piniginė dovana ir 8 siuntiniai su drabužiais, mokymo priemonėmis, knygomis ir maistu.

Per klaidą paimtas ne savo vyriškas 46 dydžio beveik juodas (charcoal grey) paltas su šiltu pamušalu. Paliktas tamsiai mėlynas 42 dydžio vyriškas paltas Vasario 16-sios priėmime Ontario Club, Commerce Court South. Apsirikusį prašoma skambinti tel. 416 494-8313 arb 416 621-1638.

Kanados lietuvių fondo valdyba praneša, kad netrukus bus skirstomos 1994 m. investavimų pajamos pagal gautas paramos prašymo anketas. Prašymai be anketos **nebus** svarstomi. Anketą galima gauti fondo raštinėje, Lietuvių namų raštinėje, KLB raštinėje arba paštu, raštu kreipiantis į fondo raštinę. Užpildyta paramos prašymo anketa turi pasiekti fondo raštinę ne vėliau kaip 1995 m. kovo 4 d. Pavėluotai gautos anketos nebus svarstomos.

A. Juozapavičius,
KLF reikalų vedėjas

Kanados katalikų savaitraštis "The Catholic Register", leidžiamas Toronte, 1995. II. 11 laidoje išspausdino informacinį rašinį apie Lietuvos ortodoksus ir jų vyskupą Chrizostomą. Esą jis linkęs palaikyti ekumeninius ryšius su katalikais, bet jo vadovaujami tikintieji rusai tam priešinasi. Kai 1991 m. jis pasisakęs už Lietuvos nepriklausomybę, daugelis rusų jį smerkė. Paklaustas maskvinio korespondento, ar jis nemanąs atsiriboti nuo Maskvos, atsakė: "Tiktai tada, kai Lietuvos Katalikų Bendrija atsiribos nuo popiežiaus". Rusai Lietuvoje sudaro 9,4% visų krašto gyventojų (3,7 milijono). Daugelis rusų ir lenkų esą stipriai priešinosi 1991 m. Lietuvos nepriklausomybei ir rėmė maskvinę kompartiją. Vysk. Chrizostomas buvęs kitokios nuomonės. Dėl to dar ir dabar daugelis vietinių rusų esą jo nemėgsta ir visą jo veiklą peikia.

Konsulas surengė priėmimą

Minint Lietuvos nepriklausomybės 77-ją atstatymo sukaktį, Lietuvos generalinis konsulas Kanadoje Haris Lapas ir Gražina Lapienė vasario 16 d. Ontario klubo patalpose Toronte surengė diplomatinį priėmimą. Jame dalyvavo konsulai šių valstybių: JAV-bių, Prancūzijos, Vokietijos, Lenkijos, Norvegijos, Danijos, Olandijos, Estijos, Latvijos, Austrijos, Brazilijos, Portugalijos, Kinijos, Ukrainos, Filipinų, Graikijos, Rumunijos, Mali ir Olandijos. Taip pat atsilankė Ontario pilietybės ministerė Elaine Ziemba, Ontario parlamento pirmininkas David Warner, Toronto miesto tarybos narys Chris Korwin-Kuczynski, Kanados verslininkai, prekiaujantys su Lietuva, įvairių tautybių organizacijų atstovai. Iš lietuvių dalyvavo svečiai iš Lietuvos, Lenkijos, Toronto, Hamiltono ir kitų artimesnių vietovių, bendruomenės bei kitų organizacijų atstovai, taipogi lietuviškų institucijų vadovai.

Sveikindamas gausius svečius, konsulas pažymėjo, kad Lietuva, vėl atstačiusi savo nepriklausomybę, rikiuojasi į Europos valstybių organizacijų gretas. Jau yra Europos tarybos narė, daro žygius tapti NATO organizacijos pilnateise nare. Kvietė Kanados verslininkus investuoti Lietuvoje.

Lietuvos generalinis konsulas Kanadai HARIS LAPAS

Ontario provincijos pilietybės ministerė Elaine Ziemba savo žodyje pasidžiaugė nemažu Ontario lietuvių bendruomenės įnašu kovoje už nepriklausomybę, perdavė premjero Bob Rae sveikinimus, primindama, kad Ontario valdžia konkrečiais užmojais stengiasi paremti Lietuvą.

Priėmimo išlaidos padengtos "Paramos", Prisikėlimo parapijos, "Talkos" kredito kooperatyvų ir kviestų lietuvių aukomis. **J.A.**

Nori padirbėti

Jauna lietuvaitė, Jūratė Boguckaitė, baigusi aukštuosius muzikos mokslus Lietuvoje, šiuo metu dirbanti Vilniuje kaip vaikų darželio auklėtoja, nori atvykti į Kanadą ar JAV-bes dirbti lietuviškoje šeimoje, kad galėtų saugoti vaikus, atlikti ruošos darbus. Ji galės mokyti skambinti pianinu, groti viola, taip pat mokyti solinį dainavimą, vadovauti chorui.

Platesnę informaciją teikia Kanados lietuvių socialinių reikalų tarnyba 1573 Bloor St. West., Toronto, Ont., M6P 1A6, tel. 416 769 1266, faksas 769 4191.

KLB žinios

Kanados lietuvių bendruomenė yra registruota Kanados valdžioje. Turi vyriausybės leidimą ir nuostatus savo veiklai. Lietuvių tautiniams reikalams už renkamas aukas, atleidimui nuo pajamų mokesčių (Income Tax) yra išduodami kvitai. Kasmet valdyba duoda savo veiklos pranešimą Kanados vyriausybei. Organizacijos pajėgumas vertinamas pagal jos narių skaičių, sumokėjusių metinį nario mokestį. Prašoma neužmiršti Kanados lietuvių pagrindinės organizacijos ir susimokėti kasmetinį nario mokestį. KLB nario mokestis yra renkamas apylinkės valdybų, bet galima atsiųsti ir į KLB valdybos raštinę. Geriausias būdas – lietuviškame banke pasirašyti pasižadėjimą kasmet iš jūsų sąskaitos bus atskaitoma $10 KLB nario mekesčiui. Susimokėjus nario mokestį, KLB vadyba išduoda pažymą nemokamai vizai į Lietuvą. **KLB valdyba**

ŠYPSENOS

Nepadengtas čekis

Pamatęs savo pacientą, daktaras pradeda bartis:

— Tamsta, tasai čekis, kurį man davei, buvo nepadengtas ir grįžo.

— Gali būti. Bet mano liga taip pat grįžo.

ROYAL LEPAGE
Residential Real Estate Services
5110 Dundas Street West,
Etobicoke, Ontario M9A 1C2
Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)
Res.: (416) 231-4937
Fax (416) 231-6993

Teodoras (Ted) Stanulis

Scarlett Rd. – Lambton Square rajone skubiai parduodamas vieno miegamojo kondominiumas. Sumoderninta virtuvė, baseinas, sauna. Autobusas sustoja priešais pastatą. Savininkas išsikelia iš Toronto. Prašo $119,000.

Toronto lietuvių pensininkų klubo narių
METINIS SUSIRINKIMAS

šaukiamas 1995 m. kovo 29, trečiadienį, 1 v.p.p., "Vilnius Manor" pensininkų namuose, III aukšte, 1700 Bloor St. W., Toronto, Ontario. Registracija nuo 12 val.

DARBOTVARKĖ:

1. Susirinkimo atidarymas
2. Prezidiumo sudarymas:
   a) susirinkimo pirmininko ir sekretorių,
   b) mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijų
3. Praeitų metų susirinkimo protokolo skaitymas ir priėmimas
4. Pranešimai: a) valdybos pirmininko, b) iždininko, c) revizijos komisijos, d) revizoriaus (auditor)
5. Diskusijos dėl pranešimų
6. 1994 m. apyskaitų tvirtinimas
7. Revizoriaus (auditor) tvirtinimas 1995 metams
8. Rinkimai: 3 narių į valdybą, 1 nario į revizijos komisiją
9. Einamieji reikalai
10. Susirinkimo uždarymas

Nesusirinkus kvorumui nustatytu laiku, susirinkimas įvyks po pusės valandos. Jis bus teisėtas, nežiūrint dalyvaujančių narių skaičiaus. *VALDYBA*

AUDRA Travel & CRUISES CORPORATION

Vienintelis Kanadoje lietuviškas kelionių biuras kviečia keliauti kartu!

Dar didesnė nuolaida keliaujantiems į Lietuvą!

Kelionė per Amsterdamą su KLM oro linija **$979.**

Kelionės Kaunan į vieną pusę. Kaina **$599.**

Kelionė Kaunan į abi puses **$800.**

Svečiams atvykstantiems iš Lietuvos **$1,100.**

Platus pasirinkimas kelionių į šiltus kraštus:
Puerto Plata – "Esplanada" – viešbutis su pilnu išlaikymu vienai savaitei – **$648.**

Didelės nuolaidos keliaujantiems laivais.

Telefonas 416 533-8443
FAX 416 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

Sutton GROUP

Jei galvojate pirkti ar parduoti namą, jūs būtinai turite sužinoti **"21 svarbų patarimą"**, nes tai jums sutaupytų **tūkstančius dolerių.** Norėdami išvengti tolimesnių klaidų, prašome kreiptis dėl nemokamos "21 patarimo programos" pas namų pardavimo patarėją ir agentą

RAIMUNDĄ PACEVIČIŲ.
Dėl informacijos skambinti tel. **416 762-4200** Toronte, **905 896-3333** Mississaugoje, **905 524-3899** Hamiltone.

RE/MAX Above the Crowd!

Juozas (Joseph) NORKUS

#1 KANADOJE

Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas.

Daugiau kaip 10 metų turintis pardavimo bei daugiau kaip 20 metų statybos ir remonto patirtį.
Mielai atsakysiu į namų pirkimo, pardavimo ar remonto klausimus.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6P 1A9

Skambinti bet kuriuo metu
įstaigos tel. 416 769-1616
namų 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas

GINTARAS EXPRESS

GINTARAS EXPRESS
1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).
Tel. (416) 604-4400, FAX (416) 604-9748.

Siuntiniai laivu:
1 kubinė pėda ..... **$7.00** plius $14 pristatymas
arba
1 kg ..... **$1.20** plius $14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:
1 kg ..... **$5.50** plius $14 pristatymas

Siuntiniai priimami bet kokiame įpakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

$ $ $ $ $ $ $
Greitas pinigų pervedimas.
US arba Kanados doleriai:
4% plius $14 – pristatymas.

Pigiausiomis kainomis persiunčiami automobiliai ir kiti stambūs kroviniai į Baltijos šalis.
Greitas ir saugus pristatymas.

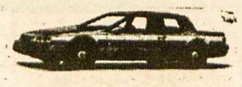

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per **GINTARAS EXPRESS nemuituojami.** Siūlome Jums šventines gėlių puokštes bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo $1050

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. – 4 v.p.p. (šeštadieniais). **Mūsų atstovai**: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. 519-571-9422; Hamiltone: Alfredas Zorkus, tel. 905-522-9966; Londone: Jonas Naruševičius, tel. 519-657-1751; Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. 519 468-2163; **MONTREALYJE: Žaklina, Maris Kemzane, tel. 514 637-9495.**

NAUJOS PASLAUGOS: atliekame įvairius vidaus ir lauko namų remonto darbus – sienų statymo (drywall), elektros, vandentiekio, keramikinių plytelių klojimo, dažymo, stogų ir lietvamzdžių dengimo. Taip pat statome priestatus, verandas, įrengiame vonias ir pirtis.

Registruota masažo terapeutė
Ramona Girdauskaitė, *B.Sc., R.M.T.*
20 High Park Blvd., Toronte.
Gydomasis masažas *("Craniosacral Therapy")*
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 416 536-5437
Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydomąjį masažą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, *D.S., D.D.S.*
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: (905) 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) **Tel.: 416-530-1070**

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, *D.D.S.*
Dr. S. DUBICKAS, *D.D.S.*
Dr. R. KARKA, *D.D.S. M.S. Dip. Orth.*
(Orthodontist)
2373 Bloor Street West (Prie Jane St.) Telefonas **763-5677**

Šeimos gydytojas,
dr. Aleksandras Spudas
šiuo metu priima naujus pacientus.
1448 Lawrence Avenue East, Suite 210,
(prie Victoria Park Avenue)
Victoria Terrace Medical Centre, North York, Ont. M4A 2V6
Tel. 416 751-0082

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.
27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Tel. 416 240-0594 (24 valandas)
FAX 416 248-5922

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, *B.Sc., LL.B.*
2 Jane St., Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3
Tel. (416) 762-7393
Fax (416) 763-0674
Atstovybės Lietuvoje naujas adresas: Goštauto 4-78
(kitoje Neries upės pusėje nuo "Lietuvos" viešbučio)
Vilnius
Tel. (3702) 61 71 62
Fax (3702) 22 63 68

DRESHER

DRAUDA
Visi draudos patarnavimai. Lietuvių kalba patarnauja V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.

Nekilnojamas turtas
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas
– mortgičių
– mokesčių
– turto ir kt.
Kreiptis į Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8
Tel. 416-233-3334, 416-231-2661
FAX 416-233-0285
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS*
*GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Praeitą sekmadienį, švenčiant Vasario 16-tąją, 11 v.r. Mišiose su savo vėliavomis dalyvavo šauliai ir KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyrius. Mišių skaitinius skaitė bei aukas nešė Maironio mokyklos mokiniai.

— Palaidoti: iš Keswick apylinkės a.a. Vincas Rutkauskas, 78 m. amžiaus; vasario 20 d. a.a. Juozas Radzevičius, 74 m. amžiaus; vasario 21 d. a.a. Romas Dulkė, 40 m. amžiaus.

— KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyriaus narių susirinkimas bus vasario 26, sekmadienį, 12.15 v.p.p. Anapilio parodų salėje. Programą praturtins svečias iš Lietuvos kun. Albinas Pipiras. Po programos — vaišės.

— Kovo 2, ketvirtadienį, 7 v.v., "L'il Rascals Playground" patalpose, 546 Annette St., Toronte (prie Annette ir Runnymede gatvių sankryžos) dantistė dr. A. Grinytė skaitys paskaitą "Vaikų dantų ir burnos priežiūra". Po paskaitos dantistė atsakinės į klausimus. Visos jaunos šeimos kviečiamos.

— Anapilio knygyne gauta naujų knygų: Adolfo Markelio "Susitikimai" (novelės) ir Algirdo Landsbergio "Du utopiški vaidinimai".

— Kanados lietuvių muziejus Anapilyje kviečia visus aplankyti naują parodą nuotraukų bei suvenyrų iš "DP" stovyklų laikotarpio ir Suvalkų trikampio lietuvių veiklos. Muziejaus vedėjos dr. R. Mažeikaitės tel. (905) 566-8755. Lankymo valandos: sekmadieniais nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v., o pirmadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

— Mišios vasario 26, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Igną Slabšinską, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Danutę Jonaitytę.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio, vasario 19, popietėje dalyvavo 203 asmenys. Svečių knygoje pasirašė: lietuvių evangelikų liuteronų išeivijos vyskupas Hansas Dumpys iš Čikagos. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN slaugos namų pirm. J. V. Šimkus.

— LN valdybos posėdis įvyks vasario 23, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Vasario 26 d. LN įvyks dr. Br. Makausko paskaita. Rengia Vilniaus krašto sąjunga.

— Balandžio 1, šeštadienį, 6 v.v. įvyks LN vyrų būrelio metinis balius Vytauto Didžiojo menėje. Karšta vakarienė su vynu ir pyragais. Bus programa su šokių muzika. Gros Valdo Ramanausko ir Vaclovo Povilonio muzikinis duetas. Kaina – $12.Gėrimai — savikaina. Stalai rezervuoti. Dėl bilietų kreiptis į LN vedėją D. Sysak tel. 532-3311, T. Stanulį tel. 231-3000, A. Sukauską tel. 614-7739 ir E. Bartminą tel. 249-0490.

— Balandžio 2, sekmadienį, įvyks LN metinis susirinkimas. LN nariai, kurie 1994 m. eigoje pakeitė savo gyvenamąją vietą, prašomi pranešti adreso pakeitimą LN administracijai tel. 416-532-3311.

— LN moterų būrelis rengia velykinius pietus balandžio 23, sekmadienį.

— Kovo 5, sekmadienį, 1 v.p.p. šaukiamas LN vyrų būrelio posėdis. Negalintys dalyvauti, prašomi pranešti T. Stanuliui tel. 231-3000.

— Sekmadienio popiečių metu parduodami iš Lietuvos oro paštu gaunami dienraščiai.

— Aukos slaugos namams priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario, M6P 1A6.

— Norintys išsinuomoti ar įsigyti lietuviškų video kasečių, prašomi skambinti tel. 762-5419 arba 769-1266.

(Tęsinys 9-ame psl.)

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį, švenčiant Vasario 16-ją mūsų šventovėje, per 10.15 v. Mišias giedojo parapijos ir "Volungės" chorai ir sol. Anita Puodžiūnienė-Pakalniškytė. Pamokslus per visas Mišias sakė kun. Albinas Pipiras, Pušaloto ir Pumpėnų klebonas. Ateinantį sekmadienį jis lankysis Londone, o kovo 19 d. pasakys pamokslus mūsų šventovėje. Jei kas turėtų "Lietuvių enciklopediją", jis labai norėtų ją parsivežti į Lietuvą.

— Teateinie Tavo Karalystė. Tai dvasinio atsinaujinimo seminaras, kuris bus pravestas mūsų parapijoje Gavėnios trečiadieniais.

— Gavėnios rekolekcijas mūsų parapijoje šiais metais praves prel. Jonas Juodelis, Panevėžio vyskupijos kancleris, balandžio 5-9 d.d.

— Parapijos susirinkimas įvyks ateinantį sekmadienį, vasario 26, 12.30 v. didžiojoje parapijos salėje.

— Bilietai į metinę parapijos vakarienę, kuri įvyks sekmadienį, balandžio 1, bus platinami ateinantį sekmadienį po 10.15 v. Mišių.

— Dešimt jaunų pranciškonų, kurie lankėsi Toronte praėjusį rudenį, baigę novicijatą Kennebunkporte, vasario 16 d. padarė laikinus įžadus, tapdami Šv. Pranciškaus Asyžiečio ordino nariais.

— Šiupinys, kurį rengia Mažosios Lietuvos moterų draugija, įvyks vasario 28 d., 7 v.v., mūsų parapijos didžiojoje salėje. Bilieto kaina – $18. Vakarienė su vynu, įdomi programa ir loterija.

— Skautų Kaziuko mugė vyks mūsų patalpose kovo 5 d.

— Tikinčiosios Lietuvos diena visose lietuviškose parapijose ir misijose Kanadoje bus švenčiama kovo 5 d.

— Mišios vasario 26, sekmadienį, 8.30 v.r. – už a.a. Nijolę Šastokaitę; 9.20 v.r.–už Gegužių šeimos mirusius, 10.15 v.r. – už a.a. Tomą Prakapą, už a.a. Romą Draudvilą, už a.a. Vytautą Buragą, 11.30v.r. už parapiją.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldų vasaro 26 d. nebus.

— Kovo 5 d. pamaldas laikys kun. A. Žilinskas su Šventa Vakariene.

— Kovo 12 d. pamaldų nebus

— Kovo 19 d. pamaldas laikys kun. A. Žilinskas. Visos pamaldos vyks įprastu laiku – 9.30 v.r.

— Parapijos valdybos posėdis vasario 22 d., 7.30 v.v., šventovės salėje.

— Moterų draugijos posėdis – kovo 5 d. Lietuvių namuose tuoj po pamaldų.

Adomo Jakšto spaustuvei aukojo: $50 — A. M. Vaišvilos (a.a. Antano Elijošiaus atminimui).

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: $50 — P. Janulis.

Anapilio parapijos keltuvo vajui aukojo: $200 — P. Gabrėnas.

Anapilio autoaikštės vajui aukojo: $100 — P. Janulis.

A. a. Juozo Radzevičiaus atminimui Vytas ir Eugenija Starkevičiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

A. a. Broniaus Girčio atminimui Bronius Vaišnoras "Tėviškės žiburiams" aukojo $30.

A.a. Broniaus Girčio atminimui alkaniems Lietuvoje (per Caritas) aukojo: $50 – V. L. Pevcevičiai; $20 – J. Staškevičius, S. Sučienė, V. Girčys, M. Astrauskienė; $10 – G. Budreckienė, W. I. Kiškūnai, S. Dargis.

Dr. Br. ir Živilės Makauskų paskaita, tema "Lenkų kultūrinis ir ekonominis veržimasis į Vilniaus kraštą" įvyks sekmadienį, vasario 26, 4 v.p.p. Rengia Vilniaus krašto lietuvių sąjunga.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" metinis spaudos vakaras įvyks 1995 m. balandžio 22, Atvelykio šeštadienį, Anapilio salėje. Jau pradėti ruošos darbai, telkiami laimikiai. Galintys prašome juos paaukoti "TŽ" administracijoje.

Toronto lietuvių pensininkų klubas rengia kelionę į Aliaską, š.m. liepos 19 d. Jau laikas registruotis, skambinant L. Balsienei tel. 416 766-7724. **Valdyba**

Dosnusis lietuviškos spaudos rėmėjas prel. J. Kučingis iš Los Angeles miesto atsiuntė "TŽ" metinę 100 dol. auką bei prenumeratą su linkėjimu: "Laikykitės, kad 'Žiburiai' niekad neužgęstų". Dėkojame prelatui už paramą.

A.a. Antano Elijošiaus atminimui vaikaitis Steven A. Cox "Tėviškės žiburiams" aukojo $100.

A. a. Antanui Elijošiui mirus, užjausdami žmoną Marytę su šeima, Birutė ir Antanas Matulaičiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

A. a. Sofijos Treigienės atminimui Marija ir Vladas Miceikos "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

A. a. Marie Gelszinnus mirus, užjausdami dukrą Liną Einikienę, D.A.L. Keršiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $20.

Punsko šventovės remontui 1994 m. aukojo: $500 — I. M. Pargauskai; $100 — L V. Balaišiai, K. Balyta, P. O. Derliūnai, B. M. Genčiai, S. M. Kniukštai, O. V. Marcinkevičiai, S. Pusvaškis, B. O. Rekai, B. Vilkienė; $94 — kun. J. Staškevičius; $50 — A. Bražys, V. Jonušonienė, P. T. Kareckai, N. Nevulytė, V. G. Renteliai; $10 — A. Grigaliūnienė.

Atsisveikinimas su mėnesį viešėjusiais Kanadoje Alfonsu Vaišnoru, Kornelijum Plateliu ir Vladimiru Jarmolenko įvyks penktadienį, kovo 3, 7 v.v. Prisikėlimo parapijos parodų salėje. Jų lankymasis buvo finansuojamas Kanados valdžios pagal Research and Training programą. Dr. Alfonsas Vaišnoras yra gamtosaugininkas, Lietuvos seimo narys, vienas iš Kauno Sąjūdžio skyriaus steigėjų. Kornelijus Platelis — rašytojas ir poetas, Druskininkų savivaldybės narys, buvęs švietimo ministerio pavaduotojas, tarptautinės rašytojų sąjungos PEN Lietuvos skyriaus pirmininkas, Vladimiras Jarmolenko — Lietuvos seimo narys, seimo užsienio reikalų komiteto narys, dalyvavęs daugelyje derybų su Rusija, Nepriklausomybės akto signataras. Svečiai trumpai papasakos apie savo lankymąsi Kanadoje ir artėjančius savivaldybės rinkimus Lietuvoje. K. Platelis taip pat paskaitys savo kūrybą. Visi kviečiami dalyvauti. Atsisveikinimą rengia Tėvynės sąjungos Kanados skyrius.

A. a. Viktoro Bačinsko atminimui žmona Eugenija Bačinskienė ir dukros Laima ir Viktorija su šeimomis "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

A.a. Marijos Ruseckienės 2 metų mirties prisiminimui vyras Jonas ir sūnus Viktoras "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

A. a. Juozo Gedminto atminimui, užjausdami seserį Onutę ir Vladą Kėžius su šeima, J. T. Cipariai aukojo "Tėviškės žiburiams" $40.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 77-tą sukaktį Toronto, Mississaugos bei artimesnių vietovių lietuviai šventė iškilmingomis pamaldomis šventovėse ir minėjimo iškilmėmis Anapilio salėje, Mississaugoje.

Invokaciją sukalbėjo vysk. Ansas Dumpys, pagrindinis kalbėtojas buvo dr. Bronius Makauskas, Lenkijos lietuvių bendruomenės tarybos pirmininkas, meninę programą atliko Lietuvos kankinių šventovės vaikų choras, Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" vyresniųjų vaikų grupė, Toronto lietuvių vyrų choras "Aras". Minėjimą rengė KLB Toronto apylinkės valdyba. Aprašymas kitame "TŽ" numeryje.

Užjausdami Liną Einikienę, jos mamytei mirus Vokietijoje, L. L. Baumgardai ir duktė Renate "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ "PUNIA"
Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: •sienų •vandentiekio •elektros •keramikos plytelių •stiklo blokų •langų •dažymo ir kt. Įrengiame rūsius •vonias •pirtis •lauko verandas •įvažiavimo keliukus (driveways) iš susikabinusių (interlocking) plytų. Dengiame stogus. Skambinti Alvydui tel. 905-848-9628, 416-609-5108 (pager).

HOMELIFE
HomeLife/Realty One Ltd. Realtor-Member
FAX 416 763-5097
2261 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N8
Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus
NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 valandas)

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS
EURO CLEAN
Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".
SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE
TEL. **456-0717** ARBA **402-7976**

AABS (Association for the Advancement of Baltic Studies)

1995 m. kovo 4, šeštadienį, Tartu College,

310 Bloor Street West (įėjimas iš Madison Ave., prie Spadina požeminio stoties) **nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p.,**

kviečia visus į svarstybas tema: ***"Žvilgsnis atgal, žvilgsnis į ateitį - penki atstatytos nepriklausomybės metai Baltijos kraštuose".***

Kalbės: *K. Antanavičius, A. Abišala, J. Dreifelds, H. Mūrk, V. Samonis, G. Stūris, R. Vaštokas, palygindami Lietuvos, Latvijos ir Estijos ekonomiką, politiką ir socialinį aprūpinimą.*

Registracijos mokestos – $15 asmeniui. Kava ir vyno bei sūrio vaišės.

PRANEŠIMAS JAUNIMUI

Toronto Lietuvių namų švietimo fondas "Labdara" skiria stipendijas jaunimui

TIKSLAS

Remti stipendijomis studijuojantį jaunimą, skatinti premijomis lietuvių kalbos ir kultūros pažinimą, ugdyti jaunosios kartos dalyvavimą visuomeninėje-kultūrinėje veikloje ir remti visa tai, kas tarnauja lietuvių išeivijos siekiams.

KVALIFIKACIJOS

Komisija, skirstydama stipendijas atsižvelgs į šias sąlygas: a) turi būti lietuviai arba lietuvių kilmės, b) studijuojantieji aukštesniosiose mokslo institucijose, c) Vasario 16 gimnazijos mokiniai, d) lituanistinių kursų ar institucijų studentai, e) lituanistinių mokyklų mokytojai bei studentai, studijuojantys lietuvių kalbą ir jos dėstymo metodiką.

Prašymą rašant duoti kuo daugiau žinių apie save, studijas, pažymius, lietuvišką veiklą, dalyvavimą lietuviškose organizacijose, anksčiau gautas stipendijas ar premijas. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis **1573 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A6, Canada,** darbo valandomis tel **416 532-3311,** kitu laiku – į Kęstutį Raudį tel. **416 239-7040.** Prašymai pristatomi iki **1995 m. kovo 20 d.**

Stipendijos bus įteiktos metiniame Toronto Lietuvių namų susirinkime **balandžio 2 d.** Jei yra įmanoma jame dalyvauti, prašome pranešti.

TLN švietimo fondas "Labdara"

PASKUTINĖ PROGA ĮSIGYTI: "Encyclopedia Lituanica", komplektas 6 tomų; "Vinco Krėvės raštai", 6 tomų; "Lietuvių enciklopedijos" pavienius tomus; ir kitus Lietuvių enciklopedijos leidyklos leidinius. Kreiptis nauju adresu: J. Kapočius, 430 Putnam Ave., Cotuit, MA 02635, USA. Tel. (508) 428-6991.

IEŠKOME auklės 2 vaikučiams pradedant nuo kovo 6 d. Skambinti tel. 905 848-9628.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiui tel. 272-8323.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 626-2099, fax (416) 626-4770 Toronte.

Tony Genys — Sutton GROUP
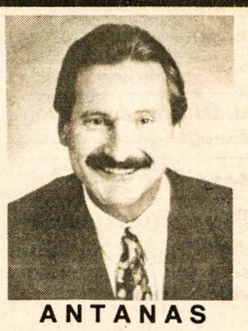
ANTANAS GENYS
PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien
tel. **416 236-6000**
pirkimo ar pardavimo klausimais
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

MONTREALQUE

Kun. Paulius Mališka, yra vienintelis kunigas kilęs iš Aušros Vartų parapijos. Baigęs Romoje studijas ir Šv. Tėvo įšventintas kunigu, 1988 m. AV šventovėje aukojo pirmąsias Mišias. Tai buvo visos parapijos iškilminga šventė. Po to, mokėdamas portugalų kalbą, išvyko į Braziliją, kur ir dabar darbuojasi, būdamas klebonu vienos brazilų parapijos netoli Belo Horizonte. Savo parapijoje golboja keturis klierikus, besiruošiančius kunigystei. Darbu patenkintas, tik nusiskundžia, kad neturi Mišių intencijų.

Jūros šaulių kuopa "Neringa" ir šiais metais rengia Juozapines. Bus pagerbtas klebonas kun. Juozas Aranauskas, SJ, ir visi kiti Juozai bei Juzės. Renginys įvyks kovo 19 d. AV parapijos salėje. Kviečiami dalyvauti visi Juozai ir jų gerbėjai.

A.a. seselė Magdalena–Salomėja Adomaitytė, 102 m. amžiaus mirė vasario 8 d. Seselių slaugos namuose, Putname. Ji daug metų yra dirbusi Montrealio seselių namuose. **B.S.**

Solistas A. Keblys aktyviai reiškiasi ne tik išeivijoje, bet ir Lietuvoje. 1993 m. Lietuvoje jis įdainavo kasetę su docento Vytauto Tetensko liaudies instrumentų orkestro palyda. Klaipėdos muzikos konservatorijos salėje surengė dainų rečitalį su šio orkestro palyda. Instrumentinė palyda buvo ir yra naudojama koncertuose tiek Montrealyje, tiek ir kitur.

Kovo mėnesį su docentu V. Tetensku ir jo dukra buvo surengti koncertai Montrealyje, Hamiltone, Toronte ir St. Catharines, Ont. Gegužės mėnesį buvo surengtas lietuvių liaudies dainų koncertas Mission College, San Jose, Kalifornijoje, lietuvių kalba su liaudies instrumentų palyda. Amerikiečių publikai buvo paruoštas dainų vertimas anglų kalba. Vertimą paruošė Gražina Fuksienė. Liepos pabaigoje liaudies dainų rečitalis buvo surengtas Kennebunkport, Maine.

Pažymėtina, kad sol. A. Keblys buvo pirmas Kanados dainininkas, pristatytas muzikologo V. Venskaus per Lietuvos radiją visai Lietuvai, kai jis ten lankėsi. **Kor.**

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 **FAX 514 722-3546**
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. *DONNA SVRAKA, A.I.B.*
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. **Res. 514 256-53355**
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

ASF
EUROPARCEL
APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ
NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS
Nuoširdžiausi linkėjimai mūsų klientams ir sėkmės 1994 metuose. Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarnavimus bendruomenei. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame paskambinimo dėl siuntinių paėmimo iš jūsų namų. Pristatyti siuntinius galite trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimumas 2 kg, arba $10.00.
Nauja kaina: $5.10 už kg
MONTREALYJE **1450 DE SEVE LASALLE, QUE.**
Naujas telefonas
937-9898
Vytas Gruodis Jr.
SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIS BET KADA - 7 DIENAS
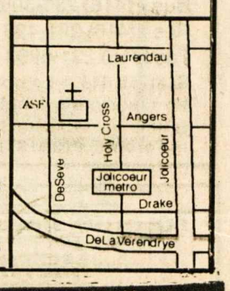

SUMAŽINKITE PAJAMŲ MOKESČIUS VALDŽIAI,
ĮNEŠDAMI SANTAUPAS MŪSŲ KOOPERATYVE Į
RRSP
– *Mokame aukštas palūkanas (žiūr. skelbimą 8-tame "Tėviškės žiburių" puslapyje)*
– *Neimame jokio administracinio mokesčio*
– *Prieš 71 gimtadienį galėsite lengvai šias santaupas pervesti į RRIF, nemokant valdžiai jokių mokesčių*
– *Norint gauti mokesčių atleidimą už 1994 metus, įnašą į RRSP reikia įteikti iki* **1995 metų kovo 1 dienos**
Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
praneša, kad
metinis narių susirinkimas
įvyks š. m. kovo 12 dieną, sekmadienį, 3 valandą po pietų,
Prisikėlimo parapijos salėje, 1021 College St., Toronto, Ontario.
Dalyvaujančių registracija prasidės 2.00 v.p.p. ***Valdyba***

TAUPYKIME SAVO ATEITIES GEROVEI!
(Sumažindami pajamų mokesčius)
- **SAUSIS ir VASARIS – RRSP indėlių mėnesiai.**
- Per šiuos mėnesius dalį savo santaupų įdėkite į saugią
"Paramos" RRSP s-tą.
- Jei truks **"Parama" paskolins.**
- "Parama" moka **aukštas palūkanas** už jūsų indėlius.
- "Parama" neima **jokių mokesčių** nei už plano administravimą, nei už patarnavimus įdedant ar išimant.
- "Parama" **mielai patarnaus nariams,** perkėlimui iš kitų RRSP į "Paramos" RRSP planą.
- "Parama" **tuoj pat vietoje išduoda** kvitą dėl mokesčių atleidimo.
- Galite **pasirinkti indėlio terminą:** nuo 1 m. iki 5 m. ar neterminuotus su keičiamu nuošimčiu (variable rate).
- Jūsų RRSP **palūkanos apsaugotos nuo pajamų mokesčių.**
- Prieš 71 gimtadienį RRSP santaupas galima pervesti į RRIF, nemokant valdžiai jokių mokesčių.
- **Nelaukite paskutinės dienos!**
- Paskutinė diena indėliams **už 1994 metus**
1995 m. kovo 1 d.
Tel. 416 532-1149
PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS